

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
(EĞİTİM EKONOMİSİ VE PLANLAMASI PROGRAMI)

ÜNİVERSİTELERDE ÖĞRETİM ELEMANI YETİŞTİRME
KONUSUNDA KARŞILAŞILAN PLANLAMA SORUNLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Oxana MANOLOVA

Ankara
Haziran, 2005

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
(EĞİTİM EKONOMİSİ VE PLANLAMASI PROGRAMI)

ÜNİVERSİTELERDE ÖĞRETİM ELEMANI YETİŞTİRME
KONUSUNDA KARŞILAŞILAN PLANLAMA SORUNLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Oxana MANOLOVA

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nejla TURAL

Ankara
Haziran, 2005

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne,

Bu alışma j¼rimiz tarafından.....
Anabilim Dalında Y¼KSEK LİSANS ALIşMA RAPORU olarak kabul
edilmiştir.

Başkan ()
Akademik Unvanı, Adı-Soyadı İmza

¼ye..... ()
Akademik Unvanı, Adı- Soyadı İmza

¼ye..... ()
Akademik Unvanı, Adı- Soyadı İmza

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen ¼ğretim ¼yelerine ait olduğunu
onaylıyorum.

.. / .. /20..

.....
(İmza)

.....
Akademik Ünvani, Adı-Soyadı

Enstitü M¼d¼r¼

Bu çalışmamda bana yol gösteren danışmanın Sayın Prof. Dr. Nejla TURAL başta olmak üzere, bana maddi ve manevi desteğini hiç esirgemeyen Türk Kültür Ve Eğitim Norm Geliştirme Vakfı Başkanı Sayın zcan TOKYÜREK'e ve anneme çok teşekkür ederim.

Oxana MANOLOVA

ÖZET

ÜNİVERSİTELERDE ÖĞRETİM ELEMANI YETİŞTİRME KONUSUNDA KARŞILAŞILAN PLANLAMA SORUNLARI

Oxana, Manolova

Yüksek Lisans, Eğitim Ekonomisi ve Planlaması Bölümü

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nejla Tural

Haziran 2005, 142 sayfa

Yükseköğretim toplumun değişmesi ve gelişmesi için yönlendirici bir sektör konumundadır. Yükseköğretim hedeflerinin gerçekleşmesi için gerekli öğretim elemanı ihtiyacını karşılamak üzere Kalkınma Planları çerçevesinde çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan bu düzenlemelerin tümü 1416, 2547, 3797 ve 4307 sayılı yasalar çerçevesinde gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmektedir. Bu kanunlar çerçevesinde yükseköğretime öğretim elemanı yetiştirme konusunda yapılan çalışmaların içeriği, özellikle, başarılı ve başarısız yönlerin saptamasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu araştırmanın temel amacı, genel olarak üniversiteler ve özelde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde öğretim elemanı yetiştirme konusunda karşılaşılan planlama sorunlarını betimlemektir. Araştırma 1983 – 2003 dönemde Türkiye'deki mevcut yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, yurtdışına lisansüstü eğitim görmek için gönderilen öğrencileri ve yurtiçindeki enstitülerde kayıtlı öğrencileri kapsamaktadır. Araştırma için gerekli veriler ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, MEB Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları, YÖK Yükseköğretim Kurulu Kayıtlarından elde edilmiştir.

Bu çalışmanın sonucunda elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir:

Son 20 yıllık dönemde öğrenci sayısı 4.5 kat artarken öğretim elemanı sayısı yaklaşık 2.6 kat , öğretim üyesi ise 3 kat yükselmiştir. Akademik görev gruplarına göre, söz konusu dönemde en yüksek artış %305 ile öğretim üyeleri alanındayken, araştırma görevlilerinde ise bu artış %246 olarak

kaydedilmiştir. Bu artışlar yıllara göre dalgalı bir tablo çizmekle birlikte, araştırma görevlisi havuzunun nicel açıdan yetersiz kaldığı belirlenmiştir.

1983 – 2003 yılları arasında dönemde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan özellikle Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının gelişme kaydetmekle birlikte 1983 yılında 225, 1993 yılında 97 ve 2003 yılında 95 olduğu, ayrıca hem gelişmiş ve yeni üniversiteler arasında hem fakülteler arasında farklılıkların büyük olduğu saptanmıştır. Oysa özellikle bu fakültelerde eğitim sisteminin tüm kademelerine eğitim işgörenleri yetiştirilmektedir. Bu durum yeterli öğretim kadrosu ve gerekli altyapı sağlanmasında hala sorunun önemli bir ölçüde devam ettiğini göstermektedir.

Son 20 yıllık dönemde Eğitim Bilimleri Enstitüleri 3'ten 7'ye, Sağlık Bilimleri Enstitüleri 16'dan 39'a, Fen Bilimleri Enstitüleri 24'ten 66'ya ve Sosyal Bilimler Enstitüleri 22'den 69'a yükselmiştir. Böylece enstitüler sayısı 76'dan 209'a yükselip gelişme kaydetmiştir. Enstitülerdeki toplam öğrenci sayısında doktora ve yüksek lisans düzeyinde sırasıyla %370 ve %808'lik bir artış olmuştur. Bu dönemde, yüksek lisans derecesini alanların sayıları yaklaşık olarak %100 katlanmıştır, doktora derecesini alanların sayıları ise %248.5'lik artış göstermiştir. Doktora derecesini alanların yarısından fazlasının üniversitelerde istihdam edildiği söylenebilir.

Yurtdışında yükseköğretime öğretim elemanı yetiştirme uygulamaları MEB tarafından 1416, 3797 ve 4307 sayılı kanunlar, YÖK tarafından 2547 sayılı kanun hükümlerine göre yürütülmektedir. Yirmi yıllık dönemde sözü edilen tüm kanunlara göre yurtdışına gönderilenlerin toplam sayısı 7296 kişi olup, gönderilen ülkeler arasında ilk sırada ABD gelmektedir. Bunu İngiltere, Almanya ve Fransa izlemektedir. En çok öğrenci gönderilen bilim alanı fen – mühendisliktir. Bunu sosyal bilimler ve sağlık bilimleri izlemektedir.

ABSTRACT

PLANNING CONSIDERATIONS ENCOUNTERED WITH REGARD TO THE TRAINING OF INSTRUCTORS IN UNIVERSITIES

Oxana, Manolova

Graduate, Department of Educational Economics and Planning

Thesis Advisor: Professor Nejla Tural

June 2005, 142 pages

Higher education bears the attribute of being an orienting sector for development and alteration of any society. Development plans and various arrangements had been conducted in order to meet the necessity of instructors required for realization of higher education objectives. All of such arrangements had been and are being realized under the scope of 1416, 2547, 3797 and 4307 numbered Laws. It is obligatory to determine the content and especially the successful and unsuccessful aspects of the studies conducted with regard to the training of instructors for the higher education institutions under the scope of the aforementioned laws. The fundamental objective of this research study is to describe the planning considerations encountered with regard to the training of instructors at the faculties in the Universities, as general and at the lecturers in private sectors. The research comprises of the instructors at the higher education institutions in Turkey, the students send to foreign countries, and the students enrolled in the domestic institutions for the purpose of graduate education for the period of 1983 – 2003. The data required to conduct the study had been compiled from the following documentation: CSSP Higher Education Statistics, the Records of the Ministry of National Education, General Directorate of Higher Education and records of the HEC Higher Education Council.

The findings achieved as a consequence of this study could be summarized as follows:

In the final 20 - years period, the number of students had demonstrated an increase of 4.5 times, while the number of the instructors increased approximately 2.6 times and the number of the members of the universities had increased 3 times. According to the academic assignment groups, the highest rate of increase in the mentioned period had been experienced in the field of members of the university with 305 %, while this rate of increase for the research assistants had been recorded to be 246 %. Such increase rates demonstrate a fluctuating table according to the years and it was determined that the pool of research assistants was insufficient from a quantitative aspect.

Although the number of students per average instructor in the Faculties contributing to the training of lecturers and instructors, especially the Educational and Educational Science Faculties, for the period of 1983 – 2003 had demonstrated significant development and such figures had been determined as 225 students per lecturer in 1983, 97 in 1993 and 95 in 2003. In addition, a significant difference between the faculties of both developed and newly established universities had been determined. However, especially such faculties of the universities train the educational lecturers for all levels of the education system. This fact demonstrates the persistence of a significant consideration for fulfillment of adequate educational staff and necessary infrastructure.

In the last 20 – year period, the number of the Educational Science Institutions had increased from 3 to 7, the number of Health Care Sciences Institutions had increased from 16 to 39, the number of the Institutes of Natural Sciences had increased from 24 to 66 and the number of Social Science Institutions had increased from 22 to 69. Thus, the overall number of the institutions had increased from 79 to 209 and demonstrated a progression. The increase observed at the overall number of students admitted to the doctorate and graduate education levels had been 370% and 808%, respectively. In the same period, the number of the students granted with graduate degrees had been approximately doubled and demonstrated a 100% increase and the number of the students granted with doctorate

degrees had demonstrated an increase of 248.5%. It could be possible to mention that more than half of the number of the individuals granted with doctorate degrees had been employed by the universities.

The practices for training instructors for higher education in foreign countries had been executed by the Ministry of National Education in accordance with the provisions of the 1416, 3797 and 4307 numbered Laws and by HEC in accordance with the provisions of the 2547 – numbered law. The overall number of the individuals send to the foreign countries in accordance with the aforementioned laws within the 20 – year period had been 7296 and USA has the leading position among the receiving countries as followed by England, Germany and France. The disciplines for which the highest number of students are send abroad is the natural sciences – engineering, as followed by social sciences and health care sciences.

İÇİNDEKİLER

	<u>SAYFA</u>
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	v
TEŞEKKÜR SAYFASI	vi
ÖZET	vii
İÇİNDEKİLER	xii
TABLolar LİSTESİ	xiv
EKLER LİSTESİ	xvi
BÖLÜM I	
GİRİŞ.....	1
Problem.....	2
Amaç	20
Önem	21
Sınırlılıklar	22
Tanımlar	22
Kısaltmalar	23
BÖLÜM II	
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	24
BÖLÜM III	
YÖNTEM	27
Araştırma Modeli	27
Verilerin Toplanması	27
Verilerin Analizi	27
BÖLÜM IV	
BULGULAR VE YORUM.....	28
Üniversite Öğretim Elemanlarının Sayısal Gelişimine	
Yönelik Bulgular	28
Yurtiçinde Öğretim Elemanı Yetiştirme Uygulamalarına	
Yönelik Bulgular	48
Yurtdışında Öğretim Elemanı Yetiştirme Uygulamalarına	
Yönelik Bulgular	62

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	78
Sonuçlar	78
Öneriler	83
KAYNAKÇA.....	85
EKLER.....	93

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Akademik Unvanlarına Göre Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 2003)	29
Tablo 2. Üniversitelerde Bilim Alanlarına Göre Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 2003)	33
Tablo 3. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 2003)	36
Tablo 4. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 1984)	38
Tablo 5. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1992 – 1993)	41
Tablo 6. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (2002 – 2003)	45
Tablo 7. Enstitülerin Sayısal Gelişimi	49
Tablo 8. Lisansüstü Eğitim Gören Öğrenci Sayılardaki Gelişmeler	50
Tablo 9. Enstitü Türüne Göre Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler	52
Tablo 10. Bilim Alanlarına Göre Lisansüstü Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler	55
Tablo 11. Üniversitelerin Lisansüstü Programlarından Mezun Olanların Dağılımı	58
Tablo 12. 2547 Sayılı Kanun'un 35 Maddesi Uyarınca Üniversiteler, Yıllar ve Bilim Alanları İtibariyle Yüksek Lisans Ve Doktora Öğrenci Sayıları	61
Tablo 13. 1416 Sayılı Kanuna Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ülkelere Göre Dağılımı	63
Tablo 14. 1416 Sayılı Kanuna Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı	64
Tablo 15. Milli Eğitim Bakanlığınca Lisansüstü Eğitim Görmek Üzere Yurtdışına Gönderilen Öğrencilere İlişkin Kontenjanların Dökümü	65

Tablo 16. 4307 Sayılı Kanun Uyarınca Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı	68
Tablo 17. 492 Sayılı KHK ile 4307 Sayılı Kanun Uyarınca Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ülkelere Göre Dağılımı ..	69
Tablo 18. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ülkelere Göre Dağılımı	70
Tablo 19. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Üniversitelere Göre Dağılımı	72
Tablo 20. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı	74
Tablo 21. Yurtdışında Eğitimini Tamamlamadan Dönenlerin Üniversitelere Ve Nedenlerine Göre Dağılımı	75

EKLER

EK 1. Kuruluş Tarihlerine Göre Üniversiteler	93
EK 2. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 - 1984 Yılı)	95
EK 3. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1984 - 1985 Öğretim Yılı).....	96
EK 4. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1985 - 1986 Öğretim Yılı).....	97
EK 5. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1986 - 1987 Öğretim Yılı).....	98
EK 6. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1987 - 1988 Öğretim Yılı).....	100
EK 7. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1988 - 1989 Öğretim Yılı).....	102
EK 8. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1989 - 1990 Öğretim Yılı).....	104
EK 9. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1990 - 1991 Öğretim Yılı).....	106
EK 10. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1991 - 1992 Öğretim Yılı).....	108
EK 11. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1992 - 1993 Öğretim Yılı).....	110
EK 12. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1993 - 1994 Öğretim Yılı).....	113

EK 13. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1994 - 1995 Öğretim Yılı).....	116
EK 14. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1995 - 1996 Öğretim Yılı).....	119
EK 15. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1996 - 1997 Öğretim Yılı).....	122
EK 16. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1997 - 1998 Öğretim Yılı).....	125
EK 17. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1998 - 1999 Öğretim Yılı).....	128
EK 18. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1999 - 2000 Öğretim Yılı).....	131
EK 19. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (2000 - 2001 Öğretim Yılı).....	134
EK 20. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (2001 - 2002 Öğretim Yılı).....	137
EK 21. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (2002 - 2003 Öğretim Yılı).....	140

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bireyin kendine ve topluma daha yararlı olabilmesi için gerekli olan eğitimin birçok tanımı yapılmıştır. Adem'e göre eğitim, "bireyin toplumda hak ettiği yeri bulabilmesi, bu yer ya da meslekten toplum ve kendisi için her zaman yüce olan ereklere ulaşmasında yararlanabileceği bilgi, davranış ve yeteneklerle donatılmasıdır" (Adem, 1987, 156).

Eğitim, bir yandan toplum değerlerini ve kazandırmak istenilen davranışları bireye öğretirken diğer yandan da ekonomik sistemin gereksinme duyduğu insangücü niteliklerini kazandırır. Dolayısıyla bireyi toplumsallaştırır ve üretimde oynayacağı role uygun bilgi, beceri ve davranışları kazandırır. Böylece eğitim, bir ülkenin sosyal, kültürel ve ekonomik hayatını etkiler ve bir ülkenin gelişiminde veya kalkınmasında itici bir gücü oluşturmaktadır. Bu nedenle her ülke, hedeflediği ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyine ulaşılması için eğitim politikaları oluşturmaktadır.

Türk eğitim sisteminde örgün eğitim ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinde verilmektedir. Ayrıca yükseköğretimde lisans öğretiminden sonra yüksek lisans (master) ve doktora olmak üzere lisansüstü öğretim kademeleri de mevcuttur ve genelde üniversitelerde verilmektedir. Üniversite 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3. maddesine göre, "ortaöğretim üzerine iki ile yedi yıllık eğitim veren fakülte, bölüm, yüksekokul, enstitü vb. birimlerinden oluşan özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip bilim, araştırma, öğretim, yayın ve danışmanlık hizmetleri veren yükseköğretim kuruluşları olarak tanımlanmıştır (2547 sayılı Kanun 3. Madde).

Üniversiteler bir toplumun bilimsel araştırma ve yüksek düzeyde yetişmiş kaliteli insangücü yetiştirme ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş kurumlardır (Ozankaya, 1990, 37). Dolayısıyla üniversite ve toplum karşılıklı etkileşim içerisinde olmak zorundadır. Adem (1988,151), yükseköğretiminin işlevlerini şöyle belirlemektedir:

Yükseköğretim bilimsel bilgi üreten ve yayan, bilgiyi öğreten, yükseköğretime öğretim üyesi ve diğer kademelerine öğretmen yetiştiren, uluslararası bilgi alışverişine ve ilişkilerin sağlanmasına, ülkenin dış ülkelerde tanıtımına katkı sağlayan, toplumu aydınlatan ve bilinçlendiren, ekonomik ve sosyal sektörlere nitelikli insangücü yetiştiren ve dolayısıyla ülkenin devam ve gelişmesinde önemli yer tutan bir öğretim düzeyi olarak toplumun geleceğini etkiler.

Üniversitenin temel işlevlerini yerine getirirken alt yapısıyla, fiziki imkanlarıyla ve en önemlisi de iyi yetişmiş öğretim elemanlarıyla hazır olması gerekmektedir. Üniversiteler için öğretim elemanlarının varlığı hayati önem taşımaktadır. Gerekli sayıda nitelikli öğretim elemanlarının varlığı üniversitenin kendisinden beklenen görevleri yerine getirmesinde büyük role sahiptir.

Üniversitelerde öğretim elemanı sorunu her dönem gündeme gelmekte ve güncelliğini korumaktadır. Yanlış yükseköğretim politikaları, oy kaygısıyla mantar gibi açılan yeni üniversiteler, planlamadan hazırlanan öğretim elemanı yetiştirme programları, üniversitelerimizin öğretim elemanı sorununu günümüze taşımıştır.

Bu bölümde, önce, kronolojik olarak, üniversitelerde öğretim elemanı yetiştirmeye dönük beş yıllık kalkınma planlarında alınan tedbirler sunulmuş, bu sunuşu, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sınırlıklar, sayılılar, tanımlar, kısaltmalar ve araştırmanı önemi izlemiştir.

Problem

Çağdaş yükseköğretimin kökenlerini Eflatun'un Academia'sına (M.Ö.400), Aristo'nun Lyceum'una (M.Ö. 387), Çin'deki İmparatorluk Akademisi'ne (M.Ö. 124) ve hatta bir araştırma kurumu niteliğini de taşıması nedeniyle, İskenderiye Müzesi'ne (M.Ö. 330 - 200) kadar götürmek mümkündür. Ancak, günümüzdeki yükseköğretim sisteminin en önemli kurumunu oluşturan üniversitenin prototipleri olan Bologna Üniversitesi'nin 1088, Paris Üniversitesi'nin 1160, Oxford Üniversitesi'nin ise 1167 yılında kurulduğu göz önüne alındığında, çağdaş yükseköğretimin yaklaşık 900 yıllık

bir geçmişe sahip olduğu genellikle kabul edilen bir husustur. İdeolojinin doğuşuna, seçkinlerin yetiştirilmesine, toplumun gelişimine, bilginin üretimine ve aktarımına, yüksek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunmak tüm toplumlarda üniversitelerin işlevini oluşturmuştur. Ayrıca üniversitelerin ana işlevlerinden sayılan “bilgi birikimini aktarma” ki bunun temel yollarından biri öğretimdir, ileri düzeyde eğitimi temsil ettiği için, bizi eğitim tarihinde nitelikli meslek elemanlarının yetiştirildiği okullara ya da bugünkü ifademizle yükseköğretime götürür (Tural, 2004, 15 - 30).

Bugünkü Türk yükseköğretim kurumları, Batıda olduğu gibi yüzlerce yıllık bir süreç içinde türlü değişikliklere uğrayarak ve hatta yer yer verilen büyük mücadeleler sonucunda şekillenmemiş, tersine daha önce bu alandaki kurumlarımızın yerine geçmek üzere, Batıdan olduğu gibi alınan kurumlardır (YÖK, 2003, 21). Oysa, ulusal eğitim çağdaş devletin vazgeçilmez görevlerindedir. Ulusal eğitimin en önemli öğelerinden olan üniversite, öğretim - eğitim, bilim üretme, araştırma ve toplumsal hizmet sunma olarak beliren temel işlevlerini, uluslararası akademik standardı sağlayarak yerine getirme durumundadır.

Türkiye’de yükseköğretim ile ilgili politikaların belirlenmesinde ilgili yasalar, Kalkınma Planları ve kısmen Milli Eğitim Şuraları etkili olmaktadır.

Hem piyasa ekonomisinde hem planlı ekonomi düzeninde, tüm ülkelerde eğitim, her şeyden önce bir politika sorunudur (Adem, 1993, 1). Türk eğitim sistemi ve yükseköğretim için Milli Eğitim Şuralarında (MEŞ) ve kalkınma planlarında saptanan politikalar ve alınan kararlara bakılacak olursa, Yedinci Şurada yeni üniversitelerin açılması ile ilgili esaslar, Sekizinci Şurada Eğitim Akademileri, Dokuzuncu Şurada yüksekokullar kanun çıkarılması ve yükseköğretimde kapasitelerin artırılması, Onikinci Şurada da öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına öğretmen yetiştirme, öğretmen yeterlilikleri (16.MEŞ, 1999) konularına yer verilmiştir.

Türkiye’de her beş yılda bir hazırlanan kalkınma planlarında eğitim için de hedefler belirlenmektedir. Birinci planda (1963 – 1967) yükseköğretim

hedeflerinin gerçekleşmesi için gerekli ğretmen ihtiyaını karşılamak üzere plan döneminde 3000 kadar yüksek ğretim yapmış elemanın müsabaka ile seçilerek yurt dışında yetiştirilmesi için gönderilmesi öngörölmüştür (DPT, 1962, 467).

İkinci plan (1968 – 1972) yüksek öğrenime ğretim üyesi yetiştirmek üzere yabancı ölkelere doktora ğrencisi gönderme çabalarının devamını öngörmüştür. Ve yeniden 3000 öğrencinin doktora için yurt dışına gönderilmesi gündeme gelmiştir. Yüksek ğretimin ğretim üyesi sorunun özölmesi, asistanlık ve ğretim üyeliğinin çekici duruma getirilmesi ve doktora yapmış asistanlardan doğrudan doğruya yararlanmakla giderilmeye çalışılmıştır. Büyük merkezler dışındaki üniversitelerin ğretim üyesi ihtiyaını karşılamakta, bu merkezlerdeki üniversitelerin ğretim üyelerinin belirli akademik seviyeye erişebilmesi için büyük merkezler dışında belirli süre çalışmaları şartından yararlanılarak, bu üyelere ek imkanlar sağlanması kararlaştırılmıştır (DPT, 1967, 170).

Üçüncü plan (1973 – 1977) süresince yükseköğretimde özellikle bazı dallarda gereğinden fazla olan ğrenci – ğretmen oranlarını düşürmek ve yeni yükseköğretim kurumlarına ğretim üyesi sağlamak üzere yurt dışına doktora yapmak için ğrenci gönderilmesine devam edilmesine, ancak bu öğrenciler ğretim alanı bulunmayan ya da az bulunan konularda yurtdışı lisansüstü ğretimi yapacak, asıl ağırlık yurtiçi lisansüstü eğitime verilmesi öngörölmüştü (DPT, 1972, 1632).

Dördüncü planda (1979 – 1983) yükseköğretim kurumlarına ğretim üyesi yetiştirilmesi konusuna ağırlık vererek özellikle yurt içinde doktora programlarının düzenlenmesine ilişkin etkili bir sistem geliştirilmesine yönelik gerekli önlemler alınması amaçlanmıştır. Öte yandan ğretim üyelerinden daha çok yararlanılmasını sağlamak üzere, doktoralı asistanlardan ğretim üyesi olarak yararlanılması, tam gün çalışma koşullarının uygulanması ve yeni yükseköğretim kurumlarının gereksinimine dönük bir rotasyon sisteminin düzenlenmesi için gerekli önlemler alınması öngörölmüştür, yalnız belirtilen

sorunların çözümü ile ilgili belirgin bir belirleme yapılmamıştır (DPT, 1978, 459).

Beşinci plan (1985 –1989) süresince yükseköğretimdeki akademik eleman sayısının plan dönemi sonunda 45 bine çıkarılması amaçlanmıştır. Bu hedefe ulaşabilmek için; 1416 ve 4489 sayılı kanunlardan faydalanılarak, öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla, bir yandan yurt dışı doktora bursları yeterli sayı ve duruma ulaştırılacak; öte yandan gelişmiş üniversitelere bağlı enstitülerdeki uzmanlık ve doktora programlarıyla eleman yetiştirilmesine hız verilecektir. Ayrıca, yükseköğretimdeki boş öğretim üyesi kadrolarının doldurulması için gerekli teşviklerle desteklenmiş tedbirler alınması öngörülmüştür (DPT, 1984, 564).

Altıncı planda (1990 – 1994) öğretim üyesi yetiştirilmesinin özel bir proje olarak ele alınması ve gelişmiş üniversiteler çeşitli alanlarda ihtisas merkezleri haline getirilerek diğer üniversitelere de bu konuda hizmet verilmesi hedeflenmiştir (DPT, 1989, 833).

Yedinci planda (1996 – 2000), “eğitimin bu plan döneminde en özellikli sektör olacağı”, insangücünün eğitim düzeyinin uluslararası alanda rekabet gücünün artıracak şekilde geliştirilmesi esas olacaktır”, öğretmen ve öğretim üyelerinin sayı ve niteliklerinin artırılması, başarılı ve üstün yetenekli öğrencilerin bu alana yönlendirilmesi amaçlanmıştır. Öğretim üyesi ihtiyacının giderilmesinde yurtdışı imkanlardan da yararlanılması öngörülmüştür (DPT, 1995, 789).

Sekizinci plan (2001 – 2005) döneminde eğitim kurumlarının ihtiyacı olan öğretmen ve öğretim üyesi cazip hale getirilerek nitelikli öğretmen ve öğretim üyesi yetiştirilmesi, yurt düzeyinde dengeli dağılımının sağlanması amaçlanmıştır. Eğitimin her kademesinde öğretmen ve öğretim elemanı ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla sözleşmeli statüde eğitim personeli istihdamı konusunda çalışmaların başlatılması, finansman imkanlarının geliştirilmesi öngörülmüştür. Ayrıca Yükseköğretim Kurulunun üst düzeyde

uzun dönemli planlama ve koordinasyon sağlaması öngörülmüştür (DPT, 2000, 681).

Türkiye planlı kalkınma dönemine girdiğinden bu yana kalkınmanın, ekonomik gelişmenin ihtiyaç duyduğu nitelikli insangücünü yetiştirmek için hazırlanan eğitim planlarında eğitim ve yükseköğretim için politikalar saptanıp hedefler belirlenmiştir. Ancak hemen hemen tüm kalkınma planlarındaki hedefler uygulamaya geçirilememiştir. Örneğin, Birinci Plan'da yükseköğretim kurumlarına öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla doktora için yurt dışına burslu öğrenci gönderme programı başarısızlıkla sonuçlanmıştır (Adem, 1993).

Üniversitenin temel işlevlerini yerine getirmesi için alt yapısıyla, fiziki imkanlarıyla ve en önemlisi de iyi yetişmiş öğretim elemanlarıyla hazır olması gerekmektedir. Üniversiteler için öğretim elemanlarının varlığı hayati önem taşımaktadır. Yalnız 1992 yılında yeni bir yasayla, yukarıda belirtilen şartların hiçbirini yerine getirmeden yeni üniversitelerin açılması ve mantar gibi çoğalması sorunun büyüklüğünü ortaya koymaktadır. Örneğin, Yedinci Plan döneminde 15 yeni vakıf üniversitesi kurulmuştur, ancak birçoğunda öğretim üyesi açığı devam etmektedir. Öğretim üyesi açığı bulunan bu fakülteler varlıklarını araştırma görevlileri ile sürdürmektedir. Bu durum kalkınma planlarındaki sayısal hedeflere ulaşmaya yaramakta, fakat bunun yanında hedeflenen nitelikli insangücünün yetiştirilemeyeceğini de göstermektedir (ÖSYM, 2001, 213 – 296. DPT, 2000, 80).

Üniversitelerde öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının yüksek olması, özellikle eğitim fakültelerinde, öğretim elemanlarının ders yüklerinin fazlalığı, öğretim elemanlarının yetiştirilmesindeki sayısal yetersizlikler, öğrencinin çokluğu, fiziki ortam yetersizlikleri, finansman kıtlığı gibi sorunların yükseköğretimde verimliliği azalttığı ve niteliği düşürdüğü söylenebilir.

Türkiye'de yükseköğretim, hemen hemen her yönüyle eleştirilen bir sistem görünümündedir. Özellikle öğretim elemanların yetiştirilmesi, mesleğe alınması ve yükselmesi, çalışma koşulları en önemli sorunlarındandır.

Kalkınma planlarında bu soruna değinilmiş hedefler saptanmış, fakat gerçekleştirilebilmiş değildir.

Türkiye'nin geleceği için gerekli, nitelikli insangücünün yetiştirilmesi yükseköğretimde sadece fiziki olarak iyileştirilmesinin değil, üniversitenin "olmazsa olmaz" ögesi insan kaynağının geliştirilmesini de zorunlu kılar.

Bir profesöre düşen ortalama öğrenci sayısı bakımından fakülteler düzeyinde çok büyük farklılaşmalar bulunmaktadır. Üniversite sayıları plansız bir şekilde artırılırken, öğretim elemanı sayısında ise bu artışların çok gerisinde kalmıştır. Öğretim elemanı yetiştirmek üzere yurtdışına gönderilen elemanlar zamanında eğitimlerini tamamlayıp görevlerine başlamamışlardır. Yurtiçi ve yurtdışında öğretim elemanı yetiştirilmesi hedeflerinin çok gerisinde kalmış, yeterli öğretim elemanı sağlanmadan yeni üniversitelerin açılmayacağı hedefine tam ters uygulamalar yapılmıştır, hatta yüksek lisans ve doktora programları açılmıştır. Bir öğretim üyesine düşen ortalama öğrenci sayısında AB ülkelerinin çok gerisinde kalmıştır.

Bugün belirgin bir yükseköğretim politikası bulunmadığı, hangi alanda, hangi nitelikte ve ne sayıda öğretim elemanına ihtiyaç olduğunun bugüne kadar saptanmadığı herkesçe bilinmektedir. Üniversitelerdeki öğretim elemanı sorunu bilgi çağını yaşadığımız bu günlerde geçmiş yıllara oranla gittikçe büyümektedir. Bu durum yükseköğretimde bir plansızlık sorunun sürdüğünü göstermektedir (YÖK, 2001). Ne öğretim elemanı yetiştirmesinin planlaması ne de yetiştirilecek insangücünün planlaması yapılmaktadır. Bu tür sorunlar yıllardan beri sürdüğüne göre bunun planlaması ne zaman yapılacaktır? Bu gelişmelere ivedi bir şekilde önlem alınmaması durumunda da her yönüyle liseye dönüşecek üniversitelerin ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır. Yeni yükseköğretim kurumları açılmak istenildiğinde, bunlar için önceden öğretim elemanı yetiştirilmesi ve yetiştirmesinin planlaması zorunluluğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu kapsamda araştırmanın problemini üniversitelerde öğretim elemanı yetiştirme konusunda karşılaşılan planlama sorunları konusu oluşturmaktadır. Bu durumda yükseköğretimdeki gelişmelere ve yaşanan sorunlara göz atmak faydalı olacaktır.

Türkiye’de 1933 yılında İstanbul Üniversitesi’nin açılmasıyla başlayan yükseköğretim kurumları 1981 yılına kadar 19’a, 1982 yılından sonra 10 yeni üniversite daha kurularak üniversite sayısı 29’a, 1992 yılında 53’e, 2000 yılında 74’e, 2001 yılından sonra açılan üniversitelerle birlikte 2005 yılında 77’ye ulaşmış ve bir nicel gelişme kaydetmiştir. Üniversitelerde öğrenim gören öğrenci sayısı 1983 – 1984 öğretim yılında 322.320, 1993 – 1994 öğretim yılında 1.072.312 ve 2002 – 2003 öğretim yılında ise 1.779.731 olmuştur. Ancak öğrencilerin sayısı ile öğretim üyesi sayısı aynı oranda artmamıştır. Öğretim üyesi sayısı 1983 – 1984 öğretim yılında 6.826, 1993 – 1994 öğretim yılında 13.618 ve 2002 – 2003 öğretim yılında ise 27.617 olmuştur . 1983 – 1984’te bir öğretim üyesine 47 öğrenci sayısı düşerken, 1993 – 1994’te de 79 ve 2002 – 2003 öğretim yılında ise 64 olmuştur (ÖSYM, 1983 - 2003). 1992 yılında yeni bir yasayla, öğretim elemanı, fiziki alt yapı, araç – gereç ve finansman konularında yeterli alt yapı hazırlanmadan ve özellikle de yeterli öğretim elemanı sağlanmadan açılan yeni devlet ve özellikle de vakıf üniversiteleri de hesaba katılacak olursa bu sorunun oldukça büyüdüğü düşünülebilir.

Üniversitelerde öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının bu kadar yüksek olması, derslerin verilişinden mezunların niteliğine kadar birçok olumsuzluğu meydana getirmektedir. Öğretim elemanlarının ders yüklerinin fazlalığı, öğretim elemanlarının yetiştirilmesindeki sayısal yetersizlikler, öğrencinin çokluğu, araç – gereç ve fiziki ortam yetersizlikleri, finansman kıtlığı ve buna benzer nedenlerin yükseköğretimde verimliliği azalttığı, niteliği düşürdüğü göstermektedir. Üniversitelerde öğretim programları, gelişen teknoloji ve ülkenin gereksinimleri doğrultusunda yenilenmediği, yeterli sayıda ve nitelikte öğretim elemanı yetiştirilmediği ve üniversitelerin başta özerklik olmak üzere, öğretim elemanı yetiştirme sorunları ve diğer sorunlar çözülmediği sürece çağı yakalamak, yükseköğretimde verimliliği sağlamak mümkün olmayacaktır.

Türkiye’de yükseköğretim, neredeyse her yönüyle eleştirilen bir sistem görünümündedir. Bir yandan üniversite mezunlarının işsizlik oranı artarken,

diğer yandan yükseköğretime olan talep hızla artmaktadır. Bu talebin nedeni, bireysel piyasada, çeşitli işleri talep eden diğer eğitim kademelerinden mezun olmuş bireylerin önüne geçebilme, onlar karşısında tercih edilme durumudur. Eğitim sisteminde, yükseköğrenim talebini sayısal yönden karşılamaya yönelik olarak hazırlanacak önlemler, bu nedenle istihdam sorununun çözümüne katkı getirmeyecektir. Yükseköğretim sorunu öncelikle eğitimin niteliğinin yükseltilmesi ile çözümlenebilir (Ünal, 1994, 157).

Öğretim elemanlarının yetiştirilmesi, mesleğe alınması ve yükselmesi, çalışma koşulları yükseköğretimde verimliliği etkileyen en önemli unsurlarındandır. Bu nedenle, tüm kalkınma planlarında bu soruna değinilmiş hedefler saptanmış, fakat gerçekleştirilememiştir.

Öğretim üyesinin nasıl, hangi yolla yetiştirileceği konusundaki kararlar, üniversitelerle ilgili en temel kararlarından biridir. Türkiye’de öğretim üyesi yetiştirilmesi, lisansüstü öğretimi ile gerçekleştirilmektedir. Karayalçın (1988, 195), lisansüstü eğitim ile ilgili olarak şu görüşleri belirtmektedir:

Lisansüstü eğitim seçkin bir öğretimdir. Öyle kalması da zorunludur. Çünkü, her alanda üst düzeyde görev alacaklar (yöneticiler, uzmanlar, öncelikle öğretim üyeleri) bu düzeyde yetiştirileceklerdir. Uzun vadede toplumun geleceği bu düzeyde yapılan öğretimin niteliğine bağlıdır. Lisansüstü eğitim pahalı bir eğitimidir. Sayısı az olan kişilerin mümkün olan en üst düzeyde yetişebilmeleri için, yetiştirici kadro, kütüphane, laboratuvar, vb. için yapılan harcamalar, bu alandaki hizmetlerin maliyetini önemli ölçüde yükseltmektedir. Bir alana yapılan yatırım, kişinin veya toplumun tüketimden ya da başka alanlara yapılacak yatırımlardan fedakarlık etmesidir. Lisansüstü eğitim alanına yapılacak yatırımların en yüksek sosyal faydayı sağlayacak biçimde planlanması ve gerçekleştirilmesi gereklidir.

2547 sayılı yasa ve 2809 sayılı yasanın ardından lisans veya lisansüstü öğrenim görmemiş öğretim elemanlarının daha üst düzeyde yetiştirilmeleri ve üniversite sistemine uyarlanabilmeleri amacıyla gerekli yasal önlemler alınmıştır.

Bunun için yürürlüğe giren yönetmeliklerden bazıları şunlardır:

1. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği (6 Ekim 1982 tarih ve 17830 Sayılı Resmi Gazete): Bu yönetmeliğin geçici 5. maddesi 2809 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği 30 Mart 1983 tarihinde üniversitelere bağlı yükseköğretim kurumlarına öğretmen olarak en az 4 yıl hizmet etmiş olanlara, lisans öğrenimi görmüş olma koşuluyla “doktor” unvanı almak için buldukları üniversitenin ilgili enstitülerine başvurma olanağı sağlanmıştır. Bu durumda olanlar lisansüstü öğrenim yönetmeliğinin doktora için öngördüğü koşullardan, süre, ders alma ve araştırma yapma zorunluluğundan muaf tutulmuşlardır. Böylece öğretim elemanının niteliğini gözarda ederek nicelik açısından eğitim sistemine “katkı” sağlanmaya çalışılmıştır.

2. Bir Üniversite Adına Diğer bir Üniversitede Lisansüstü Öğretim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmelik (16 Kasım 1983 tarih ve 18223 Sayılı Resmi Gazete): Bu yönetmelikte, gelişmekte olan üniversitelere gelişmiş üniversitelerin olanaklarından yararlanarak öğretim elemanı yetiştirilmesini sağlama amacı güdülmüştür. Bu yönetmeliğin 9. maddesinde bir üniversitede araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi olarak çalışmakta olanların, lisansüstü giriş sınavına tabi tutulmadan başka bir üniversitenin lisansüstü programına kabul edilmeleri ile ilgili kolaylıklar getirilmektedir.

Yükseköğretimde niteliğin önemli olduğu düşünüldüğünde, başta öğretim elemanlarının nitelikli olması gerekir. Ancak 1982 yılında uygulamaya geçen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’ndan sonra birçok yeni uygulamayla, bu yasa ve 2809 sayılı yasaya dayanarak yürürlüğe giren ve yukarıda verilen yönetmeliklerle getirilen kolaylıklar, öğretim üyeliğine yükselme ve bugünkü bazı öğretim elemanları bakımından ciddi bir nitelik düşmesine sebep olduğu söylenebilir. Bir dilekçe iki fotoğrafla enstitülerden alınan doktor unvanının, o kişiyi ne derece doktora yapmış bir seviyeye getirebileceği şüphelidir. Daha sonra bu doktor doçentler, profesör unvanını alabilecekler ve lisansüstü eğitim görmedikleri halde lisansüstü dersleri vereceklerdir. Ayrıca özellikle gelişmiş üniversitelerin lisansüstü sınavını kazanamayan ya da kazanamayacak durumda olup sınava girmeye bile

cesaret edemeyen, ancak herhangi bir biçimde çeşitli üniversitelerde araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi olarak kadroya alınmış olan kişiler bu yönetmelikle lisansüstü öğretim hakkını kolayca elde edebileceklerdir. Böyle bir yöntemle lisansüstü öğrenimini zor da olsa tamamlayan ya da tamamlattırılan ve “doktor” unvanını alarak daha sonra öğretim üyesi olan kişilerin Türk yükseköğretimine ne derece faydalı olacakları konusu ciddi kuşklar uyandırmaktadır. Hatta lisans mezunu olmayıp ortaöğretim kademesinde bir süre öğretmenlik yapmış kişilerin fakültelere öğretim görevlisi okutman vb. olarak alındığı bilinmektedir. Bazı öğretim elemanlarının ya da öğretim elemanı olmak üzere yetiştirilen kişilerin, üniversiteye uygun standartlara sahip olabilmeleri için başta iyi hazırlanmış öğretim programlarından geçerek, gerekli nitelikleri kazanmaları gerekmektedir. Ancak bu konuda tüm öğretim elemanlarının üzerlerine düşen çabayı gösterdiğini söylemek güçtür. Bu konuda, Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarının bir kısmı bir üst öğrenim programına devam ederken, büyük kısmı, durumları bir üst öğrenimi gerektiği halde bu öğrenim programlarına devam etmediğini gösteren araştırma bulguları bulunmaktadır (Adem, 2003; Kavak, 1986).

Yükseköğretimde öğretim elemanı gereksinimi, enstitülerde açılan lisansüstü programı yanında, yurtdışında yapılan lisansüstü öğrenim sonunda karşılanmaktadır. “Yurt içinde bazı fakültelerde 1982 yılından önce asistanlık sistemiyle öğretim elemanı yetiştirilirken (ki bu 2547 sayılı yasasıyla, YÖK’den sonra kaldırılmıştır), diğer yandan da söz konusu bu fakültelerde asistanlık dışı yollarla öğretim elemanı alınmıştır” (Kavak, 1986, 8). Bu durumun asistanlık sistemi ve öğretim elemanı yapısını giderek olumsuz yönde etkilediği ileri sürülmektedir. Ayrıca öğretmen yetiştiren fakültelerin yönetici ve öğretim elemanlarının akademik yeteneklerine göre değil, partizan hesaplara göre göreve getirildiği ve görevden alındığı da ileri sürülmektedir (Kaya, 1993, 21).

2547 sayılı yasadan önce yürürlükte olan 1750 sayılı Üniversiteler Kanununda doçentlik için öngörülen, doktoradan sonra dört yıllık bekleme süresi 2547 sayılı yasadaki yer almamış, fakat profesörlük için öngörülen süre

aynen bırakılmıştır. Böylece doktora sonra profesörlük için gerekli olan toplam süre kısalmıştır. Öğretim üyesinin yetiştirilmesinde tecrübenin önemli olduğu kabul edilirse, 2547 sayılı yasanın nitelikli öğretim üyesi yetiştirme sürecini olumsuz yönde etkilediği belirtilebilir (Bursalıoğlu, 1988, 281).

2547 Sayılı YÖK kanunu ile asistanlık sistemi kaldırılarak asistanlığın yerine yardımcı doçentlik getirilmiş, ayrıca araştırma görevlisi kadrosu da konulmuştur. Genel kaniya ve uygulamaya bakıldığında araştırma görevlisi kadroları öğretim üyesi kaynağı olmakla birlikte, gerçekte araştırma görevlileri sözleşmeli olarak görev yapan hatta tam olarak görev tanımı yapılmayan bir kadrodur ve öğretim üyeliğine yükselme garantisi de yoktur. 2547 sayılı yasayla getirilen düzenlemelerin, öğretim üyeliğine duyulan ilgiyi azalttığı, böylece öğretim elemanı yetiştirme sürecinin olumsuz yönde etkilendiği ileri sürülmektedir. Derman (1990, 50), konuyu şöyle ele almaktadır:

Üniversitelerimizin uygun niteliğe kavuşması ancak zaman içinde siyasal partilerin suskun bir üniversitenin gelecek kuşaklar ve dolayısıyla toplumun geleceğinde doğuracağı zararların bilincine varmasıyla mümkündür. Bu koşul gerçekleşse bile, o zaman akademik düzey için üniversite iç yapısında değişiklikler gerekli olacaktır. Eğer üniversite öğretim üyeliği bir meslek ise ki öyledir. Bu mesleğe ilgi ne kadardır? 1960'lara kadar üniversite gençliğinin en önde gelen tercihi üniversitede kalmak ve öğretim üyeliğine yükselmek iken, bu sistem 1980'lere kadar kısmen azalmış, bu tarihten sonra da seçenek sırasında alt sıralara düşmüştür. Asistanlığa başvuranların öğrencilik başarı düzeyleri de yıllar içinde düşmüştür. Gençler arasında bu itibar kaybının nedenleri arasında toplumda bu mesleğe karşı değer kaybı önemlidir. Siyasal güçlerin üniversiteyi güçlü görmek istemeyişi yanında, ekonomik hayattaki değişim de önemli rol oynamıştır. Öğretim üyeliği gelir düzeyi sıralamasında gittikçe geriye düşerek gözde meslek olmaktan çıkmıştır.

Üniversitelerdeki yetişmiş öğretim elemanlarına yeterli ücret ödenmemesi, öğretim elemanlarının ek ders ücreti veya gelir getiren başka işlere yönelmelerine, hatta kurumdan ayrılmalarına neden olmaktadır. Böylece öğretim elemanlarının araştırmaya ayırdığı zaman gittikçe kısalmakta ve araştırma verimliliği düşmektedir. Bugün Türkiye'de öğretim üyelerinin haftalık ders yükü en az on saattir; ki bu süre yıllık olarak yaklaşık 280 saate karşılık gelmektedir. Ayrıca uygulamada ders yükleri haftalık olarak 30 saate de çıkabilmektedir, bu da bir öğretim üyesinin araştırmaya

ayırdığı vaktin çok az olduğu ve ne derece verimli kullandığı da bilinmemektedir (Aytaç ve diğerleri, 2001; akt. Tural, 2004,253-254). Oysa öğretim elemanlarından çalışma zamanlarının yarısını öğretime ve diğer yarısını araştırmaya ayırmaları beklenmektedir. Bununla birlikte diğer ülkelerdeki öğretim elemanlarının yıllık ücretleri ile karşılaştırıldığında, öğretim elemanlarının ücretlerinin oldukça düşük olduğu görülmektedir. Örneğin, Türkiye’de en yüksek profesörün ortalama olarak yıllık ücreti 18.5 bin dolar iken, ABD’e 100 bin dolar, Hollanda’da 70 bin dolar, İspanya’da 56 bin dolar, Fransa’da ise 55 bin dolar civarındadır. Öğretim elemanlarının az olması ve kaynakların da kısıtlı olması, bu öğretim elemanı ve kaynakların etkin kullanılmasını azaltmaktadır, dolayısıyla üniversitelerde araştırma ve bilimsel bilgi üretme bakımından verimsizlik söz konusudur (Chevaillier, 2001; akt. Tural, 2004,192-200).

Özellikle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile unvanların dağıtılması da başlı başına bir sorun yumağı olmuştur. Uygulanmakta olan sistemde artan öğrenci sayısına cevap verebilmek, siyasal baskıları karşılamak amacıyla öğretim elemanı sayısını artırmaya yönelik yeni düzenlemeler yapılmıştır. Yardımcı doçentlik unvanı getirilmiş, doçentlik unvanını alabilmek için zorunlu olan tez çalışması kaldırılmıştır. Profesörlüğe yükselme kolaylaşmıştır. Hem bu uygulamalar hem de kütüphanesi, araştırma olanağı ve hatta çoğu zaman hocası bulunmayan enstitülerde kısa sürede doktora unvanının verilmesiyle üniversitelerde bilim insanı nitelikleri zedelenmiştir (Gökçe, 1990, 107).

Öğretim elemanlarının yetiştirilme yolları ve biçimleri, kadro sorunları ve yükselme olanakları, ders yükleri ve ücret sorunlarının yanında, öğretim elemanlarının verimliliğini bunun sonucunda tüm yükseköğretimin etkililiğini belirleyen bir etken de çalışma koşullarının içinde fakülteye ulaşım, laboratuvar, kütüphane, iletişim, teknik koşulları gibi ek olarak sıralanabilir. Âdem’in de (1990, 55) belirttiği gibi:

Yüksek nitelikli bir öğretim kadrosunu bir araya getirmek ve ona uygun yaşam koşullarını sunmak kaygısı, doğal olarak yönetsel örgütlenmeden maddi hizmetler planına değin uzanacaktır. Bu

konuda başta gelen kaygı, üniversitenin sunabileceği başlıca kaynak olan zamanı en iyi biçimde kullanmalarında profesörlere yardımcı olmaktır. Profesörlere teknisyen, sekreter, memur yardımını sağlamak konusunda olsun, gerekli maddi olanakları sunmak ya da yönetsel görevlerini en yüksek derecede kolaylaştırmak konusunda olsun, üniversite çalışanlarının zamanını değerlendirmek için çok şey yapabilir. Bu en üst kademelere kadar tüm üniversite yönetiminin kararsızlık geçirmeden bilim adamlarının hizmetine girmesini ve onlara görevlerini yerine getirmede yardımcı olmak için en etkili araçlarını bulmalarını gerektirmektedir.

Üniversitelerde bilimsel kaynakların yeterli olmayışı ile birlikte var olan kaynaklara ulaşma güçlüğü başta iletişim, kütüphane ve bilimsel yayın sorunlarını gündeme getirmektedir. Üniversite kütüphanelerin öğretime yardımcı olabilmek için, bilimsel araştırma ve geliştirme çabalarını desteklemeli, eski yayınların yanı sıra yeni yayınlarla zenginleşmeli, dünyadaki bilimsel verileri izleyip ilgililerin bilgilerine sunmalıdır.

Baysal'a göre Türkiye'de üniversite kütüphanelerinin bu işlevlerini yerine getirebilmeleri için, kütüphanelerin üniversite için değerinin tam olarak görülememesi, üniversite kütüphanelerinde çalışacak yeterli nicelik ve nitelikte yetişmiş personel eksikliği, üniversite kütüphanelerinin örgüt yapısı, üniversite düzenleyen yönetmeliğin oluşturulması konularındaki sorunların çözümlenmesi gerekmektedir (Baysal, 1990, 257-258).

Yukarıda belirtilen sorunlarla birlikte bilimsel araştırma yapmak ve bu araştırma sonuçlarından toplumu faydalandırmak konularındaki sorunlarının çözülmesi gerekmektedir.

Üniversitenin omurgası her zaman için bilim insanı olmuştur. Bilim insanı, bilimsel çalışma alışkanlığına sahip, araştırma yapan, bilgi üreten, bilimsel gelişmeleri izleyen kişidir. Bugün Türk toplumunda bilim insanı olma, akademisyenlik nitelik ve nicelik açısından ciddi bir dizi sorunla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. Nedeni de başarı ölçüsünün değişmiş olmasıdır. Öte yandan yürürlükte olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve ona paralel olarak çıkartılan tüzük ve yönetmeliklerle üniversitede ilke olarak bilimsel çalışma yapma durumunda olan kişilerden beklenen öğretim hizmetlerinin artması, yaşam koşulları, verdiği ders ve öğrenci sayısına

bağımlı kılan “ek ders ücreti” sorunu üniversite mensuplarını, bilim insanlarının çoğuna bilim insanı niteliğinden alıkoyucu bir ortamın doğmasına neden olmuştur (Gökçe, 1990, 106).

Kaya, Türkiye’de ve özellikle de araştırmaların en çok yapıldığı yerler olması gereken üniversitelerde araştırmaların yeterince yapılmadığını veya gereksinim olan konularda yapılmadığını günümüzden yirmi yıl önce vurgulanmıştır. Bu sorun hala artarak sürmektedir. Kaya’ya göre (Kaya, 1984, 282-283).

Türkiye’de araştırmalara karşı olan ilgisizlik yüksek okul ve üniversitelerde de açıkça görülmektedir. Bugün ülkemizde, başta üst üste gelen kağıt ve baskı fiyatlarındaki yüksek artışlarla, kitap yazarlarının emeklerini değerlendirmeyen ve onları üretilmiş mal gibi alıp satan, ticaret erbabı gibi gören yasalar, bilimsel araştırmaların yapılmasını ve yayınlanmasını engelleyici niteliklerdir. Ülkemizde araştırma çalışmalarını destekleyecek, parasal kaynakların ve ödüllerin son derece sınırlı olması, Türkiye’nin özel sorunları üzerinde çalışmaların ihmal edilerek, yabancı konulara ve kuramlara ağırlık verilmesine yol açmaktadır. Ne yazık ki ülkemizde, kalkınmış ülkelerin sorunlarıyla ilgilenip bu konularda araştırmalar yapmak ve çözüm yolları önermek için bir bölüm, hatta bir kürsü yetiştirilmemiştir. Bu nedenle üniversite öğrenci ve mezunların sorunlarımıza yabancı kaynaklı bilgilerle yabancılaşmaları olağandır. Ne var ki bilgiler ve çözüm yolları, Türkiye’nin gerçeklerine aykırı düşmektedir. Bu durum Türkiye’nin kalkınmasında olumsuz etki yapmaktadır.

Yükseköğrenimin bu sorunlarının yanında özerklik, yönetime katılma gibi sorunlarıyla alınan kararların ve politikaların niteliği düşürücü, niceliği niteliğe tercih eden tutumlar öğretim elemanlarının üniversitedeki durumlarını ve genelde yükseköğretimi etkilemektedir.

Yükseköğretim sorunları çok defa model açısından ele alınmıştır (Korkut, 1990, 65). Yükseköğretim sorunlarına, eğitim sisteminin tümünden ve toplum sorunlarından soyutlanarak çözümler bulunmaya çalışıldığı görülmektedir. Yükseköğretimin, toplumun sorunlarına yeterince eğilmemesi, bilimsel araştırma yapma ve yayma yetersizliği, nitelikli insangücü yetiştirilmesi, yeni yükseköğretim kurumlarının açılması vb. sorunlarına bilimsel yöntemlerle çözüm bulunması yerine kişisel değerlendirmelerle çözüm bulunmaya çalışıldığı bilinmektedir. Ancak eğitimin ve bunun bir kademesi olan yükseköğretimin sorunlarına kişilerin değerlendirmeleri kalıcı

çözümler getirmeyeceği gibi bu kişilerin yanlıklarını da içinde taşıyacağı için sorunları daha da artılabilecektir (Korkut, 1990, 65). Gerek 4936 ve 1750 sayılı üniversite kanunları, gerekse bugün yürürlükte bulunan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu öğretim elemanlarının yönetime katılabilmesi konusunda önemli ölçüde sınırlılıklar taşımaktadır. Topluma modern yönetim uygulamasında örnek ve önder olması beklenen üniversiteler diğer toplumsal sistemlerden kopuk olduğu gibi kendi içinde de demokratik yönetimi gerçekleştirememiştir. Öğretim elemanlarının çoğunluğunun yönetime katılması engellenmiştir. Bunun sonucunda, “iletişim kanalları tıkanmış, kararlara alttan gelecek katkılar önlenmiştir” (Kaya, 1984, 284).

1992 yılına kadar üniversitelerin ve öğretim elemanlarının aktarılmaya çalışılan bu ve daha başka sorunlarına çözüm bulunmadan, bu sorunları artıracak ve niteliksiz bir yükseköğretime doğru daha hızlı götürecektir. 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı yasa ile 23 yeni üniversitenin açılmasına karar verilmiştir. Hızlı bir şekilde yeni üniversiteler kurulmuştur. Oysa 1982’de yürürlüğe giren Yüksek Öğretim Kanununa, kısa sürede mevcut üniversite sayısının plansız ve projersiz olarak artması, plansız açılan bu üniversitelerde öğretimin gereken düzeyde sürdürülemediği, yükseköğretim kurumları arasındaki iletişim ve koordinasyonun sağlanamadığı vb. sorunlar gerekçe gösterilmişti (Adem, 1988). YÖK’ den sonra üniversite sayısının 29’a, 1992’den sonra 54’e çıkarılması ve bugün 77’ye ulaşılması, üniversite sayısı 19 iken sağlanamayan iletişim, koordinasyon, nitelik vb. durumların, üniversite sayısı 77 olunca sağlanabileceğini savunmak güçtür. Bu üniversitelerin çok kısa sürede plansız ve projersiz, gerekli alt yapısı hazırlanmadan ve gerekli öğretim elemanı sağlanmadan açılması, niteliği YÖK’ten önceki durumundan daha da kötüye götürdüğü söylenebilir. Öyleyse YÖK’ün işlevini yerine getirip getirmediği tartışılır. Bu durum siyasal çıkarlar, eğitim politikaları ve planlama ile ilişkilidir.

Planlama çalışmalarıyla, eğitim sisteminin ve kamu harcamalarının yapısını bir yıl veya daha kısa sürede köklü bir biçimde değiştirmenin olanağı yoktur. Bu durum özellikle bütçesinin büyük bir kısmını personel giderlerinin oluşturduğu eğitim kesiminde çok zordur. Çünkü eğitim personelinin

yetiştirilmesi için 10-15 yıla gereksinim var ve bu oldukça yavaş ve düzenli bir artış göstermektedir. Bu nedenle, özellikle eğitimde yatırım harcamalarının çok kısa sürede büyük oranda arttırmak plansızlık olarak tanımlanabilir (Adem, 1993, 93).

Kalkınma planları, Milli Eğitim Şuraları ve yasalarda belirtildiği üzere, Türkiye’de yükseköğretimin, toplumun ve ekonominin ihtiyaç duyduğu nitelikli insangücünü yetiştirebilmesi ve yükseköğretimin amacına uygun olarak gelişebilmesi için üniversitelerin; ders araç ve gereçleri, öğretim elemanları ve personeli, ekonomik sorunları ve bir çok sorunun çözülmesi gerekmektedir. Şuralarda ve kalkınma planlarında öngörülen yükseköğretimde kapasite artırılması nicel gelişmeyi sağlayacaktır. Oysa yükseköğretimin ana amacı olan nitel gelişmenin sağlanması öncelikle üniversitelerde iyi yetişmiş öğretim elemanı kadrosuna bağlıdır (Ballıktaş, 1983, 3).

Talebin arzı aşması nedeniyle üniversiteye giremeyenlerin hoşnutsuzluğunun ortadan kaldırılması veya en azından hafifletilmesi amacıyla kısa dönemde sonuç verecek çözümler bulunmaktadır. Böylece üniversiteye giremeyenlerin sayısında azalma olabilmekte, fakat eğitimin niteliğindeki düşme artmaktadır. Varolan öğretim üyesi sayısı dikkate alınmadan açılan yeni üniversiteler, bu kısa yollardan biridir. 1982’de 19 olan üniversite sayısı 1983’te 27’ye ve 1987’ye kadar 29’a yükselmiştir. 3 Temmuz 1992’de çıkarılan 3837 sayılı yasa ile 19 üniversite, 2 Teknoloji Enstitüsü açılmasıyla ve kuruluş yasası çıkmakla birlikte kuruluş çalışmaları sürmekte olan iki üniversite de dikkate alındığında üniversite sayısı 54’e yükselmiştir. Öğretim üyesi sayısının son yıllarda yeterince artmadığı gözönüne alınırsa, yükseköğretimde yeterli nitelikte ve sayıda öğretim üyesi sağlanmadan gerçekleştirmeye çalışılan bir hizmet üretiminin söz konusu olduğu görülecektir. Üniversite sayısında 5 yılda meydana gelen %86.2’lik bir artışa karşılık, öğretim üyesi sayısında %36.3’lük bir artış gerçekleşmiştir. DPT (1987) raporunda da belirtildiği üzere, öğretim üyesi sayısının yeterli olmaması, fiziki ortam yetersizlikleri, kütüphane, laboratuvar, araç gereç vb. eksiklikler yükseköğretimde temel sorunlar olarak önemini korumaktadır.

Öğrenci sayısının artmasına karşılık yeterli öğretim elemanı sağlanmaması niteliğin düşmesi sonucunu yaratır (Ünal, 1994, 165-166). Eğitim hizmetlerinin iyi ve aksamaksızın yürütübilmesi için öğretmen, yönetici, gerekli eğitim araçları, kütüphane, kitap, vs. unsurların belli oranda kaynaşması zorunludur. Aksi halde okul binaları yapmadan, alt yapı kurmadan sadece öğretmen ve öğrenci sayısını artırmak okullaşma oranını yükseltse bile, eğitim düzeyini tahmin edilemeyecek kadar düşürür (Serin, 1979, 42-43).

Yükseköğretimdeki öğretim elemanının öğrenci sayısına koşut olarak gelişme göstermesi ve mevcut öğretim elemanlarının üniversiteler arasında dengesiz dağılmış olması daha açık bir ifadeyle Türk yükseköğretimdeki plansızlık, yükseköğretimde önemli bir sorun oluşturmaktadır. Planlarda öğretim üyesi ihtiyacı karşılanmadan yeni üniversite açılması öngörülmezken, uygulama bunun tam tersine olmuş ve yeni kurulan üniversitelerde büyük sorunların yaşanmasına neden olmuştur. Eğitimin niteliğini belirlemede önemli unsur olan öğretim üyesi yetiştirilmesinde düzen sağlanamamıştır (Çakır, 1993, 202).

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile lisansüstü eğitim yaptırma yetkisi fen, sosyal ve sağlık bilimi enstitülerine verilmiştir (YÖK, 1984, 2). Fakat bu enstitülere başvuranlar ya da kazanabilenler çoğunlukla yine o üniversitelerin, anabilim dallarının kendi mezunları olmaktadır. Bu durum yeni açılan üniversitelerde kapalı bir devre oluşturmuş, neticede bu kişilerin yine aynı üniversitede öğretim üyesi olması yeğlenmektedir (DPT, 1988, 72). Böylece yeni açılan üniversitelere öğretim elemanı yetiştirme konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Üniversiteler ve özellikle yeni açılan üniversiteler, genellikle eski üniversitelerin lisansüstü eğitim programlarından mezun olanlardan veya kendi bünyesindeki elemanları, bu eski üniversitelerin lisansüstü eğitim programlarına göndermek yoluyla öğretim elemanı ihtiyaçlarını karşılarlarken eski üniversitelerin (1992'den önce açılan) bazı konulardaki tekeli tutumu, yeni açılan üniversitelere öğretim elemanı yetiştirilmesini geciktirmiştir. Ancak burada eski üniversitelerin kendi okullarında lisansta yetiştirdikleri öğrenciler ile, yeni açılan üniversitelerin aynı

alandaki lisans mezunları arasında gerek eski üniversitelerdeki lisansüstü programına uyum sağlama ve gerekse nitelik açısından bazı sorunlarla karşı karşıya kalınacağı gibi nedenlerin, böyle bir tekelci tutum ortaya koymalarında önemli bir etken olduğu düşünülebilir. 1992 yılında açılan üniversiteler ile ilgili olarak Adem (1993,180) şunları belirtmiştir:

Fiziki alt yapı, finansman, araç gereç ve özellikle yeterli nitelikte ve sayıda öğretim üyesi olmadan üniversite açılması, bilim adına “cinayet” işlemekle eşdeğerdir. 28.03.1988 tarih ve 2809 sayılı yasa ile Eğitim Enstitülerinin Eğitim Fakültelerine dönüştürülmesi, tabela değiştirmenin ötesine bir anlam taşımamaktadır. Enstitü mezununun Eğitim Fakültesine öğretim görevlisi olarak atanması, fakülte ya da üniversiteler öğrenimi sulandırıp “orta okullaştırmak” anlamına gelir. YÖK döneminde yapılan uygulama budur. Oysa yükseköğretimde esas olan niteliktir.

Yükseköğretim, Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında ve yasalarda öngörülen toplumun ve ekonominin üniversiteden beklediği nicelik ve nitelikte insangücü yetiştirme konusundaki yetersizlikler ve yetersizliklerin nedenleri ile sürekli tartışılan bir sistem olmuştur.

Bugün üniversite, verimli ve nitelikli bir eğitim verme konusunda, fiziki sorunlar, laboratuvar, araç gereç, kütüphane, iletişim ve teknik sorunlarla karşı karşıyadır. Hatta öğrenci artışı, kısa sürede plansız, projersiz çok sayıda üniversitenin kurulması ve bunlara paralel olarak, artırılmayan öğretim elemanı sorunları ile karşı karşıyadır. Özellikle öğretim elemanlarının sayısal ve nitel yetersizliği, öğretim elemanlarının görevlerini yerine getirirken karşılaştıkları sorunların üniversitelerin verimliliğine olumsuz etkiler yaptığı açıktır. “Türk yükseköğretim sisteminde öğretim elemanı sorunu güncelliğini korumakta, artan kurum ve öğrenci sayısı bu sorunun çözümünü güçleştirmektedir” (Güçlüol, 1988, 248). Üniversiteleri belirtilen bu ve benzeri sorunları içinde bulunduran ve bu sorunlarına planlı ve bilimsel çözümler bekleyen bir sistem haline gelmiştir.

Bu araştırmanın problemini, genel olarak Türkiye üniversiteleri ve özelde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakülteler düzeyinde öğretim elemanı yetiştirme ve istihdamında karşılaşılan planlama sorunlarını betimlemek oluşturmaktadır.

Amaç

Araştırmanın genel amacını, genel olarak üniversiteler ve özelde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde öğretim elemanı yetiştirme konusunda karşılaşılan planlama sorunlarını betimlemek oluşturmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıda belirlenen sorulara yanıt aranmıştır:

1. Üniversitelerdeki öğretim elemanı sayıları, öğrenci sayısı, akademik unvan ve bilim alanlarına göre nasıl gelişmiştir?
2. Eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde öğretim elemanı yetiştirme ve istihdamında ne tür nicel gelişmeler olmuştur?
3. Öğretim elemanlarının yurtiçinde yetiştirilmesiyle ilgili gelişmeler nelerdir?
4. Öğretim elemanlarının yurtdışında yetiştirilmesiyle ilgili gelişmeler nelerdir?
5. Öğretim elemanı yetiştirilmesi konusunda karşılaşılan planlama sorunları nelerdir?

Önem

Bugün, üniversitelere öğretim elemanı temini ve bunların yetiştirilmesi önemli bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Üniversitelerin öğretim üyesi kadrolarından dünya çapında isim yapan akademisyenlerin çıkması, her ülkenin her üniversitenin hayal ettiği hedeftir. Üniversitelerde böylesine yüksek kalitede öğretim üyelerine sahip olmak, her şeyden önce kaliteli genç elemanlara sahip olmakla, onları planlı bir şekilde yetiştirmek ve geliştirmekle olanaklıdır (Korkut, 2002, 173).

Bugüne dek yapılan araştırmalarda ve yapılan yayınlarda yükseköğretimle ilgili olarak belirlenen sorunlar ve özel olarak da öğretim elemanları yetiştirilmesiyle ilgili planlama sorunlarının devam edip etmediği bu araştırma ile belirlenmek istenmektedir. Üniversitelerde öğretim elemanlarının yetiştirilmesi ile ilgili planlama sorunlarının saptanması yoluyla tüm üniversitelerin verimli çalışabilmesi için önemli görülen sorunlar ile ilgili durum betimlenmek istenmektedir.

Bu araştırmanın bulgularının yükseköğretim sisteminin öğretim elemanı yetiştirilmesiyle ilgili yetersizliklerinin giderilmesi konusunda yapılacak düzenlemelere, çalışmalara ve araştırmalara veri oluşturacağı umulmaktadır.

Varsayımlar

Üniversitelere öğretim elemanı yetiştirme konusunda karşılaşılan planlama sorunlarının Devlet İstatistik Enstitüsü, Yükseköğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın yükseköğretime dair istatistiksel verileri ile saptanabilirliği temel varsayım olarak alınmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. 1983 - 2003 yılları arasındaki dönemde üniversiteler ve özelde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerdeki gelişmelerle sınırlıdır.
2. 1416 sayılı kanun, 492 sayılı KHK ve 4307 sayılı kanun ve 2547 sayılı kanuna göre yurtdışına gönderilenler ve Türkiye içinde lisansüstü eğitimi veren kurumların çalışmaları ile sınırlıdır.

Tanımlar

Yükseköğretim: Eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı ve en az dört yarıyılı kapsayan her kademedeki eğitim – öğretim türüdür.

Üniversiteler: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde bilimsel araştırma, eğitim – öğretim, yayın ve danışmanlık yapan, fakülte, enstitü ve yüksekokullardan oluşan yükseköğretim kurumudur.

Fakülte: Yüksek düzeyde bilimsel araştırma, eğitim öğretim ve yayın yapan, kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.

Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent doktor, yardımcı doçent doktor, öğretim görevlileri ve öğretim yardımcılarıdır.

Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent doktor ve yardımcı doçent doktorlarıdır.

Kısaltmalar

BYKP : Beş Yıllık Kalkınma Planı

DİE : Devlet İstatistik Enstitüsü

DPT : Devlet Planlama Teşkilatı

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı.

MEŞ : Milli Eğitim Şurası.

ÖSYM : Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

R.G. : Resmi Gazete

YÖK : Yükseköğretim Kurumu.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Ballıktaş'ın 1983 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yaptığı "Planlı Dönemde Yükseköğretimde (Öğretim Elemanı Açısından) Kaydedilen Gelişmeler" adlı yüksek lisans tez çalışmasında bazı fakülteler için planlı dönem itibarıyla Ankara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Teknik Üniversiteler ve Akademilerde öğrenci sayısı, öğretim elemanı sayısı ve öğrenci öğretim elemanı oranı vb. konularından kaydedilen gelişmeler karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Araştırmada belirtilen üniversitelerde öğrenci sayısında artış olduğu rakamlarla gösterilmiştir. 1980-1981 öğretim yılında İstanbul Üniversitesi'nde öğrenci/öğretim elemanı oranınının 12, öğrenci öğretim üyesi oranınının 18 olduğu bulunmuştur. Buna karşın aynı dönemde Ankara Üniversitesi'nde öğrenci/öğretim elemanı oranını 8, öğrenci öğretim üyesi oranın 13 olduğu saptanmıştır. Yine bu araştırmada Teknik üniversitelerde ve akademilerde bu rakamların çok daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Bu ve benzer bulgulardan yola çıkılarak, sonucu yükseköğretimde bir plansızlığın olduğu, niceliğin niteliğe tercih edildiği, toplumun gereksinim duyduğu nitelikli insangücünün karşılanmadığı gibi sonuçlara varılmıştır.

Kara'nın 1988 yılında, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri, Enstitüsü'nde yaptığı "Türkiye'de Planlı Dönemde Üniversitelerin Sayısal Hedefleri ve Finansmanı" konulu çalışmasında, planlı dönemde İstanbul, Ankara, Ege, Ortadoğu Teknik, İstanbul Teknik, Boğaziçi, Atatürk, Karadeniz, Teknik, Çukurova, Dicle Üniversiteleri öğrenci ve öğretim elemanlarında sayısal gelişmeler, aynı üniversitelerin cari harcamaları ve eksik kapasite yaratılması durumu araştırılmıştır. Araştırma sonucu 1963-1980 yılları arası üniversitelerde öğretim üyesi sayısında %8'lik bir artış kaydedildiği belirlenmiştir. Yeni açılan üniversitelerde öğretim üyesi sorununun çözümlenemediği, bu üniversitelerdeki öğrenci/ öğretim üyesi oranınının çok yüksek olduğu, cari ve yatırım ödeneklerinin üniversitelere objektif ölçüler kullanılarak dağıtılmadığı, ayrılan kaynakların etkin olarak kullanılmadığı gibi sonuçlara varılmıştır.

Yücedağ 1992 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Türkiye'de Sosyal Bilim Araştırmacısının Yetiştirilmesi" konusunda yüksek lisans tezi yapmıştır. Bu araştırmada yükseköğretim programlarında araştırma ile ilgili yeterince ders olmadığı, bu derslerin öğrencilere araştırma becerisini kazandırmada yetersiz kaldığı yönünde bulgular elde edilmiştir. Yine aynı araştırmanın, araştırma için gereken ortamın, araç gereç ve kütüphane olanaklarının yeterli olmadığı yönünde bulguları bulunmaktadır.

Çakır'ın 1993 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yaptığı "Planlı Dönemde Yükseköğretim Politikaları ve Uygulamaları" adlı yüksek lisans tez çalışmasında, kalkınma planlarında, yasalarda yükseköğretim ile ilgili hedefler ve bunların uygulanması üzerinde durulmuştur. Aynı araştırmada öğretim üyesine olan ihtiyaç ve bunların yetiştirilmesinin tüm planların gerçekleştirmediği bir politika olduğu, planlı dönem öncesi 14.3 olan öğrenci/öğretim üyesi oranının 6. Beş Yıllık Kalkınma Plan döneminde % 39'a ulaştığı belirlenmiştir. Planlarda öğretim üyesi gereksinimi karşılanmadan yeni üniversitelerin açılması öngörülmezken, uygulamanın bunun tam tersi olduğu ve kurulan üniversitelerde büyük sorunların yaşanmasına neden olduğu, yatırımların yükseköğretim kurumları arasında dengesiz dağıtıldığı ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi ve dağılımında dolayısıyla yükseköğretimin niteliği konularında yetersizliklerin olduğu sonucuna varılmıştır.

Tamer'in, 1995 yılında yaptığı araştırmasında Türkiye'de üniversitelerdeki sorunları saptamaya yönelik çalışmaların daha çok yüksek lisans düzeyinde yapıldığı görülmektedir. Araştırmaların tümü dikkate alındığında, bunların öğretim elemanlarının yeterlikleri, bu konuda yapılması gerekenler, yükseköğretimdeki kapasitenin yeterli öğretim elemanı sağlanmadan artırıldığı, öğretim elemanlarının araştırma yapma ve yayın güçlükleri, yükseköğretimde hedefler ve bunların gerçekleşme düzeyi vb. sorunlarının araştırılması üzerinde odaklaştığı görülmektedir. Bu araştırmada, öğretim elemanlarının bir kısmının bir üst öğrenime gereksinimi

olduğu, bir öğretim elemanına düşen öğrenci sayısının fazlalığı, öğretim elemanlarının araştırma yapacak zaman ve olanağı yeterince bulamadıkları, yükseköğretimde hedeflerin genellikle gerçekleştirilmediğı vb. sorunlar saptanmıştır.

Önkol'un, 1999 yılı araştırmasında eğitim fakültelerinin yeniden yapılanması çerçevesinde karşılaşılan sorunları saptamaya yönelik çalışmasının eğitim ve fen-edebiyat fakültelerini karşılaştırmaya yönelik olduğu görülmektedir. Araştırmaların tümü dikkate alındığında, eğitim fakültelerinin de 1982'deki kuruluş amaçlarından bir kısmının aşırı öne çıkması, diğerlerin ise ikinci plana bırakılması eğitim fakültelerinin asli görevinden birisi olan öğretmen yetiştirme görevinin ihmal edilmeye başlaması, eğitim fakültelerinin yeniden yapılanması için zemin hazırladığı belirtilmiştir. Bu araştırmada, üniversitelerde eğitim ve fen-edebiyat fakülteleri arasında etkili bir işbirliği gerçekleşmemiş ve fen-edebiyat fakültelerinin neredeyse eğitim fakülteleri içinde örgütlendiğı görülmüştür. Yüksek Öğretim Kurulu ile öğretmeni istihdam eden Milli Eğitim Bakanlığı arasında sağlıklı ve verimli bir iletişim, işbirliği kurulamamış, aynı sorunun eğitim fakülteleri ile okullar arasında da yaşandığı saptanmıştır.

Türkiye'de üniversitelerdeki sorunları saptamaya yönelik araştırmaların çoğu kez yüksek lisans tezi düzeyinde yapıldığı görülmektedir. Araştırmalarda öğretim elemanlarının yeterlikleri ve olması gerekenler, yükseköğretimdeki öğrenci kapasitenin yeterli öğretim elemanı sağlanmadan artırıldığı, öğretim elemanlarının araştırma yapma ve yayın güçlükleri, yükseköğretimde hedeflerin gerçekleşmesi konusunda sorunlarının araştırılması üzerinde odaklandığı görülmektedir. Bu araştırmalarda, bir kısım öğretim elemanlarının bir üst öğrenime gereksinimi olduğu, bir öğretim elemanına düşen öğrenci sayısının fazla olduğu, neticesinde öğretim elemanlarının araştırma yapacak olanağı yeterince bulamadıkları, öğretim elemanı yetiştirilmesinde yetkili olan YÖK ve MEB arasındaki iletişimin yetersiz olduğu, yükseköğretimdeki hedeflerin genellikle gerçekleştirilemediğı gibi sorunlar saptanmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma 1983 – 2003 tarihleri arasında üniversitelerde öğretim elemanı yetiştirmede karşılaşılan planlama sorunlarını ortaya koymak, betimlemek ve değerlendirmek üzere planlanmış ve gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Üniversitelere ve özelde eğitim işgörenlerinin yetiştirilmesine kaynaklık eden fakülterele, öğretim üyesi yetiştirme politikalarını belirtmek için yasa ve yönetmelikler, kalkınma planları, ÖSYM (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) tarafından yayınlanan “Yükseköğretim İstatistikleri” istatistiksel veri yayınları (1983 – 2003), Yükseköğretim Kurulu raporları ve kayıtları, Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğü kayıtları ve bu konuda yayınlanmış kitap, makale ve araştırma gibi yayınlardan yararlanılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı ve yüzde dağılımları gibi nicel göstergelerden yararlanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma alt problemlerine ilişkin olarak elde edilen bulgular, alt problem sırasıyla, tablolar ve tablolardaki verilerin özetlerine ve yorumlara yer verilmiştir. Bulguların ilk bölümünde; üniversite öğretim elemanlarının sayısal gelişimi, ikinci bölümde, yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirme uygulamaları, üçüncü bölümde ise yurtdışında öğretim elemanı yetiştirme uygulamaları ele alınmıştır.

1983 – 2003 Yılları Arasında Üniversitedeki Öğrenci Sayısı ile Öğretim Elemanları Sayısındaki Gelişmeler.

Üniversite öğretim elemanlarının akademik görev gruplarına göre sayısal gelişmeleri Tablo 1’de verilmektedir. Tablodaki verilere göre 20 yıllık dönemde öğretim elemanı sayısı, 20.333 kişiden yaklaşık dört katlık artışla 74.134’e ulaşmıştır. Akademik görev gruplarına göre, söz konusu dönem içinde en yüksek artış %305 ile öğretim üyeleri (profesör, doçent ve yardımcı doçent) kategorisinde olmuştur. Bu artışta en önemli faktörün, yardımcı doçentlik kadrosunun ihdas edilmesi ve doktora derecesi almış öğretim elemanlarının herhangi bir süre kısıtlamasına tabi olmaksızın bu kadrolara atanmasının ve böylece öğretim üyeliğine geçişin kolaylaştırılması olduğu söylenebilir. Aynı zamanda lisansüstü eğitimin yaygınlaşmasının da önemli bir rol oynadığı belirtilebilir.

Aynı dönemde araştırma görevlisi sayısı 7.809’dan 27.380’ne; diğer öğretim elemanlarının (ki bunların hemen hemen tamamı ders veren öğretim elemanı statüsündedir) sayısı da 5.599’dan 19.137 ‘ye yükselmiştir.

Gerek toplam öğretim elemanı sayısı gerekse akademik unvan açısından, bir önceki yıla göre en yüksek artışın olduğu yıllar olarak, 1987 - 1988, 1989 – 1990, 1992 – 1993, 1995 – 1996, 1998 – 1999, 2002 –2003 öğretim yıllarıdır. Sayısal gelişimin, yıllara göre dalgalı biçimde gelişmesinin

**Tablo 1. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Akademik Unvanlarına Göre
Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi
(1983 – 2003)**

nedeni olarak, hükümetlerin izlediği kadro politikaları ile yeni açılan üniversitelerin olup olmaması gösterilebilir. Bir başka deyişle, hükümetlerin kadroları serbest bırakma durumlarında bir istikrar olduğunu söylemek mümkün değildir. Diğer taraftan, yeni açılan üniversitelerin çok olduğu yıllarda yeni kadrolar verilmektedir, bu da doğal olarak, o yılki sayıları etkilemektedir.

Bu tabloda dikkati çeken birinci dağılım olarak öğretim üyesi (27.617) ile araştırma görevlisi (27.380) sayıları arasında açığın pek fazla olmamasıdır. Hatta, araştırma görevlisi sayısının öğretim üyesi sayısından az olmasıdır. Oysa, öğretim üyeliğinin çekirdek kadrosu olarak araştırma görevlileri havuzunun öğretim üyeleri sayısından önemli ölçüde fazla olması ve bunların kendi içindeki rekabeti sonucunda en iyilerin seçilmesine fırsat verecek seçici bir sistemin oluşturulması beklenir. Bugünkü uygulamada araştırma görevliliğine atanan bir kişi, büyük ölçüde kendi üniversitesinde, öğretim üyeliğini geçici bir hak olarak algılamaktadır. Bu olgu, rekabeti, dolayısıyla kaliteyi olumsuz etkileyebilir. Dikkati çeken ikinci dağılım ise bir öğretim elemanına düşen öğrenci sayısı 26'yı geçmiyor iken, bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının 50'nin üzerinde olması, hatta 80'e kadar yükselmesidir. Ve dikkati çeken üçüncü bir dağılım, öğrenci sayısındaki artış %453 iken öğretim üyesi artışı %305 ve öğretim elemanı artışının %265 olmasıdır. Dolayısıyla da öğretim elemanı yetiştirilmesinde öğrenci sayısındaki artışa göre nicel olarak yetersiz kaldığı görülmektedir.

Öğretim elemanlarının bilim alanlarına göre dağılımı Tablo 2'de yer almaktadır. Dil ve edebiyat alanında öğretim elemanı sayılarında en büyük azalma (%-1) 1991 yılında, en büyük artış ise (%15) 1987 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1987 yılında %30 ve 1991 yılında %19 civarında artış söz konusudur.

Matematik ve Fen bilimlerinde öğretim elemanı sayılarında en büyük azalma (%1) 2000 yılında, en büyük artış ise (%15) 1995 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora

düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1995 ve 2000 yılında %20 civarında artış söz konusudur.

Sağlık bilimlerinde öğretim elemanı sayılarında en büyük azalma (%-1) 1991 yılında, en büyük artış ise (%13) 1989 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1989 yılında %15 ve 1991 yılında %20 civarında artış söz konusudur.

Sosyal bilimlerinde öğretim elemanı sayılarında en az artış (%2) 2001 yılında, en büyük artış ise (%20) 1995 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1995 yılında %50 ve 2001 yılında %4 civarında artış söz konusudur.

Uygulamalı Sosyal bilimlerinde öğretim elemanı sayılarında en büyük azalma (%-1) 2000 yılında, en büyük artış ise (%20) 1989 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1989 yılında %25 ve 2000 yılında %20 civarında artış söz konusudur.

Teknik bilimlerinde öğretim elemanı sayılarında en büyük azalma (%-0,5) 2000 yılında, en büyük artış ise (%9) 1987 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1987 yılında %10 ve 2000 yılında %20 civarında artış söz konusudur.

Ziraat ve ormancılık alanında öğretim elemanı sayılarında en az artış (%0,03 - 1 kişilik) 2002 yılında, en büyük artış ise (%18) 1995 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1995 yılında %10 civarında artış söz konusu iken, 2002 yılında hiç artış olmamıştır.

Sanat alanında öğretim elemanı sayılarında 1991 yılında hiç artış olmamış, en büyük artış ise (%20) 1987 yılında gerçekleşmiştir. Oysa aynı

alanda hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1987 yılında %20 ve 1991 yılında %15 civarında artış söz konusudur.

Bilim alanlarına göre toplam öğretim elemanı sayılarında 1990 yılında azalma (%-1) söz konusu iken, en büyük artış ise (%13) 1995 yılında gerçekleşmiştir. Oysa hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde öğrenci sayısında sırasıyla 1990 yılında %10 ve 1995 yılında %23 civarında artış olmuştur.

Araştırmanın kapsadığı dönemin son yıllı olan 2002-2003 öğretim yılında en fazla lisansüstü öğrenci sayısı uygulamalı sosyal bilimlerinde, en fazla öğretim elemanı ise sağlık bilimlerindedir (19.737). Bunu, uygulamalı sosyal bilimler (11.845) ve teknik bilimler (9.119) izlemektedir. En az öğretim elemanı ise “sanat” alanındadır. Sağlık bilimleri lisansüstü öğrenci sayısı bakımından altıncı sırada (6.630) olmasına rağmen öğretim elemanı bakımından ilk sırada yer almaktadır. 2002-2003 öğretim yılında en çok lisansüstü öğrenci sayısı bakımından ilk sırada uygulamalı sosyal bilimler (43.8259), ikinci sırada teknik bilimler (23.528) ve üçüncü sırada sosyal bilimleri (12.788) bulunmaktadır. Buna karşılık öğretim elemanı açısından ilk sırada sağlık bilimleri (19.737), ikinci sırada uygulamalı sosyal bilimler (11.845) ve üçüncü sırada teknik bilimleri (9.119) yer almaktadır (Tablo 2 ve 10).

Bu durum öğretim elemanlarının bilim alanlarına göre yetiştirilmesinde yetersiz kaldığını ve plansız hareket edildiğini, ayrıca öğrenci sayısındaki artışın gözönünde bulundurulmadığını göstermektedir.

**Tablo 2. Üniversitelerde Bilim Alanlarına Göre Öğretim Elemanları
Sayılarının Gelişimi
(1983 – 2003)**

1983 – 2003 Yılları Arasında Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanı Yetiştirme Ve İstihdamı İle İlgili Gelişmeler.

Eğitim sürecinde önemli öğelerden birisi “öğretmen”dir. Yıllardır süren geleneksel “öğretmen”in anlamını genişleterek ele almak “öğretim elemanı” ögesi ile birlikte düşünmek kaçınılmazdır. Bu bağlamda eğitim sistemine öğretmen yetiştirilen fakültelerde öğretim elemanlarının durumuna ve gelişmeleri ışığında ele almak gerekmektedir. Bu konuda gerçekten çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalındığı görülmektedir. Sorunun bir boyutu nitelik, diğer sorunu ise niceliktir (DPT, Y.Ö.İ.K.R., 2000, 39).

Genel olarak bakıldığında ise, bazı genişlemelerin sağlanmasına rağmen, üniversitelerdeki öğretim elemanı açığının giderebildiğini söylemek güçtür, özellikle eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde öğretim üyesi (Tablo 3) darboğazı ile karşı karşıya bulunduğu görülmektedir. Oysa yapılan bütün araştırmalar eğitimin nitelikli olmasında eğitim işgörenlerinin niteliğinin ve nicel yeterliğinin önemli etkileri olduğunu ortaya koymuştur. Bu tablodaki dikkati çeken birinci nokta, beş yıllık dönemler itibariyle tüm üniversiteler bazında bakıldığında, öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının 1983 – 1984 öğretim yılında 47 iken 1987 – 1988 öğretim yılında 57, 1992 – 1993 öğretim yılında 68, 1997 – 1998 öğretim yılında 70, 2002 – 2003 öğretim yılında 64 olduğudur. Bu durum üniversitelerdeki öğretim elemanı açığının giderilemediğini ve sorunun devam ettiğini göstermektedir.

20 yıllık döneminde dikkati çeken ikinci çarpıcı durum ise eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde ortaya çıkmaktadır. 1983 – 1984 öğretim yılında Fen Edebiyat Fakültesinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 20 iken, Fen Fakültesinde 37, Edebiyat Fakültesinde 45, Eğitim Bilimleri ve Eğitim Fakültelerinde ise bu rakam 225'tir. 1987 – 1988 öğretim yılında Fen Edebiyat Fakültesinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 27 iken, Fen Fakültesinde 31, Edebiyat Fakültesinde 48, Eğitim Bilimleri ve Eğitim Fakültelerinde ise bu rakam

131'dir. 1992 – 1993 öğretim yılında Fen Edebiyat Fakültesinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 32 iken, Edebiyat Fakültesinde 50, Eğitim Bilimleri ve Eğitim Fakültelerinde 100, Fen Fakültesinde ise bu rakam 265'tir. 1997 – 1998 öğretim yılında Fen Fakültesinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 28 iken, Fen Edebiyat Fakültesinde 36, Edebiyat Fakültesinde 50, Eğitim Bilimleri ve Eğitim Fakültelerinde ise bu rakam 84'tür. 2002 – 2003 öğretim yılında Fen Fakültesinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 23 iken, Fen Edebiyat Fakültesinde 31 Edebiyat Fakültesinde 34, Eğitim Bilimleri ve Eğitim Fakültelerinde ise bu rakam 95'tir.

Bu tablodaki dikkati çeken üçüncü çarpıcı durum ise eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan özellikle Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının gelişme kaydetmekle birlikte 2003 yılında 90'ın üzerinde olmasıdır. Oysa özellikle bu fakültelerinde eğitim sisteminin tüm kademelerine eğitim işgörenleri yetiştirilmektedir. Ayrıca kaliteli eğitimi sağlayabilmek için bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının en çok 35 olması gerekmektedir. Bu durum yeterli öğretim kadrosu ve gerekli altyapı sağlanmasında hala ciddi bir sorunun devam ettiğini göstermektedir (DPT, 2000, 671).

Tablo 3. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 2003)

Aynı verileri yıllar ve üniversite itibariyle ayrıntılı olarak incelediğimizde, özellikle de kamu üniversitelerinde endişe duyulacak bir manzara ile karşı karşıya kalmaktayız. Araştırmanın başlangıç yılı olan 1983 – 1984 öğretim yılında tüm üniversiteler bazında bakıldığında, Ege Üniversitesi'nde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 23, Boğaziçi Üniversitesi'nde 25, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nde 30 iken, Selçuk Üniversitesi'nde (1975) 76, Marmara Üniversitesi'nde (1982) 84, Gazi Üniversitesi'nde (1982) 112 ve Anadolu Üniversitesi'nde (1973) 254'e ulaşmaktadır. Bu durum, önceden kurulmuş üniversitelerde öğretim elemanı sorunu söz konusuysa, yeni kurulan üniversitelerin de yeterli sayıda öğretim elemanı sağlamadan plansız ve programsız açıldığını göstermektedir.

Aynı inceleme eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde, özellikle de Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinde yapıldığında sorunun büyüklüğü ortaya çıkmaktadır. 1983 – 1984 öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ortalama öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 1903 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde bu rakam 25, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 1156 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde bu rakam 41, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 1415 ulaşmaktadır, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 860 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 20, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 629 iken Fen Edebiyat Fakültesi'nde 17'dir. Aynı zamanda İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 3 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 30, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 15 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 16, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 24 iken, Fen Fakültesi'nde 45, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 25 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 19, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 36 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 42 ve Edebiyat Fakültesi'nde 37'dir. Ortalama olarak ise eğitim ve eğitim bilimleri fakültelerinde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 225'tir. Dolayısıyla bu olgu eğitimde nitelik sorununa işaret etmektedir. Ayrıca farkın bu kadar büyük olması öğretim üyelerinin hem üniversiteler hem alanlar itibariyle dağılımının dengeli olmadığını, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında (1979 – 1983)

Tablo 4. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 1984)

belirtilen yükseköğretim kurumlarının gereksinimine dönük bir rotasyon sisteminin düzenlenmesi için gerekli önlemlerin alınmadığını ve sorunun devam ettiğini göstermektedir (DPT, 1978, 459, Tablo 4, ayrıntılı bilgi için Bkz. EK 2 – 21).

Tablo 5'ten de görüldüğü gibi araştırmanın kapsadığı döneminin onuncu yılı olan 1992 –1993 öğretim yılında kamu üniversitelerinde sorunun devam ettiğini görmekteyiz. Mimar Sinan Üniversitesi'nde ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 18, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'nde 23, Ege Üniversitesi'nde 25, Ankara Üniversitesi'nde 27 iken, Mustafa Kemal Üniversitesi'nde (1992) 1220, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'nde (1992) 1170, Anadolu Üniversitesi'nde (1973) 895 ve Kırıkkale Üniversitesi'nde (1992) 500'e ulaşmaktadır. Böylece, 1983 – 1984 öğretim yılında hem önceden kurulmuş üniversitelerde öğretim elemanı sorunu söz konusuken hem yeni kurulan üniversitelerin de yeterli sayıda öğretim elemanı sağlamadan plansız ve programsız açılması sorunu 1992 –1993 öğretim yılında da devam etmektedir.

Aynı inceleme eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde, özellikle de Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinde yapıldığında sorunun 10 yıl sonra da devam ettiği ortaya çıkmaktadır. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 1447 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde bu rakam 21, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bu rakam 1404, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 1286, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bu rakam 1205'e ulaşmaktadır. Aynı zamanda Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 30 iken, Fen Fakültesi'nde 21, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 30 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde de 30, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 55 iken, Fen Fakültesi'nde 22 ve Edebiyat Fakültesi'nde 38, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 55 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 26'dır. Ortalama olarak ise eğitim ve eğitim bilimleri fakültelerinde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 1983 – 1984 öğretim yılına göre, öğretim üyesine düşen öğrenci

sayısı(100) yarı yarıya indirilse bile yetersiz kaldığı görülmektedir. Ayrıca bu kadar büyük farkın on yıl sonra devam etmesi, üniversitelere göre öğretim üyesi dağılımının düzeltilmediğini, Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (1985 – 1989) belirtilen yükseköğretim kurumlarındaki boş öğretim üyesi kadrolarının doldurulması için gerekli teşviklerle desteklenmiş tedbirlerin alınmadığını göstermektedir. Ayrıca Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde 45 bine çıkarılması amaçlanan öğretim elemanı sayısına Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Plan (1990 – 1994) süresinde de ulaşamamıştır (DPT, 1984, 564; 1989, 833; Tablo 5, ayrıntılı bilgi için Bkz. EK 2 – 21).

Tablo 6’da görüldüğü gibi araştırmanın kapsadığı döneminin sonuncu yılı olan 2002 –2003 öğretim yılında da kamu üniversitelerinde gelişme kaydedilmekle birlikte öğretim elemanı sorunun devam ettiği ve vakıf üniversitelerine göre sorunun büyüdüğü görülmektedir.

Böylece İstanbul Teknik Üniversitesi’nde ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 15, Mimar Sinan Üniversitesi’nde 18, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde 20 ve Ankara Üniversitesi’nde 22 iken Anadolu Üniversitesi’nde (1973) 1277, Dumlupınar Üniversitesi’nde (1992) 220, Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde (1992) 140 ve Niğde Üniversitesi’nde 1992) 103’e ulaşmaktadır. Kamu üniversitelerdeki genel ortalamaya bakıldığında ise bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 66’dır. Vakıf üniversitelerinde ise durum şöyledir: Ufuk Üniversitesi’nde ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 8, Yaşar Üniversitesi’nde 9 ve Sabancı Üniversitesi’nde 11 iken İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde (1996) 76, Yeditepe Üniversitesi’nde (1996) 60 ve Beykent Üniversitesi’nde (1997) 53’tür. Vakıf üniversitelerdeki genel ortalamaya bakıldığında ise bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 36 ve kamu üniversitelerinde öğretim üyesine düşen öğrenci sayısının yarısını oluşturmaktadır. Kamu ve vakıf üniversitelerin toplamında ise ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 64’tür. Böylece, 1983 – 1984 ve 1992 – 1993 öğretim yıllarında hem önceden kurulmuş üniversitelerde öğretim elemanı sorununun söz konusuken hem yeni kurulan devlet ve vakıf üniversitelerin de yeterli sayıda öğretim elemanı

Tablo 5. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1992 – 1993)

sağlamadan plansız ve programsız 2002 –2003 öğretim yılında da açılmasına devam ettiğini ve sorunun çözülmediğini göstermektedir.

Aynı inceleme eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde, özellikle de Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinde yapıldığında sorunun 20 yıllık döneminin sonunda da devam ettiği görülmektedir. Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 451 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde bu rakam 39, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 313 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 25, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bu 270'e ulaşırken Fen Edebiyat Fakültesi'nde 26, Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 248 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 35'tir. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 23 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde de 23, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde 27 iken, Fen Fakültesi'nde 31 ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 32 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 30, Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 44 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde 45'tir. Ortalama olarak eğitim ve eğitim bilimleri fakültelerinde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 95 olduğu görülmektedir.

Vakıf üniversitelerinde ise Başkent Üniversitesi dışında, Eğitim Fakültesi bulunmamaktadır. Başkent Üniversitesi'nde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan Eğitim Fakültesi'nde ortalama bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 70 iken, Fen Edebiyat Fakültesi'nde bu rakam 25'tir.

Ortalama olarak ise 2002 – 2003 öğretim yılına hem kamu hem vakıf üniversitelerinde eğitim ve eğitim bilimleri fakültelerinde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 95'tir. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğretim üyesi sorunu en çok yaşayan üniversiteleri oluşturmaktadır.

Tablo 6. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (2002 – 2003)

Bu büyük farkın yirmi yıl sonra devam etmesi, eğitim işgöreni yetiştirmeye kaynaklık eden fakültelerde öğretim elemanı yetiştirmede ve istihdamında planlama sorununu da belirtmektedir. Ayrıca, Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (1996 – 2000) ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (2001 – 2005) belirtilen yükseköğretim kurumlarındaki öğretim üyesi ihtiyacının giderilmediğini göstermektedir, (DPT, 1995, 789; 2000, 681, Tablo 6, ayrıntılı bilgi için Bkz. EK 2 – 21).

Öğretim Elemanlarının Yurtiçinde Yetiştirilmesiyle İlgili Gelişmeler.

Enstitü Sayısı Ve Türleri İle İlgili Gelişmeler. Lisansüstü eğitim – öğretim ve araştırmanın yürüttüğü ve öğretim elemanı yetiştirmenin yurt içi kaynağı olan lisansüstü eğitim enstitülerindeki gelişmeler Tablo 7’de yer almaktadır.

2809 sayılı Yasa ile oluşturulan enstitüler, başlangıç yılı olarak kabul edilebilecek olan 1983 – 1984 öğretim yılında 76 iken 1992 – 1993 öğretim yılında 114’de ve 2002 – 2003 öğretim yılında 209’a yükselmiştir. En yaygın enstitü türleri eğitim bilimleri, sosyal bilimleri, fen bilimleri ve sağlık bilimleri enstitüleridir. Bunların dışında, sınırlı alanlara özgü (örneğin: Onkoloji Enstitüsü, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Kazaları Araştırma Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Adli Tıp Enstitüsü vb.) enstitüler de bulunmaktadır. Sayısal açıdan en fazla olan enstitüler sosyal bilimleri ve fen bilimleri enstitüleridir. Bir başka açıdan, 2002 – 2003 öğretim yılında, hemen hemen her üniversitede birer sosyal bilimleri ve fen bilimleri enstitüleri bulunmaktadır. Diğer taraftan, Marmara Üniversitesi’nde 9, Boğaziçi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve İstanbul Üniversitelerinde 6’şar ve Ankara Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nde 5’er değişik enstitü bulunmaktadır (ÖSYM, 2003,144).

Tablo 7. Enstitülerin Sayısal Gelişimi.

Yıllar	Sosyal Bilimler	Fen Bilimleri	Sağlık Bilimleri	Eğitim Bilimleri	Diğer	Toplam
1983 – 1984	22	24	16	-	14	76
1984 – 1985	24	26	16	-	15	81
1985 – 1986	24	27	17	-	19	87
1986 – 1987	25	27	19	-	22	93
1987 – 1988	25	28	19	-	25	97
1988 – 1989	26	29	20	-	28	103
1989 – 1990	27	29	20	-	29	105
1990 – 1991	27	29	20	-	30	106
1991 – 1992	28	29	21	-	34	112
1992 – 1993	29	29	21	-	35	114
1993 – 1994	39	39	23	-	23	124
1994 – 1995	47	50	26	-	22	145
1995 – 1996	49	51	28	-	22	150
1996 – 1997	50	54	31	-	21	156
1997 – 1998	50	54	31	-	22	157
1998 – 1999	57	57	31	3	23	171
1999 – 2000	63	59	32	5	30	184
2000 – 2001	65	61	33	5	25	189
2001 – 2002	66	63	37	5	30	196
2002 - 2003	69	66	39	7	28	209

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Akademik Düzeye Göre Öğrenci Sayıları İle İlgili Gelişmeler.

Akademik düzeye göre öğrenci sayılarındaki gelişmelere gelince, enstitülerdeki toplam öğrenci sayısı; doktora düzeyinde 1983 –1984 öğretim yılında 4.936 iken 1992 – 1993 öğretim yılında 13.949'a ve 2002 – 2003 öğretim yılında ise 23.176'ya, yüksek lisans düzeyinde ise 1983 –1984 öğretim yılında 9.059 iken 1992 – 1993 öğretim yılında 33.442'ye ve 2002 – 2003 öğretim yılında ise 82.277'ye yükselmiştir (Tablo 8). Buna göre 20 yıllık

dönemde, sırasıyla %370 ve %808'lik artış olmuştur. Sadece bu veriler dahi, Türkiye'de lisansüstü eğitim alanda, 1981 yılından sonra çarpıcı bir gelişme olduğunu sergilemektedir. Ancak, bunun nitelik boyutu, ayrı bir tartışma ve değerlendirme gerektirir ve bunun için somut verilere ihtiyaç vardır. Bugün, lisansüstü eğitim kademesine yaklaşık 105.453 kişilik bir kapasiteye (ki bu örgün lisans öğretiminin yaklaşık 1/10'una eşdeğer bir kapasitedir) ulaşmış olmak, hiç de azımsanmayacak bir gelişmedir. Yüksek lisans ve doktora öğrenci sayılarının yıllara göre değişim oranları ise sırasıyla, %1.8 ile %23.1 ve %3.7 ile % 23.6 arasındadır. Kapasitelerin, ortalama olarak, yüksek lisans düzeyinde 70.000 kişi, doktora düzeyinde ise 18.000 kişi civarında genişlediği görülmektedir.

Tablo 8. Lisansüstü Eğitim Gören Öğrenci Sayılardaki Gelişmeler.

Yıllar	Yüksek Lisans		Doktora	
	Öğrenci Sayısı	Değişim (%)	Öğrenci Sayısı	Değişim (%)
1983 – 1984	9059	-	4936	-
1984 – 1985	11125	22.8	5577	12.9
1985 – 1986	12285	10.4	5443	-2.5
1986 – 1987	14078	14.6	6702	23.1
1987 – 1988	16892	19.9	7759	15.7
1988 – 1989	18171	7.6	8887	14.5
1989 – 1990	22456	23.6	10593	19.2
1990 – 1991	24006	6.9	11705	10.5
1991 – 1992	30615	27.5	12838	9.7
1992 – 1993	33442	9.2	13949	8.6
1993 – 1994	35797	7.0	14752	5.7
1994 – 1995	41012	14.5	16025	8.6
1995 – 1996	49853	21.5	19673	22.7
1996 – 1997	51320	2.9	19427	-1.3
1997 – 1998	49123	-4.3	19996	2.9
1998 – 1999	50979	3.7	20367	1.8

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Tablo 8. Lisansüstü Eğitim Gören Öğrenci Sayılardaki Gelişmeler (Dvm)

Yıllar	Yüksek Lisans		Doktora	
	Öğrenci Sayısı	Değişim (%)	Öğrenci Sayısı	Değişim (%)
1999 – 2000	53547	5.0	19543	-4.1
2000 – 2001	65068	21.5	21739	11.2
2001 – 2002	73466	12.9	22514	3.5
2002 - 2003	82277	12.0	23176	2.9
Toplam	20 yıllık (%)değişim	808	20 yıllık (%)değişim	370
	105.453			

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Enstitü Türüne Göre Öğrenci Sayıları İle İlgili Gelişmeler.

Öğrencilerin enstitü türlerine göre sayısal gelişimi Tablo 9’de görülmektedir. Sosyal bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en az artış (%-11) 1985 yılında, en büyük artış ise (%30) 1995 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en az artış (%-65) 1989 yılında, en büyük artış ise (%308) 1990 yılında gerçekleşmiştir.

Fen bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında 1996 yılında (%-4) en büyük azalma söz konusu, en büyük artış ise (%29) 1985 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-70) 1989 yılında, en büyük artış ise (%320) 1990 yılında gerçekleşmiştir.

Sağlık bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-8) 1997 yılında, en büyük artış ise (%27) 1993 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerin sayısında en büyük azalma (%-65) 1989 yılında, en büyük artış ise (%285) 1990 yılında gerçekleşmiştir.

Tüm bilim alanında ise yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-4) 1997 yılında, en büyük artış ise (%39) 1991 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerin sayısında en büyük azalma (%-4) 1999 yılında, en büyük artış (%29) ise 1984 yılında gerçekleşmiştir

Tablo 9. Enstitü Türüne Göre Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler

Araştırmanın kapsadığı dönemin son yıl olan 2002-2003 öğretim yılında en fazla öğrenci sayısı, yüksek lisans düzeyinde sosyal bilimler enstitülerinde (38.982 kişi), doktora düzeyinde ise fen bilimleri enstitülerindedir (9.429 kişi). Sağlık bilimlerindeki öğrenci sayıları, sosyal ve fen bilimlerinden daha düşüktür. Genel değerlendirmede ise en yüksek artış enstitü türü itibariyle bir önceki yıla göre dalgalı bir değişimle birlikte doktora düzeyinde 1990 – 1991 öğretim yılında gerçekleşmiştir.

Bilim Alanlarına Göre Öğrenci Sayıları İle İlgili Gelişmeler.

Öğrencilerin bilim alanlarına göre sayısal gelişimi Tablo 10'de görülmektedir. Dil ve edebiyat alanında yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-19) 1999 yılında, en büyük artış ise (%55) 1984 ve (%42) 2000 yılında, gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-44) 1985 yılında, en büyük artış ise (%192) 1984 yılında gerçekleşmiştir.

Matematik ve Fen bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-10) 1984 yılında, en büyük artış ise (%189) 1985 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-17) 1984 yılında, en büyük artış ise (%22) 1987 ve (%24) 1988 yıllarında gerçekleşmiştir.

Sağlık bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-19) 1997 yılında, en büyük artış ise (%24) 1986 ve (%37) 1987 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-10) 1999 yılında, en büyük artış ise (%34) 1987 yılında gerçekleşmiştir.

Sosyal bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-5) 1997 yılında, en büyük artış ise (%33) 1986 ve (%30) 1989 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-16) 1996 yılında, en büyük artış ise (%124) 1984 ve (%59) 1995 yılında gerçekleşmiştir.

Uygulamalı Sosyal bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-13) 1985 yılında, en büyük artış ise (%35) 1993 ve (%33) 1995 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-17) 1985 yılında, en büyük artış ise (%72) 1984 yılında gerçekleşmiştir.

Teknik bilimlerinde yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-4) 1997 yılında, en büyük artış ise (%27) 2000 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-9) 1996 yılında, en büyük artış ise (%29) 1995 yılında gerçekleşmiştir.

Ziraat ve ormancılık alanında yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-9) 1999 yılında, en büyük artış ise (%43) 1984 ve (% 33) 1985 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-5) 2000 yılında, en büyük artış ise (%18) 1987 yılında gerçekleşmiştir.

Sanat alanında yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-10) 1999 yılında, en büyük artış ise (%38) 2000 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-16) 1999 yılında, en büyük artış (%49) ise 1985 yılında gerçekleşmiştir.

Tüm bilim alanında ise yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma (%-4) 1997 yılında, en büyük artış ise (%39) 1991 yılında gerçekleşmiştir. Aynı alanda doktora öğrencilerinin sayısında en büyük azalma (%-4) 1999 yılında, en büyük artış (%29) ise 1984 yılında gerçekleşmiştir.

Araştırmanın kapsadığı dönemin son yılı olan 2002-2003 öğretim yılında en fazla öğrenci sayısı hem yüksek lisans düzeyinde (37.762 kişi), hem doktora düzeyinde (6.063kişi) uygulamalı sosyal bilimler alanında olmuştur. En az öğrenci sayısı hem yüksek lisans düzeyinde (1.366 kişi) hem de doktora düzeyinde (382 kişi) sanat alanındadır. 20 yıllık dönemde en yüksek sayısal gelişim yüksek lisans düzeyinde matematik ve fen bilimleri

Tablo 10. Bilim Alanlarına Göre Lisansüstü Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler

enstitülerinde (%1.505), doktora düzeyinde ise (%948) sosyal bilimlerinde gerçekleşmiştir. En düşük sayısal gelişme ise yüksek lisans düzeyinde (% 506), doktora düzeyinde (%282) olarak teknik bilimler alanında gerçekleşmiştir.

Mezunların Akademik Dereceleri İle Gelişmeler. Mezunların akademik derecelere göre sayısal gelişimi Tablo 11’da yer almaktadır. Tablodaki dağılımlar incelendiğinde, yüksek lisans derecesi alanların sayısı 1983 –1984 öğretim yılında 1.473 iken , 1992 –1993 öğretim yılında 4.611’e (%213’lük artış), 2002 – 2003 öğretim yılında da 16.367’ye yükselmiştir (%1.112’lik artış). Bir önceki yıla göre en fazla yüksek lisans (%57.9) ve doktora mezunu ise (%61.1) 1986 – 1987 öğretim yılında olmuştur.

Buna karşılık 1987 – 1988, 1988 – 1989, 1996 – 1997 ve 1999 - 2000 yıllarında mezun sayılarında önceki yıllara göre az da olsa azalma olmuştur. Kısaca belirtmek gerekirse, 20 yıllık dönemde, yüksek lisans derecesi alanların sayıları yaklaşık olarak 11’e katlanmış, yıllık ortalaması da 6.154 kişi civarında olmuştur.

Doktora derecesi alanların yıllara göre dağılımına bakıldığında ise, 1983 –1984’de 805 olan mezun sayısı, 1992 – 1993’de 1.358’e (%69’lük artış) ve 2002 – 2003’de de 2.805’e yükselmiş (%248.5’lik artış). Buna karşılık 1984 –1985, 1985 – 1986, 1987 – 1988, 1991 –1992 ve 1999 – 2000 öğretim yıllarında mezun sayılarında azalma olmuştur. Böylece son 20 yılda doktora derecesi alanların ortalama sayısı 1525 civarındadır. Son 20 yılda öğretim üyesi sayısı 6.826’dan 27.617’ye yükselerek %305 artmıştır. Yine, aynı dönemde, doktora derecesini alanların sayısı da (tıpta uzmanlık derecesi alanlar hariç) 30.516 olmuştur. Öğretim üyeliğine, yurtdışından gelen kişiler ve yurtdışında doktora derecesi almış olanlar ile yurtiçinde doktora derecesi alanların üniversitelerde istihdam olanağı bulunabilse öğretim üyesi açığının kısa sürede kapatılabilmesi mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan, yüksek lisans derecesi alanlar ile doktora derecesi alanların karşılaştırılmasından şu sonuca ulaşılabilir: Yüksek lisans derecesini alan her dört kişiden yaklaşık birinin doktora derecesine

Tablo 11. Üniversitelerin Lisansüstü Programlarından Mezun Olanların Dağılımı

Yıl	Y.Lisans	Değişim %	Doktora	Değişim%
1983 – 1984	1.473	-	805	-
1984 – 1985	1.851	25.6	522	-35.2
1985 – 1986	2.184	17.9	504	-3.5
1986 – 1987	3.449	57.9	812	61.1
1987 – 1988	3.397	-1.5	626	-22.9
1988 – 1989	3.327	-2.1	787	25.7
1989 – 1990	3.839	15.4	1.006	27.8
1990 – 1991	4.189	9.1	1.437	42.8
1991 – 1992	4.318	3.0	1.351	-6.0
1992 – 1993	4.611	6.7	1.358	0.5
1993 – 1994	5051	9.5	1.456	7.2
1994 – 1995	5.409	7.0	1.614	10.8
1995 –1996	8.050	48.8	2.094	29.7
1996 – 1997	7.529	-6.5	1.870	10.7
1997 – 1998	8.318	10.4	2.356	25.9
1998 – 1999	8.515	2.3	2.567	8.9
1999 – 2000	7.939	-6.8	2.113	-17.7
2000 – 2001	9.554	20.3	1.975	6.6
2001 – 2002	13.713	43.5	2.458	24.5
2002 - 2003	16.367	19.4	2.805	14.1
TOPLAM	123.083	%101.2	30.516	%248.5

ÖSYM (1986-2004) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

ulaşabildiği söylenebilir. Bu da, fire düzeyinin yükseldiği ve yüksek lisans düzeyinin üniversiteyi besleme kadar iş piyasasına da dönük olduğu anlamına gelebilir.

Yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmeye dönük uygulamalar değerlendirdiğinde şunlar söylenebilir: 20 yıllık dönemde, lisans üstü eğitim kapasiteleri, 1981 öncesi uygulamaları ile mukayese edilemeyecek düzeyde

genişlemiş ve toplam kapasite 100 binler düzeyine yükselmiştir. Yıllık mezun sayısı 19.172 kişi (16.367'si yüksek lisans, 2.805'i doktora olmak üzere) düzeyine ulaşmıştır.

2547 Sayılı Yasanın 35. Maddesi Uyarınca Yurtiçinde Öğretim Elemanı Yetiştirilmesinde Üniversitelere, Yıllara Ve Bilim Alanlara Göre Gelişmeler. Öğretim üyesi açığını kapatmak amacıyla yurtdışına eleman gönderilmesinin yanı sıra, yurtiçi kaynaklarının da etkili kullanılmasıyla hem büyük tasarrufların sağlanması, hem de üniversitelerimizdeki araştırma potansiyelinin verimli olarak kullanılmasıyla ilgili olarak 1996 yılından itibaren önemli girişimlerde bulunulmuştur. Öncelikle, *Lisansüstü Eğitim Yönetmeliği'nde* değişiklik yapılarak, gelişmekte olan üniversitelerdeki araştırma görevlilerinin gelişmiş üniversitelerde sınavsız olarak lisansüstü eğitime başlamaları ve gerektiğinde bunların bilimsel hazırlık ve/veya yabancı dil eğitimi almaları sağlanmıştır. Bu konuyla ilgili yönetmelik değişikliği, 1.10.1996 tarih ve 22778 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, bu programın başarıya ulaşabilmesi için 1996 yılında Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi kampüslerinde başlatılan yurt ve stüdyo apartman komplekslerinin yapımı tamamlanmıştır (Resmi Gazete, 1996).

Yapılan bu değişiklikler kısa sürede etkisini göstermiştir. Son 7 yıl içerisinde 35. madde kapsamında gelişmiş üniversitelere yerleştirilen araştırma görevlisi sayılarının lisansüstü eğitim yapmakta oldukları üniversitelere göre dağılımı Tablo 12'da verilmiştir.

Tablo 12'den açıkça görüldüğü gibi, yurtiçinde öğretim üyesi yetiştirme faaliyetlerinde 1997 – 2003 yılları arasında sağlanan gelişme (3.216 araştırma görevlisi), önceki yıllarda gerçekleştirilebilenin (326 araştırma görevlisi) yaklaşık on katıdır. Böylece 1986 yılına kadar 288, 1987 - 1997 yıllar arası 38 ve 1997 – 2003 yıllar arasında 3216 araştırma görevlisi yetiştirilmiştir. Yetiştirilen toplam araştırma görevlisi sayısı ise 3542'dir.

Yalnız 1986 ve öncesine dair verilerin noksan olması bilim alanlarına göre bu sayıyı 3254'e indirmektedir. Böylece 2547 Sayılı yasanın 35. maddesi çerçevesinde 1987 – 2003 yıllar arasında sosyal bilimlerine en çok araştırma görevlisi yetiştiren üniversiteler şöyle sıralanır: Niğde Üniversitesi 88, Yüzüncü Yıl Üniversitesi 77, Pamukkale Üniversitesi 74 araştırma görevlisi yetiştirmiş bulunmaktadır. Toplamında ise sosyal bilimlerine yetiştirilen araştırma görevlisi sayısı 1397'dir. Fen bilimlerine en çok araştırma görevlisi yetiştiren üniversitelerin sıralaması şöyledir: Niğde Üniversitesi 110, Pamukkale Üniversitesi 83, Süleyman Demirel Üniversitesi de 76 araştırma görevlisi yetiştirmiş, toplamında ise fen bilimlerine yetiştirilen araştırma görevlisi sayısı 1298'dir. Aynı yasa çerçevesinde sağlık bilimlerine en çok araştırma görevlisi yetiştiren üniversiteler sıralaması şöyle: Atatürk Üniversitesi 38, Gaziosmanpaşa Üniversitesi 32, Kafkas Üniversitesi 22 araştırma görevlisi yetiştirmiş, toplamında ise 368 araştırma görevlisi yetiştirilmiştir.

2547 Sayılı Kanun'un 35. Maddesi uyarınca yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirilmesi konusunda üniversitelere ve yıllara göre gelişim şöyle gerçekleşmiştir: 1987 – 2003 yılları arasında Niğde Üniversitesi 217, Atatürk Üniversitesi 180, Pamukkale Üniversitesi 175, Süleyman Demirel Üniversitesi 165, Mustafa Kemal Üniversitesi 135 araştırma görevlisi yetiştirip bu uygulamadan en çok yararlanmış üniversiteler olmuşlardır. Ayrıca Boğaziçi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi bu uygulamadan yararlanmayan üniversiteleri oluşturmuşlardır.

Böylece öğretim üyelerinin yetiştirilmesinde, yurtiçindeki gelişmiş üniversitelerimizin daha aktif bir şekilde devreye sokulmasını ve özellikle ileri olunan alanlarda gereksiz yere yurtdışına eleman göndererek kaynak savurganlığı önlenmeye çalışılmıştır.

Öğretim Elemanlarının Yurtdışında Yetiştirmesiyle İlgili Gelişmeler.

Yurtdışında öğretim elemanı yetiştirmeye dönük gelişmeler ile ilgili uygulamalar, değişik yasal düzenlemelere dayanmaktadır. O nedenle, yurtdışında öğretim elemanı yetiştirmeye dönük uygulamalar, her bir yasal düzenleme ve onun sonuçlarını ortaya koyma ve irdeleme biçiminde sunulmuştur. Bu yasal düzenlemeler kısaca şunlardır:

- 1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun (08.04.1929).
- 3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun 19'uncu Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkındaki 492 Sayılı Kanun Hükmünde Kanun (16.08.1993).
- 4307 Sayılı Milli Eğitim Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanunun bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun (13.11.1997).
- 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu (04.11.1981).

1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun Uyarınca Yurtdışında Öğretim Elemanı Yetiştirilmesiyle İlgili Gelişmeler. 1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'a göre MEB burslusu ve zorunlu hizmetle yükümlü olarak yurtdışına gönderilenlerin dağılımı ülkelere, bilim alanlarına ve maliyetlerine göredir.

Yurtdışında eleman yetiştirmeye dönük en eski (1929) uygulama, MEB tarafından yürütülen "1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun"dur. Yasa uygulamalarının 78 yıllık bir geçmişi olmakla birlikte, 1983 – 2003 yıllar döneminde sayısal gelişmelerin ülkelere göre dağılımı Tablo 13'de yer almaktadır. Söz konusu yasaya göre, MEB burslusu statüsünde son 20 yıl içinde 3.533 öğrenci lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilmiştir. Yıllık sayıları değişmekle birlikte, yurtdışına gönderilen öğrenci sayısı yılda ortalama 168 kişidir. Yurtdışına gönderilen öğrencilerin ülkelere göre dağılımı incelendiğinde, en fazla öğrenci (2.061) ABD'ye, ikinci sırada (1.095) İngiltere'ye, üçüncü sırada ise (196) Fransa'ya gönderilmiştir.

Böylece yirmi yıllık dönemde (1983 –2003) 1416 Sayılı yasa çerçevesinde yurtdışında yetiştirilmiş öğretim elemanlarının %71'i Amerika'da, %22'si İngiltere'de, %4'ü Almanya'da ve %2.5'i Fransa'da yetiştirilmiştir. Ayna yasa çerçevesinde en çok öğretim elemanı (428 kişi) 1998 yılında Amerika'da yetiştirilmiştir. Burada dikkati çeken nokta, öğretim elemanlarının büyük bir kısmının Amerika'da yetiştirilmiş olmasıdır.

Tablo 13. 1416 Sayılı Kanuna Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ülkelere Göre Dağılımı

Yıllar	A.B.D.	İngiltere	Almanya	Fransa	Diğer	Toplam
1983	-	57	1	-	3	61
1984	20	131	18	-	3	172
1985	51	52	9	1	-	113
1986	12	68	5	1	-	86
1987	34	86	4	-	2	126
1988	64	72	6	1	1	144
1989	62	76	4	6	-	148
1990	27	88	2	6	-	123
1991	15	82	3	2	-	102
1992	7	68	4	-	-	79
1993	65	13	4	10	-	92
1994	111	20	12	27	-	170
1995	295	32	12	9	-	348
1996	310	55	18	7	-	390
1997	96	9	3	26	-	134
1998	428	57	24	38	-	547
1999	213	51	13	21	-	298
2000	127	42	8	23	-	200
2001	73	14	8	5	-	100
2002	21	10	8	10	-	49
2003	30	12	6	3	-	51
Toplam	2061	1095	172	196	9	3533

MEB. (2005). Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları.

1416 Sayılı yasaya göre yurtdışına gönderilen öğrencilerin bilim alanlarına göre dağılımı Tablo 14’de yer almaktadır. Tablodaki dağılımlara göre, en çok öğrenci gönderilen alan fen ve teknik bilimlerdir (2367 kişi). Sosyal bilimler alanında gönderilen öğrenci sayısı ise fen ve teknik bilimlerin yarısı kadardır (1123 kişi). Sağlık bilimleri alanında ise çok az öğrenci gönderilmektedir. Aynı yasa çerçevesinde yurtdışında eğitim için en çok (547) öğretim elemanı 1998 yılında, en az ise 2002 yılında (49) gönderilmiştir. Alanlar itibariyle ise en çok öğretim elemanı fen ve teknik bilimleri için yetiştirilmektedir.

Tablo 14. 1416 Sayılı Kanuna Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı

Yıllar	Sosyal Bil.	Fen/Teknik	Sağlık	Toplam
1983	4	57	-	61
1984	20	137	15	172
1985	19	81	13	113
1986	34	50	2	86
1987	57	69	-	126
1988	45	98	1	144
1989	56	92	-	148
1990	46	73	4	123
1991	47	54	1	102
1992	18	54	7	79
1993	5	87	-	92
1994	54	116	-	170
1995	132	216	-	348
1996	92	298	-	390
1997	8	126	-	134
1998	102	445	-	547
1999	166	132	-	298
2000	103	97	-	200

MEB. (2003). Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları.

Tablo 14. 1416 Sayılı Kanuna Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı (Devamı)

Yıllar	Sosyal Bil.	Fen/Teknik	Sağlık	Toplam
2001	66	34	-	100
2002	29	20	-	49
2003	20	31	-	51
Toplam	1123	2367	43	3533

MEB. (2003). Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları.

Bu verilere ek olarak, yurtdışına tahsis edilen kontenjanların bilim alanlarına göre daha ayrıntılı bir dökümü Tablo 15'de yer almaktadır.

Tablo 15. Milli Eğitim Bakanlığı'nca Lisansüstü Eğitim Görmek Üzere Yurtdışına Gönderilen Öğrencilere İlişkin Kontenjanların Dökümü

Yıl	Sosyal Bil.	Fen Bil.	Sağlık Bil.	Toplam
1983	-	230	20	250
1984	20	142	5	167
1985	39	110	-	149
1986	75	156	-	231
1987	44	80	-	124
1988	40	127	-	167
1989	37	82	-	119
1990	72	43	-	115
1991	18	63	2	83
1992	5	92	-	97
1993	21	76	3	100
1994	118	159	21	298
1995	51	88	5	144
1996	23	46	8	77
1997	226	764	-	990

MEB (1983 - 1992). Dış Ülkelere Gönderilecek Resmi – Burslu Öğrencilerin Seçimi ile İlgili Kılavuz. MEB Yükseköğretim Gen.Müdürlüğü Yayını. Ankara.

ÖSYM (1993 – 2003) Yurtdışında Yüksek Lisans Öğrenimi Görmek Üzere Gönderilecek Adayları Seçme ve Yerleştirme Kılavuzu. ÖSYM Yayını. Ankara

Tablo 15. Milli Eğitim Bakanlığı'nca Lisansüstü Eğitim Görmek Üzere Yurtdışına Gönderilen Öğrencilere İlişkin Kontenjanların Dökümü (Dvm)

Yıl	Sosyal Bil.	Fen Bil.	Sağlık Bil.	Toplam
1998	-	-	-	-
1999	196	54	-	250
2000	-	-	-	-
2001	90	100	-	190
2002	23	24	3	50
2003	-	-	-	-
Toplam	1098	2436	67	3601

MEB (1983 - 1992). Dış Ülkelere Gönderilecek Resmî – Burslu Öğrencilerin Seçimi ile İlgili Kılavuz. MEB Yükseköğretim Gen.Müdürlüğü Yayını. Ankara.

ÖSYM (1993 – 2003) Yurtdışında Yüksek Lisans Öğrenimi Görmek Üzere Gönderilecek Adayları Seçme ve Yerleştirme Kılavuzu. ÖSYM Yayını. Ankara

Tablodaki dağılıma göre, en çok kontenjan fen bilimleri alanına ayrılmıştır (2436). Fen bilimleri alanını 1098 kişi kontenjanla sosyal bilimler, 67 kişi kontenjanla sağlık bilimleri izlemektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğü'nde edinilen yayınlanmamış bilgilere göre 1416 Sayılı Kanuna göre lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilenler için 2003 yılında en fazla öğrenci gönderilen ülkeler itibariyle yaşam maliyetleri dahil üzere şöyledir: A.B.D.'de lisansüstü eğitim gören her bir öğrenci için 30.800 ABD Doları, İngiltere'de lisansüstü eğitim gören her bir öğrenci için 19.925 Sterlin, Almanya'da lisansüstü eğitim gören her bir öğrenci için 20.160 EURO, Fransa'da lisansüstü eğitim gören her bir öğrenci için ise 16.544 EURO harcanmaktadır. Bunları 2003 yılı bugünkü (Aralık, 2003) döviz kurları üzerinden hesaplandığında, bir öğrencinin ABD'de yıllık öğrenimin maliyeti 46.662.000.000. -TL, İngiltere'de 54.295.625.000. -TL, Almanya'da 37.900.800.000. -TL, Fransa'da ise 31.102.720.000. -TL'dir.*

* 1 ABD doları = 1.515.000. -TL, 1 Sterlin = 2.725.000. -TL, 1 EURO = 1.880.000. -TL,

492 Sayılı Kanun Hükmünde Kanun ve 4307 Sayılı Milli Eğitim Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanun Uyarınca Yurtdışında Öğretim Elemanı Yetiştirilmesiyle İlgili Gelişmeler. 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19. maddesine bir bent eklenerek 492 Sayılı (16.08.1993) Kanun Hükmünde Kanun ve 4307 Sayılı Kanun (19.11.1997) uyarınca, lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilenlerin dağılımı bilim alanlarına ve ülkelere göre alınmıştır.

492 sayılı KHK ile 30.04.1992 tarih ve sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19. maddesine bir bent ekleyerek

“1) 1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Talebe Hakkında Kanun hükümlerine göre yurtdışında gönderileceklerden ayrı olarak, her yıl yapılan ÖSYS sonuçlarındaki başarı sırasına göre birinci sıradan başlamak kaydıyla en çok 200 öğrenci, yükseköğretim kurumlarından mezun olanlardan bu konuda açılacak sınavda başarı gösterenler arasından başarı sırası esas alınmak üzere en çok 800 öğrencinin, aynı Kanunun hükümleri çerçevesinde yurtdışında yüksek öğrenim görmelerini sağlamak.” öngörülmüştür.

Bu düzenleme, MEB aracılığı ile yurtdışına gönderilecek (lisans ve lisansüstü) öğrenci konusuna yeni bir boyut getirmiş ve her yıl en fazla 800 öğrencinin lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilebilmesi için bir fırsat sunmuştur.

Daha sonraki düzenleme ile 13 Kasım 1997 tarihli 4307 Sayılı Kanun uyarınca, 30.04.1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanununun 19.uncu maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir:

“1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Görevlendirilecek Talebe Hakkında Kanun hükümlerine göre yurtdışına gönderileceklerden ayrı olarak, her yıl yapılan merkezi ÖSYS sonuçlarındaki başarı sırasına göre birinci sıradan başlamak kaydı ile, ilk 2000 kişi içerisinde, en çok 200 öğrencinin; yükseköğretim kurumlarından mezun olanlardan Milli Eğitim Bakanlığı'nca ilgili kuruluşlarla işbirliği içerisinde ÖSYM'ye yaptırılacak sınavda en az yüzde altmış başarı puanı alanlardan, başarı sırası esas alınmak üzere, en çok 800

öğrencinin aynı Kanunun hükümleri çerçevesinde yurtdışında lisans ve lisansüstü öğrenim görmelerini sağlamak” öngörülmüştür. 1994 yılından itibaren ÖSYS sonuçlardaki başarı sırası esas alınarak yurtdışına öğrenci gönderilmiştir. Bu Yasa gereğince yapılan sınavda seçilenler ve yurtdışına gönderilenlerin dağılımı Tablo 16 ve 17’de görülmektedir.

Tablo 16 ve 17’deki dağılımlara göre, 1993 - 2003 sürecinde 69 kişi gönderilmiştir. Bunların 65’i fen/teknik bilimleri, 4’ü de sağlık bilimleri alanlarındadır. Yine, 69 kişinin 63’ü ABD’ye, 5’i İngiltere’ye, 1’i ise Almanya’ya gönderilmiştir.

Tablo 16. 4307 Sayılı Kanun Uyarınca Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı

Yıllar	Sosyal Bil.	Fen/Teknik Bil.	Salık Bil.	Toplam
1993	-	-	-	-
1994	-	21	-	21
1995	-	15	-	15
1996	-	10	2	12
1997	-	8	-	8
1998	-	6	-	6
1999	-	-	-	-
2000	-	-	-	-
2001	-	-	-	-
2002	-	-	-	-
2003	-	5	2	-
Toplam		65	4	69

MEB. (2004). Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları. Ankara.

Tablo 17. 492 Sayılı KHK ile 4307 Sayılı Kanun Uyarınca Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ülkelere Göre Dağılımı

Yıllar	İngiltere	ABD	Almanya	Fransa	Diğer	Toplam
1993	-	-	-	-	-	-
1994	2	19	-	-	-	21
1995	3	12	-	-	-	15
1996	-	12	-	-	-	12
1997	-	8	-	-	-	8
1998	-	6	-	-	-	6
1999	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-
2003	-	6	1	-	-	-
Toplam	5	63	1	-	-	69

MEB. (2004). Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları. Ankara.

2547 Sayılı Yasanın 33. Maddesi Uyarınca Yurtdışında Öğretim Elemanı Yetiştirilmesinde Üniversitelere, Yıllara, Ülkelere Ve Bilim Alanlara Göre Gelişmeler. 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesi, Yükseköğretim kurumlarının yurtiçi ve yurtdışında öğretim elemanı yetiştirebilmelerine ilişkin hükümlerini düzenlemektedir. Yine, aynı Kanun'un 33.maddesi a) fıkrası ikinci ve üçüncü paragrafları da lisansüstü eğitim için yurtdışında gönderilecek araştırma görevlilerine ilişkin hususları (atama, ödemeler vb.) düzenlemektedir.

Söz konusu yasal düzenlemelere dayanarak 1987'den 2003 yılına kadar toplam 29 değişik ülkeye gönderilen araştırma görevlilerinin toplam sayısı 3694 olmuştur. Bu araştırma görevlilerinin yıllar itibarıyla ülkelere göre dağılımı Tablo 18'de gösterilmiştir. Görüldüğü gibi, 2003 yılına kadar gönderilen toplam 3.694 araştırma görevlisinden 1.282'si (yaklaşık % 35) 1993 yılı içerisinde gönderilmiştir. Gerek YÖK'e tahsis edilen kontenjan

sayılarındaki azalma, gerekse yurtdışına gönderilecek elemanların seçimindeki standartların yükseltilmesi nedeniyle, 1996 yılından itibaren yurtdışına gönderilen araştırma görevlilerinin sayılarında düşme meydana gelmiştir.

Yurtdışına gönderilen öğrencilerin yaklaşık %50'si (1835 kişi) Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD), %38'i (1401 kişi) İngiltere'ye, %4 Almanya'ya (145 kişi), %3 Fransa'ya (104 kişi) gönderilmiştir. Geriye kalan %5'si ise 27 değişik ülkeye gitmiştir.

Tablo 18. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ükelere Göre Dağılımı

Yıllar	İngiltere	ABD	Almanya	Fransa	Diğer	Toplam
1983	-	-	-	-	-	-
1984	-	-	-	-	-	-
1985	-	-	-	-	-	-
1986	-	-	-	-	-	-
1987	38	67	7	5	32	149
1988	208	138	17	12	24	399
1989	112	55	4	7	9	187
1990	127	66	13	4	16	226
1991	110	67	13	8	10	208
1992	74	60	13	3	9	159
1993	446	745	44	13	34	1282
1994	52	64	2	5	8	131
1995	93	169	11	9	3	285
1996	57	85	5	2	13	162
1997	17	40	5	3	11	76
1998	21	56	1	9	10	97
1999	8	50	7	8	7	80
2000	9	47	2	2	3	63
2001	10	32	-	1	10	53

Kaynak: YÖK. (2004). APK Kayıtları.

Tablo 18. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Ülkelere Göre Dağılımı (Devamı)

Yıllar	İngiltere	ABD	Almanya	Fransa	Diğer	Toplam
2002	11	53	-	4	6	74
2003	8	41	1	9	4	63
Toplam	1401	1835	145	104	209	3694

Kaynak: YÖK. (2004). APK Kayıtları.

Yurtdışında gönderilenlerin üniversitelere göre dağılımı Tablo 19’de yer almaktadır. Tablodaki dağılımlar incelendiğinde, yurtdışına en fazla sayıda eleman gönderen üniversiteler Ankara Üniversitesi (167 kişi), O.D.T.Ü. (155 kişi), Hacettepe Üniversitesi (130 kişi), Anadolu Üniversitesi (118 kişi) ve (115 kişi) İstanbul Üniversitesi’dir. Buna karşılık Akdeniz Üniversitesi (24 kişi), Mimar Sinan Üniversitesi (28 kişi), Trakya Üniversitesi (32 kişi) göndermiştir. Özellikle 1992’den sonra kurulan Afyon Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Balıkesir Üniversitesi gibi üniversitelerin öğretim üyesi sorunu olduğu halde (Tablo 4, 5, 6) bu olanaktan ya hiç yararlanmamış ya da çok sınırlı yararlanmıştır. Böylece bu durum hem yıllara hem de üniversitelere göre, yapılan tahsislerin belli bir plan ve programa dayanmadığı görülmektedir.

Tablo 19. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Yurtdışına gönderilenlerin alanlara göre dağılımı Tablo 20'de görülmektedir. Tablodaki dağılıma göre 1993 – 2003 yıllar arasında yurtdışına eğitim için gönderilenlerin %59'u fen – mühendislik, %28'i sosyal bilimler, %7'si sağlık bilimleri, % 6'sı eğitim bilimleri alanlarındadır.

Tablo 20. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Bilim Alanlarına Göre Dağılımı

Yıllar	Sosyal Bil.	Fen Bil.	Sağlık Bil.	Eğitim Bil.	Toplam
1993	306	806	94	75	1282
1994	38	73	14	6	131
1995	88	162	15	20	285
1996	45	96	16	5	162
1997	15	50	6	5	76
1998	31	48	9	9	93
1999	33	36	5	6	80
2000	25	35	-	3	63
2001	15	32	1	5	53
2002	30	34	4	6	74
2003	26	27	2	8	63
Toplam	652	1399	166	148	2366

YÖK. (2004). APK Başkanlığı Kayıtlarından Hesaplanmıştır. Ankara.

Aynı zamanda eğitimini tamamlamadan dönen öğrenciler mevcuttur. 2003 yılına kadar eğitimini tamamlayamadan Türkiye'ye dönenlerin sayısı 352 kişidir. Dönen öğrencilerin yaklaşık % 43'ü akademik başarısızlık, % 12'si ise sağlık nedenleriyle Türkiye'ye dönmüşlerdir (Tablo 21). Geriye kalan % 45'in büyük çoğunluğunu, 33. maddenin ruhuna aykırı olarak, üniversiteler tarafından kısa süreli yurtdışına gönderilip Türkiye'ye dönen araştırma görevlileri oluşturmaktadır. Bu tip uygulamaya son altı yıldır kesinlikle izin verilmemektedir (YÖK, 2003, 55).

Diğer yandan daha çok 1987 yılından sonra yurtdışına doktora eğitimi görmeleri için, araştırma görevlileri 5 yıl süreyle görevlendirilmektedirler. Öğretimini bitirdikten sonra ya da bitirmeden yurda dönüş yapılmaması durumunda, Türkiye açısından büyük bir harcama söz konusu olmaktadır.

Yurtdışına lisansüstü eğitim için araştırma görevlisi gönderilmesinin ana amacı, bu kişilerin doktora derecesi alarak Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öğretim üyesi olarak görev yapmalarıdır. Bugüne kadar yurtdışına gönderilen 3.694 araştırma görevlisinin %20'si (730 kişi) halen eğitimlerine devam etmektedir. Geri kalan 2964 araştırma görevlisinden eğitimlerini tamamlamadan %9'u (352 kişi), eğitimlerini tamamlayarak ise %57'si (2.093 kişi) Türkiye'ye dönmüşlerdir. Yurtdışına gönderilen araştırma görevlilerinden %14'ü (519 kişi) ise geri dönmemişlerdir. Bu durumda, yurtdışına gönderilen araştırma görevlilerinden ancak %57'si doktora derecelerini alarak göreve başlamışlar, %20'si eğitimlerine devam etmekte ve diğer % 23'ü ise başarısızlar grubunu oluşturmuşlardır. Bu da, Türkiye için beyin göçü ile birlikte yapılan yatırımın boşa gittiği anlamına gelmektedir. Yedinci Plan'da hedeflenen, özellikle de yeni kurulan üniversitelerde öğretim elemanı başına düşen ortalama öğrenci sayısı azaltılamamıştır (YÖK, 2003; DPT, 8. BYKP).

Tablo 21. Yurtdışında Eğitimini Tamamlamadan Dönenlerin Üniversitelere Ve Nedenlerine Göre Dağılımı

Üniversite	Başarısızlık	Sağlık	Diğer
Abant İzzet Baysal	4	1	2
Adnan Menderes	1	-	2
Afyon Kocatepe	2	4	
Akdeniz	1	-	-
Anadolu	10	3	2
Ankara	1	2	4
Atatürk	-	-	2
Balıkesir	-	-	4
Boğaziçi	3	-	2
Celal Bayar	-	-	-
Cumhuriyet	4	1	1

YÖK. (2003). Türk Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu. YÖK Raporları. Ankara.

Tablo 21. Yurtdışında Eğitimini Tamamlamadan Dönerlerin Üniversitelere Ve Nedenlerine Göre Dağılımı (Devamı)

Üniversite	Başarısızlık	Sağlık	Diğer
Çanakkale Onsekiz Mart	1	1	1
Çukurova	-	-	-
Dicle	1	1	4
Dokuz Eylül	-	2	7
Dumlupınar	3	2	-
Ege	1	2	3
Erciyes	-	1	1
Fırat	2	-	-
Galatasaray	-	-	-
Gazi	10	-	-
Gaziantep	3	-	-
Gaziosmanpaşa	2	4	4
Gebze Y. Teknoloji Enstitüsü	1	-	3
Hacettepe	-	1	-
Harran	2	1	4
İnönü	8	-	-
İstanbul	4	1	54
İstanbul Teknik	1	1	5
İzmir Y. Teknoloji Enstitüsü	5	-	4
Kafkas	3	1	-
Kahramanmaraş Sütçü İmam	4	-	-
Karadeniz Teknik	6	-	-
Kırıkkale	9	-	5
Kocaeli	-	-	-
Marmara	3	2	14
Mersin	1	2	3
Mimar Sinan	1	-	10
Muğla	4	-	-
Mustafa Kemal	1	1	1
Niğde	5	1	4
Ondokuz Mayıs	-	-	-
Orta Doğu Teknik	3	1	1
Osmangazi	1	-	1
Pamukkale	6	-	-
Sakarya	1	-	-
Selçuk	17	-	-
Süleyman Demirel	2	-	2
Trakya	1	1	1
Uludağ	5	2	-
Yıldız Teknik	3	2	1
Yüzüncü Yıl	-	2	1
Zonguldak Karaelmas	6	-	3
TOPLAM	153	43	156

YÖK. (2003). Türk Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu. YÖK Raporları. Ankara.

Yurtdışında öğretim elemanı yetiştirme uygulamaları topluca gözden geçirildiğinde; ilk olarak vurgulanması gereken husus, 3 ayrı yasal düzenlemenin varlığıdır. Bunlardan 1416 Sayılı Kanun ile 4307 Sayılı Kanun tamamen MEB'nin yürütme ve kontrolünde bulunurken, 2547 Sayılı yasadaki düzenlemeler YÖK ve yükseköğretim kurumlarının kontrolünde bulunmaktadır.

İkinci olarak her bir düzenlemenin sağladığı kapasiteyle ilgilidir. Buna göre, yurtdışında yıllık lisansüstü eğitiminde ortalama olarak, 1983 –2003 yıllar arasında 1416 Sayılı Yasa ile 168 kişi, 1994 –2003 yıllar arasında 4307 Sayılı Yasa ile 10 kişi ve 1987 – 2003 yıllar arasında 2547 Sayılı Yasa ile 217 kişi olmak üzere toplam 395 kişilik bir kapasiteden söz edilebilmektedir.

Üçüncü olarak ise; öğrenci gönderilen ülkelerin başında ABD yer almaktadır. Gönderilen öğrencilerin yarısından fazlasının ABD'ye gittiği görülmektedir. İkinci sırada ise İngiltere bulunmaktadır. Diğer ülkelerin payı, toplam öğrenci sayısının içinde %10'dan az durumdadır. Bu genel görüntüde ABD'nin önde yer alması dikkat çekici bir noktadır. Nedenleri üzerinde çalışılması gereken bir konu olabilir.

Dördüncü olarak, 20 yıllık dönemi sürecinde eğitim bilimleri alanında yurtdışına gönderilen öğrencilerin sadece %6 oranında olması düşündürücüdür.

Son olarak da; uzun vadeli, pahalı ve fire oranı yüksek bir düzenleme olan yurtdışında eleman yetiştirmenin maliyetlerine ve 2547 Sayılı yasa ile gönderilen bilim alanlarına ilişkin 1983 – 1992 yıllara ait verilerin bulunmaması şaşırtıcı bir durumdur. Yükseköğretimi eşgüdümleme ve planlama görevini üstlenmiş Yükseköğretim Kurulu bu verileri temin etmemiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇLAR

Araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen sonuçlar aşağıdaki başlıklar altında sunulmuştur.

1. Üniversitelerdeki Öğretim Elemanı Sayıları, Öğrenci Sayısı, Akademik Unvan Ve Bilim Alanlarındaki Gelişmelere Yönelik Sonuçlar:

a. 20 yıllık dönemde öğrenci sayısı öğretim elemanı sayısına göre iki kat fazla artmıştır. Akademik görev gruplarına göre, söz konusu dönemde öğretim üyeleri sayısında 3 katlık artış kaydedilirken, araştırma görevlileri sayısında ise 2 katlık artış saptanmıştır. Bu artışların yıllara göre dalgalı bir tablo çizmekle birlikte, araştırma görevlisi havuzunun nicel açıdan yetersiz kaldığı belirlenmiştir.

b. Aynı dönemde bilim alanında öğretim elemanı sayılarında dalgalı bir değişim izlemekle birlikte, öğrenci sayısında artış söz konusuysen, öğretim elemanı sayısında düşüşler kaydedilmiştir. Bu durum öğretim elemanlarının bilim alanlarına göre yetiştirilmesinde yetersiz kalındığını ve plansız hareket edildiğini, ayrıca öğrenci sayılarındaki artışların gözönünde bulundurulmadığını ortaya koymuştur.

c. Bazı olumlu genişlemelerin sağlanmasına rağmen, üniversitelerdeki öğretim elemanı açığının giderebildiğini söylemek güçtür. Oysa yapılan bütün araştırmalar eğitimin nitelikli olmasında eğitim işgörenlerinin nitelik ve nicel yeterliğinin önemli etkileri olduğu ortaya koymuştur. Yıllar itibariyle devlet ve vakıf üniversiteler bazında bakıldığında, ortalama öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 20 ile 79 arasında değişmektedir. Kamu üniversitelerinde öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı, vakıf üniversitelerinin iki katıdır. Bu durum üniversitelerdeki öğretim elemanı açığının giderilemediğini, devlet ve

vakıf üniversiteler arasındaki farklılıkların ortadan kaldırılmadığını ve öğretim elemanı sorununun devam ettiğini göstermektedir.

2. Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanı Yetiştirme Konusundaki Gelişmelere Yönelik Sonuçlar:

20 yıllık dönemde eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan özellikle Eğitim Bilimleri Fakültesi ve Eğitim Fakültelerinde bazı olumlu gelişmelerin sağlanmasına rağmen, öğretim elemanı açığının giderilemediği görülmektedir. Bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı gelişme kaydetmekle birlikte 2003 yılında 11 ile 451 arasında değişmektedir. Ayrıca hem gelişmiş ve yeni açılan üniversiteler arasında hem fakülteler arasında büyük farklılıkların bulunduğu belirlenmiştir. Bu durum, eğitim işgörenleri yetiştirmeye katkıda bulunan fakültelerde öğretim kadrosu ve fiziki altyapı sağlanmasında ciddi bir sorunun var olduğunu ortaya koymaktadır.

3. Öğretim Elemanlarının Yurtiçinde Yetiştirilmesiyle İlgili Gelişmelere Yönelik Sonuçlar:

a. Son 20 yıllık dönemde enstitülerin sayısı 76'dan 209'a yükselmiştir. Enstitülerdeki toplam öğrenci sayısında doktora ve yüksek lisans düzeyinde çarpıcı artışlar kaydedilmiştir. Bu dönemde, yüksek lisans öğrenci sayısı yaklaşık 10 kat, doktora öğrenci sayısı ise yaklaşık 2,5 kat artış göstermiştir. Ayrıca kapasitelerin, ortalama olarak, yüksek lisans düzeyinde 70.000 kişi, doktora düzeyinde ise 18.000 kişi civarında genişlediği saptanmıştır.

b. Araştırmanın kapsadığı dönemin son yılı olan 2002-2003 öğretim yılında en fazla öğrenci sayısı, yüksek lisans düzeyinde enstitü türüne göre sosyal bilimler enstitülerinde, doktora düzeyinde ise fen bilimleri enstitülerindedir. Sağlık bilimlerindeki lisansüstü öğrenci sayısı, sosyal ve fen bilimlerinden daha düşüktür. Genel değerlendirmede ise en yüksek artış enstitü türü itibarıyla bir önceki yıla göre dalgalı bir değişimle birlikte doktora

düzeyinde 1990 – 1991 öğretim yılında gerçekleşmiştir. Bilim alanlarına göre yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük azalma 1997 yılında, en büyük artış ise 1991 yılında gerçekleşmiştir. 2001 – 2002 öğretim yılından sonra ise hem yüksek lisans hem doktora öğrenci sayılarında azalma olduğu kaydedilmiştir.

c. Araştırmanın kapsadığı dönemin son yılı olan 2002-2003 öğretim yılında en fazla öğrenci sayısı hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde uygulamalı sosyal bilimler alanındadır. En az lisansüstü öğrenci sayısı ise sanat alanındadır. 20 yıllık dönemde lisansüstü öğrenci sayısında en yüksek sayısal gelişme yüksek lisans düzeyinde matematik ve fen bilimleri enstitülerinde, doktora düzeylerinde sosyal bilimlerinde gerçekleşmiştir. Lisansüstü öğrenci sayısında en düşük sayısal gelişme ise hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde teknik bilimler alanında gerçekleşmiştir. Genelinde ise bilim alanlarına göre yüksek lisans öğrenci sayılarında en büyük düşüş 1997 yılında, en büyük artış ise 1991 yılında gerçekleştiği saptanmıştır.

d. Mezunların aldığı akademik derecelere bakıldığında, 20 yıllık dönemde, yüksek lisans derecesi alanların sayısı yaklaşık 11'e katlanmış, yıllık ortalaması da 6.154 kişi olarak saptanmıştır. Doktora derecesi alanların sayıları ise yaklaşık 2,5'e katlanmış ve yıllık ortalama sayısı da 1.525 kişi olarak saptanmıştır. Yüksek lisans derecesini alan her dört kişiden yaklaşık birinin doktora derecesine ulaşabildiği saptanmıştır.

e. Öğretim üyesi açığını kapatmak amacıyla yurtdışına eleman gönderilmesinin yanı sıra, yurtiçi kaynaklarının da etkili kullanılmasıyla hem büyük tasarrufların sağlanması, hem de üniversitelerimizdeki araştırma potansiyelinin verimli olarak kullanılmasıyla ilgili olarak 1996 yılından itibaren önemli girişimlerde bulunulmuştur. Böylece 2547 Sayılı Yasanın 35. Maddesi çerçevesinde 1986 yılına kadar 288, 1987 - 1997 yıllar arasında 38 ve 1997 – 2003 yıllar arasında 3216 araştırma görevlisi yetiştirilmiştir. Yetiştirilen toplam araştırma görevlisi sayısı ise 3542'dir. Yalnız 1986 ve öncesine dair verilerin noksan olması bilim alanlarına göre bu sayıyı

3254'e indirmektedir. Böylece aynı yasa çerçevesinde 1987 – 2003 yıllar arasında en çok sosyal bilimlerine öğretim elemanı yetiştirilmiştir. Bunu fen bilimleri ile sağlık bilimlerinin takip ettiği saptanmıştır. Öğretim üyelerinin yetiştirilmesinde, yurtiçindeki gelişmiş üniversitelerimizin daha aktif bir şekilde devreye sokulmasını ve özellikle ileri olunan alanlarda gereksiz yere yurtdışına eleman gönderilmeyerek kaynak savurganlığının önlenmesine çalışılmıştır.

4. Öğretim Elemanlarının Yurtdışında Yetiştirilmesiyle İlgili Gelişmelere Yönelik Sonuçlar:

a. Yurtdışında yükseköğretime öğretim elemanı yetiştirme uygulamaları MEB tarafından 1416, 3797 ve 4307 sayılı kanunlar, YÖK tarafından 2547 sayılı kanun hükümlerine göre yürütülmektedir. Yirmi yıllık dönemde sözü edilen tüm kanunlara göre yurtdışına gönderilenlerin toplam sayısı 7296 kişi olup, gönderilen ülkeler arasında ilk sırada ABD gelmektedir. Bunu İngiltere, Almanya ve Fransa izlemektedir. En çok öğrenci gönderilen bilim alanı fen – mühendisliktir. Bunu sosyal bilimleri ve sağlık bilimlerinin izlediği saptanmıştır;

b. Yurtdışına lisansüstü eğitim için araştırma görevlisi gönderilmesinin ana amacı, bu kişilerin doktora derecesi alarak Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öğretim üyesi olarak görev yapmalarıdır. Bugüne kadar yurtdışına gönderilen 3.694 araştırma görevlisinin %20'si halen eğitimlerine devam etmektedir. Geri kalan 2964 araştırma görevlisinden %9'u eğitimlerini tamamlamadan, %57'si eğitimlerini tamamlayarak Türkiye'ye dönmüşlerdir. Yurtdışına gönderilen araştırma görevlilerinden %14'ü ise geri dönmemiştir. Bu durum beyin göçü ile birlikte yapılan yatırımın neredeyse dörtte birinin boşa gittiğini göstermektedir.

5. Öğretim Elemanı Yetiştirilmesi Konusunda Karşılaşılan Planlama Sorunlarına Yönelik Sonuçlar:

İhtiyacın açıkça saptanması ve görülmesine rağmen, gerek yurtiçi gerekse yurtdışı kanallarla öğretim elemanı yetiştirme konularında 1980'lerden bu yana sistemli bir politika ve plan geliştirilemediği saptanmıştır. Bunun göstergeleri arasında şunlar sayılabilir:

- Birbirinden kopuk ve bağlantısız yasal düzenlemelerin varlığı,
- Yurtiçi yetiştirme sistemi ile yurtdışı yetiştirme sistemleri arasındaki koordinasyonsuzluk,
- Yurtdışı kontenjanlarının üniversiteler arasında rastlantısal dağılımı ve kullanımı,
- Öğretim elemanı ihtiyaç analizlerinin bilim alanları, üniversiteler, fakülteler, yöreler vb. bulunmayışı ya da çok sınırlı oluşu,
- Üniversitelerdeki öğretim üyesi sayısının yetersizliği özellikle alt alanlara inildiğinde daha belirgin bir şekilde ortaya çıkışı,
- Yurtdışına öğretim elemanı göndermedeki sayısal dalgalanmalar,
- Maliyet/fayda, maliyet/etkinlik analizlerinden yoksunluk ve günlük kararlara dayanma.

ÖNERİLER

Bu araştırmaya özgü bulgular, tartışmalar ve varılan sonuçların ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Politika ve Uygulamaya Yönelik Öneriler:

1.1. Yeterli öğretim üyesi sağlanmadan, gerekli alt yapı oluşturulmadan siyasal kaygılarla yeni üniversite kurulmasına son verilmelidir. Türkiye’de üniversitelerde bilim insanı ve öğretim elemanı yetiştirme potansiyelini ve olanaklarının en üst düzeyde kullanılmasını sağlamak amacıyla kesinlikle yeni politikalar oluşturulmalıdır.

1.2. Öğretim üyeliğini cazip hale getirecek ve araştırmacı insangücünü üniversitelere çekecek ortam ve olanaklar yaratılmalıdır.

1.3. Gelişmiş olan üniversiteler öğretim üyesi yetiştirme merkezleri haline getirilmeli, nitelik ve kapasite artırılma yoluna gidilmelidir.

1.4. Araştırma görevlisi havuzu öğretim üyeleri sayısından daha fazla olmalıdır. Bunun için araştırma görevliliği daha da cazip kılınmalıdır. Ayrıca araştırma görevlilerinin kendi içinde rekabet sonucunda en iyilerinin seçilmesine fırsat verecek seçici bir sistem oluşturulmalıdır.

1.5. Çok pahalı bir yöntem olan yurtdışına öğrenci gönderme uygulaması sınırlandırılmalı, denetlenmeli, gönderilen elemanların yurda dönüşleri sağlanmalı ve sadece gereksinim olan alanlarda izin verilmelidir.

1.6 - Öğretim elemanı yetiştirilmesi konusunda gelişmiş üniversiteler ile daha az gelişmiş üniversiteler arasındaki farklılıklar ortadan kaldırılmalıdır.

2. Araştırmaya Yönelik Öneriler:

2.1. Lisansüstü eğitimlerini tamamlayan mezunların üniversite dışında hangi alanlarda istihdam edildikleri araştırılmalıdır.

2.2. Bu araştırma belirli sürelerle tekrarlanarak öğretim elemanlarının yetiştirilmesindeki değişmeler izlenmelidir.

KAYNAKÇA

- Adem, M. (1987). **İnsangücü Planlaması**. Ankara: A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi. Sayı 1-4.
- _____. (1988). **Yükseköğretimde Planlama ve Koordinasyon**. Ankara: TED Yayınları.
- _____. (1990). **Eğitimin Yasal Temelleri**. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- _____. (1993). **Yükseköğretim Politikamız ve Finansmanı**. Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- _____. (2003). **Yükseköğretim Planlaması** (Ders notları). Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ataunal, A. (1994). **21. Yüzyılda Girerken Eğitim**. Ankara: H. Ü. Eğitim Fakültesi Yayını.
- Ballıktaş, B. (1983). **Planlı Dönemde Yükseköğretimde Kaydedilen Gelişmeler**. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Baysal, J. (1990). "Üniversitelerimizin Kütüphane Sorunu". **Yükseköğretimde Sorunlar ve Çözümler**. Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Bursalıoğlu, Z. (1988). "Yükseköğretimde Yönetim", **Yükseköğretimde Gelişmeler**. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayını.
- Çakır, T. (1993). **Planlı dönemde Yükseköğretim Politikaları ve Uygulamaları**. Yüksek Lisans Tezi - Yayımlanmamış. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Derman, U. (1990). **Akademik Standartlara Saygılı Bir Üniversite Yaratmanın Koşulları**. Yükseköğretimde Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği. İstanbul: Cem Yayınevi.

DPT. (1962). **Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963 – 1967)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (1967). **İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968 – 1972)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (1972). **Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973 – 1977)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (1978). **Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979 – 1983)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (1984). **Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985 – 1989)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (1989). **Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990 – 1994)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (1995). **Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996 – 2000)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (2000). **Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001 – 2005)**. Ankara: DPT Yayınları.

_____. (2000). **Yükseköğretim Özel İhtisas Komisyonu Raporu**. Ankara: DPT: 2534 – ÖİK: 550.

Gökçe, B. (1990). **Türkiye Koşullarında Yeni Bir Üniversite Nasıl Kurulmalı.** Yükseköğretimde Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği. İstanbul: Cem Yayınevi.

Güçlüol, K. (1988). **Yükseköğretimde Öğretim Elemanlarının Yetiştirilmesi.** Yükseköğretimde Gelişmeler. Ankara: TED Yayını.

[http: www.yok.gov.tr](http://www.yok.gov.tr)

Karayalçın, Y. (1988). **Lisansüstü Eğitim.** Yükseköğretimde Çelişmeler. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayını.

Kavak, Y. (1986). **Eğitim Fakültelerindeki Öğretim Elemanlarının Yeterlikleri ve Eğitim İhtiyaçları.** (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: H. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaya, Y. K. (1993). **Eğitim Yönetimi** (Kuram ve Türkiye'deki Uygulama). 5.Baskı. Ankara.

Korkut, H. (1990). **Türkiye'de Üniversiteler İçin Bir Model Arayışı.** Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. Sayı 1.

_____. (2002). **Sorgulanan Yükseköğretim.** 2.Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.

Köklü, N, Büyükoztürk. Ş., Çokluk. Ö. (2001). **Tez Önerisi Hazırlama ve Tez Yazılım Kılavuzu.** Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

MEB. (1962). **7. Milli Eğitim Şurası.** Ankara: Tâlim ve Terbiye Dairesi Yayını.

_____. (1971). **8. Milli Eğitim Şurası.** Ankara: Tâlim ve Terbiye Dairesi Yayını.

_____. (1975). **9. Milli Eğitim Şurası**. Ankara: Tâlim ve Terbiye Dairesi Yayını.

_____. (1988). **12. Milli Eğitim Şurası**. Ankara: Tâlim ve Terbiye Dairesi Yayını.

_____. (1999). **16. Milli Eğitim Şurası**. Ankara: Tâlim ve Terbiye Dairesi Yayını.

_____. (1983 – 1992). **Dış Ükelere Gönderilecek Resmi – Burslu Öğrencilerin Seçimi ile İlgili Kılavuz**. MEB Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Yayını. Ankara.

_____. (2003). Yükseköğretim Genel Müdürlüğü Kayıtları. Ankara.

Ozankaya, Ö. (1990). Üniversite Toplum İlişkileri. **Yükseköğretimde Sorunlar ve Çözüm Önerileri**. İstanbul: Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği, Cem Yayınevi.

Önkol, L. (1999). **Eğitim Fakültesi Yöneticilerinin Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılanması Çerçevesinde Karşılaştıkları Sorunları**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖSYM. (1993 – 2003) **Yurtdışında Yüksek Lisans Öğrenimi Görmek Üzere Gönderilecek Adayları Seçme ve Yerleştirme Kılavuzu**. ÖSYM Yayını. Ankara

_____. (1986). **1983– 1984 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri**. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 0005.

_____. (1986). **1984– 1985 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri**. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 0006.

_____. (1986). **1985– 1986 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 0007.

_____. (1987). **1986– 1987 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB – 008.

_____. (1988). **1987– 1988 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 010.

_____. (1989). **1988– 1989 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 0012.

_____. (1990). **1989– 1990 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No1990 - 3.

_____. (1991). **1990– 1991 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1991 - 2.

_____. (1992). **1991– 1992 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1992 - 7 .

_____. (1993). **1992– 1993 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1993 - 3 .

_____. (1995). **1993– 1994 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1995 - 2 .

_____. (1996). **1994– 1995 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1996 - 1 .

_____. (1996). **1995– 1996 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1996 - 8 .

_____. (1997). **1996– 1997 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1997 - 4 .

_____. (1998). **1997– 1998 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1998 - 1 .

_____. (1999). **1998– 1999 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1999 - 1 .

_____. (2000). **1999– 2000 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2000 - 5 .

_____. (2001). **2000 – 2001 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2001 – 3.

_____. (2002). **2001 – 2002 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2002 – 4.

_____. (2003). **2002 – 2003 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2003 – 5.

_____. (2004). **2003 – 2004 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri.**
Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2004 – 4 .

_____. (2003). **Türk Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu.** Ankara.

_____. 2002) **Yurtdışında Yüksek Lisans Öğrenimi Görmek Üzere Gönderilecek Adayları Seçme Ve Yerleştirme Kılavuzu (YLSY).**
Ankara.

Resmi Gazete. (1929). **Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun.** Ankara: 1416 Sayılı Kanun, 08.04.1929, Sayı: 1169.

Resmi Gazete. (1981). **Yükseköğretim Kanunu**. Ankara: 2547 Sayılı Kanun, 04.11.1981, Sayı: 17506.

_____. (1982). **Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği**. Ankara: 06.10.1982. Sayı: 17830.

_____. (1996). **Lisansüstü Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliği**. Ankara: 1.10.1996. Sayı: 22778.

_____. (1983). **Bir Üniversite Adına Diğer bir Üniversitede Lisansüstü Öğretim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmelik**. Ankara: 16.11.1983. Sayı: 18223.

_____. (1989). **2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun**. Ankara: 28.03.1989. Sayı: 18003 .

_____. (1992). **3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun**. Ankara: 30.04.1992. Sayı: 21226.

_____. (1992). **3837 Sayılı 2547 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78. ve 190. Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**. Ankara: 03.07.1992. Sayı: 14377.

_____. (1997). **4307 Sayılı Milli Eğitim Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanunun bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun**. Ankara: 19.11.1997. Sayı: 23175.

Serin, N. (1979). **Eğitim Ekonomisi**. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları.

- Tamer, A. (1995). **Üniversitelerin Öğretim Elemanı Açısından Durumun Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans. Ankara: A. Ü. Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Tural, N. K. (2004). **Küreselleşme ve Üniversiteler**. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Ünal, I. (1994). **Türkiye’de Yükseköğretim Sorunları**. Ankara: Verimlilik Dergisi. Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları.
- YÖK. (1984). **Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu**. Ankara: YÖK Yayını No:4.
- _____. (2003). **Türk Yükseköğretimin Bugünkü Durumu**. Ankara: YÖK Yayını.
- Yücedağ, A. (1992). **Türkiye’de Sosyal Bilim Araştırmacısının Yetiştirilmesi**. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

EK 1. Kuruluş Tarihlerine Göre Üniversiteler ([http: www.yok.gov.tr](http://www.yok.gov.tr))

Sıra No:	Üniversite	Bulunduğu İl	Kuruluş Tarihi
1	İstanbul	İstanbul	1933
2	İstanbul Teknik	İstanbul	1944
3	Ankara	Ankara	1946
4	Karadeniz Teknik	Trabzon	1955
5	Ege	İzmir	1955
6	Atatürk	Erzurum	1957
7	Orta Doğu Teknik	Ankara	1959
8	Hacettepe	Ankara	1967
9	Boğaziçi	İstanbul	1971
10	Dicle	Diyarbakır	1973
11	Çukurova	Adana	1973
12	Anadolu	Eskişehir	1973
13	Cumhuriyet	Sivas	1974
14	İnönü	Malatya	1975
15	Fırat	Elazığ	1975
16	Ondokuz Mayıs	Samsun	1975
17	Selçuk	Konya	1975
18	Uludağ	Bursa	1975
19	Erciyes	Kayseri	1978
20	Akdeniz	Antalya	1982
21	Dokuz Eylül	İzmir	1982
22	Gazi	Ankara	1982
23	Marmara	İstanbul	1982
24	Mimar Sinan	İstanbul	1982
25	Trakya	Edirne	1982
26	Yıldız Teknik	İstanbul	1982
27	Yüzüncü Yıl	Van	1982
28	* Bilkent	Ankara	1984
29	Gaziantep	Gaziantep	1987
30	* Koç	İstanbul	1992
31	Abant İzzet Baysal	Bolu	1992
32	Adnan Menderes	Aydın	1992
33	Afyon Kocatepe	Afyon	1992
34	Balıkesir	Balıkesir	1992
35	Celal Bayar	Manisa	1992
36	Çanakkale Onsekiz Mart	Çanakkale	1992
37	Dumlupınar	Kütahya	1992
38	Gaziosmanpaşa	Tokat	1992
39	Gebze Yüksek Teknoloji Enst.	Kocaeli	1992
40	Harran	Şanlıurfa	1992
41	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	İzmir	1992
42	Kafkas	Kars	1992
43	Kahramanmaraş Sütçü İmam	Kahramanmaraş	1992
44	Kırıkkale	Kırıkkale	1992
45	Kocaeli	Kocaeli	1992

* Özel Üniversiteler

EK 1. Kuruluş Tarihlerine Göre Üniversiteler (Devamı)

Sıra No:	Üniversite	Bulunduğu İl	Kuruluş Tarihi
46	Mersin	İçel	1992
47	Muğla	Muğla	1992
48	Mustafa Kemal	Hatay	1992
49	Niğde	Niğde	1992
50	Pamukkale	Denizli	1992
51	Sakarya	Sakarya	1992
52	Süleyman Demirel	Isparta	1992
53	Zonguldak Karaelmas	Zonguldak	1992
54	* Başkent	Ankara	1993
55	Osmangazi	Eskişehir	1993
56	Galatasaray	İstanbul	1994
57	* Fatih	İstanbul	1994
58	* Işık	İstanbul	1996
59	* İstanbul Bilgi	İstanbul	1996
60	* Sabancı	İstanbul	1996
61	* Yeditepe	İstanbul	1996
62	* Kadir Has	İstanbul	1996
63	* Atılım	Ankara	1997
64	* Beykent	İstanbul	1997
65	* Çağ	Tarsus	1997
66	* Çankaya	Ankara	1997
67	* Doğuş	İstanbul	1997
68	* İstanbul Kültür	İstanbul	1997
69	* Maltepe	İstanbul	1997
70	* Bahçeşehir	İstanbul	1998
71	* Haliç	İstanbul	1998
72	* İstanbul Batı	İstanbul	1998
73	* Okan	İstanbul	1999
74	* Ufuk	Ankara	1999
75	* Yaşar	İzmir	2001
76	* İstanbul Ticaret	İstanbul	2001
77	* İzmir Ekonomi	İzmir	2001

* Özel Üniversiteler

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi					Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi								
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
52	100 Yıl	12091	1068	333	735	11.3	36.3	3114	80	25	55	38.9	124.5	2021	128	68	60	15.7	29.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53	ZonguldakK.	13902	575	281	294	24.1	49.4	937	18	8	10	52.0	117.1	909	58	34	24	15.6	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		1722518	69234	26029	43205	24.8	66.1	157846	4213	1667	2546	37.4	94.6	100634	6316	3173	3143	15.9	31.7	13667	1145	566	579	11.9	24.1	15086	847	439	408	17.8	34.3

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi					Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi								
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1	Atılım	1243	180	66	114	6.9	18.8	-	-	-	-	-	-	120	24	14	10	5.0	8.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	Bahçeşehir	2060	169	54	115	12.1	38.1	-	-	-	-	-	-	48	19	11	8	2.5	4.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Başkent	4782	610	198	412	7.8	24.1	282	8	4	4	35.2	70.5	304	29	12	17	10.4	25.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Beykent	2357	114	44	70	20.6	53.5	-	-	-	-	-	-	146	21	11	10	6.9	13.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Bilkent	9172	951	238	713	9.6	38.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359	56	45	11	6.4	7.9	-	-	-	-	-	
6	Çağ	788	46	17	29	17.1	46.8	-	-	-	-	-	-	104	9	4	5	11.5	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Çankaya	2940	198	65	133	14.8	45.2	-	-	-	-	-	-	198	22	13	9	9.0	15.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Doğuş	1551	104	41	63	14.9	37.8	-	-	-	-	-	-	42	17	10	7	2.4	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Fatih	2345	222	93	129	10.5	25.2	-	-	-	-	-	-	669	60	37	23	11.1	18.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Haliç	1144	134	46	88	8.5	24.8	-	-	-	-	-	-	249	19	8	11	13.1	31.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Işık	1547	81	30	51	19.0	51.5	-	-	-	-	-	-	286	16	9	7	17.8	31.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	İstanbul Bilgi	6620	474	87	387	13.9	76.0	-	-	-	-	-	-	891	124	24	100	7.1	37.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	İstanbul Kül.	2611	208	73	135	12.5	35.7	-	-	-	-	-	-	292	32	17	15	9.1	17.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	İstanbul Tic.	759	74	26	48	10.2	29.1	-	-	-	-	-	-	45	10	6	4	4.5	7.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	İzmir Eknm.	1230	93	25	68	13.2	49.2	-	-	-	-	-	-	62	7	3	4	8.8	31.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	Kadir Has	1523	138	51	87	11.0	29.8	-	-	-	-	-	-	40	10	5	5	4.0	8.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	Koç	1889	161	92	69	11.7	20.5	-	-	-	-	-	-	333	65	32	33	5.1	10.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	Maltepe	2176	175	66	109	12.4	32.9	-	-	-	-	-	-	92	8	6	2	11.5	15.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19	Sabancı	1221	163	110	53	7.4	11.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Ufuk	70	10	9	1	7.0	7.7	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Yaşar	52	6	6	-	8.6	8.6	-	-	-	-	-	-	7	1	1	-	7.0	7.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Yeditepe	9133	589	151	438	15.5	60.4	-	-	-	-	-	-	671	92	35	57	7.2	19.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		57213	4900	1588	3312	11.6	36.0	282	8	4	4	35.2	70.5	4605	585	258	327	7.8	17.8	359	56	45	11	6.4	7.9	-	-	-	-	-	
TOPLAM:		1779731	74134	27617	46517	24.0	64.4	158128	4221	1671	2550	37.4	94.6	105239	6901	3431	3470	15.2	30.6	14026	1201	611	590	11.6	22.9	15086	847	439	408	17.8	34.3
Devlet								%9.1	%6.0	%6.4				%5.8	%9.1	%12.1				%0.7	%1.6	%2.1				%0.8	%1.2	%1.6			
Özel								%0.4	-0.1	-0.2				%8.0	%11.9	%16.2				%0.6	%1.1	%2.8				-	-	-			
Toplam								%8.8	%5.6	%6.0				%5.9	%9.3	%12.4				%0.7	%1.6	%2.2				%0.8	%1.1	%1.5			

*ÖSYM. (2003). 2002 – 2003 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2003 – 3.

Tablo 9. Enstitü Türüne Göre Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler

Yıllar	Sosyal Bilimler				Fen Bilimleri				Sağlık Bilimleri				Diğer				Toplam			
	Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora	
	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %	Öğr. Sayısı	Değ. %
1983-1984	4405	-	1323	-	3957	-	2101	-	414	-	793	-	283	-	119	-	9059	-	4336	-
1984-1985	5484	24.5	2488	88.1	4810	21.6	2060	-1.9	494	19.3	890	12.2	71	-74.9	139	16.8	11215	23.8	5577	28.6
1985-1986	4836	-11.2	1817	-26.9	6192	28.7	2520	22.3	605	22.5	804	-9.7	652	818.3	501	260.4	12285	9.5	5443	-2.4
1986-1987	5607	15.9	2567	41.3	6903	11.5	2910	15.5	655	8.3	965	20.0	913	40.0	260	-48.1	14078	14.6	6702	23.1
1987-1988	6975	24.4	2839	10.6	7592	10.0	3331	14.5	803	22.6	1260	30.6	1522	66.7	329	26.5	16892	20.0	7759	15.8
1988-1989	8182	17.3	3115	9.7	7837	3.2	3747	12.5	971	20.9	1544	22.5	1181	-22.4	481	46.2	18171	7.6	8887	14.5
1989-1990	10487	28.2	1074	-65.6	9521	21.5	1109	-70.4	1116	14.9	544	-64.8	1332	12.8	129	-73.2	22456	23.6	10593	19.2
1990-1991	11623	10.8	4381	307.9	10553	10.8	4668	320.9	1225	9.7	2096	285.3	1605	20.5	560	334.1	22006	-2.1	11705	10.5
1991-1992	13496	16.1	4472	2.1	12760	20.9	5141	10.1	1417	15.7	2418	15.4	2942	83.3	807	44.1	30615	39.1	12838	9.7
1992-1993	14757	9.3	4704	5.2	13724	7.5	5698	10.8	1538	8.5	2699	11.6	3423	16.4	848	5.1	33442	9.2	13949	8.6
1993-1994	16809	13.9	5298	12.6	15325	11.7	6046	6.1	1949	26.7	2927	8.4	1714	-49.9	481	-43.3	35797	7.1	14752	5.7
1994-1995	19016	13.1	5755	8.6	18443	20.3	6553	8.4	1951	0.1	3168	8.2	1602	-6.5	549	14.1	41012	14.6	16025	8.6
1995-1996	24910	30.1	8547	48.5	20808	12.8	7182	9.6	2342	20.0	3369	6.3	1793	11.9	575	4.7	49853	21.6	19673	22.7
1996-1997	27459	10.2	7369	-13.8	19862	-4.5	7934	10.5	2313	1.3	3555	5.5	1686	-6.0	569	-1.1	51320	2.9	19427	-1.3
1997-1998	25350	-7.7	7452	1.1	19390	-2.4	8385	5.7	2130	-7.9	3529	-0.7	2253	33.6	630	10.7	49123	-4.3	19996	2.9
1998-1999	26575	4.8	7558	1.4	19237	-0.8	8428	0.5	2293	7.6	3656	3.6	2874	27.5	725	15.1	50979	3.7	20367	1.8
1999-2000	26765	0.7	7046	-6.8	20989	9.1	8280	-1.8	2249	-1.9	3270	-10.7	3544	23.3	947	30.6	53547	5.0	19543	-4.1
2000-2001	31161	16.4	8193	16.3	26154	24.6	8921	7.7	2703	20.2	3474	6.2	5050	42.5	1150	21.4	65068	21.5	21739	11.2
2001-2002	36121	15.9	8342	1.8	28518	9.0	9273	3.9	3032	12.2	3560	2.5	5795	14.7	1339	16.4	73466	12.9	22514	3.5
2002-2003	38982	7.9	8335	-0.1	32709	14.7	9429	1.7	3491	15.1	3623	1.7	7095	22.4	1789	33.6	82277	12.0	23176	2.9

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Tablo 10. Üniversitelerde Bilim Alanlarına Göre Lisansüstü Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler

Yıllar	Dil ve Edebiyat				Matematik ve Fen Bilimleri				Sağlık Bilimleri				Sosyal Bilimler				Uyg. Sosyal Bilimler			
	Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora	
	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %
1983-1984	229	-	114	-	406	-	562	-	450	-	790	-	980	-	313	-	3123	-	783	-
1984-1985	356	55.5	333	192.1	366	-9.9	468	-16.7	589	30.8	893	13.0	1205	22.9	700	123.6	3745	19.9	1344	71.6
1985-1986	428	20.2	186	-44.1	1057	188.8	560	19.6	654	11.0	834	-6.6	1502	24.6	651	-7.0	3274	-12.6	1115	-17.1
1986-1987	563	31.5	246	32.3	1127	6.6	602	7.5	809	23.7	987	18.3	2004	33.4	928	42.5	3623	10.6	1458	30.7
1987-1988	662	17.6	309	25.6	1221	8.3	737	22.5	1112	37.4	1324	34.1	2496	24.5	1051	13.2	4864	34.2	1562	7.1
1988-1989	635	-4.1	345	11.6	1372	12.4	918	24.5	1151	3.5	1654	24.9	2694	8.0	1187	12.9	5581	14.7	1818	16.4
1989-1990	860	35.4	418	21.2	1608	17.2	1070	16.5	1325	15.1	1931	16.7	3509	30.2	1468	23.7	6894	23.5	2331	28.2
1990-1991	813	-5.5	441	5.5	1761	9.5	1163	8.7	1433	8.1	2194	13.6	3746	6.7	1629	10.9	8096	17.4	2579	10.6
1991-1992	968	19.1	455	3.2	2111	19.8	1235	6.2	1758	22.7	2545	16.0	4462	19.1	1725	5.9	8264	2.0	2770	7.4
1992-1993	1015	4.8	490	7.7	2198	4.1	1374	11.3	1928	9.7	2821	10.8	4696	5.2	1726	0.05	8673	4.9	3030	9.4
1993-1994	1229	21.2	586	19.6	2485	13.1	1413	2.8	1916	-0.7	2910	3.2	5282	12.5	1905	10.4	11741	35.4	3150	3.9
1994-1995	1367	11.2	631	7.6	2812	13.2	1349	-4.6	2148	12.2	3152	8.3	5939	12.4	1979	3.9	13229	12.7	3646	15.7
1995-1996	1563	14.3	653	3.5	3421	21.6	1543	14.4	2551	18.7	3344	6.1	7418	24.9	3144	58.9	17613	33.2	4443	21.8
1996-1997	1733	10.8	663	1.5	3192	-6.7	1686	9.3	2854	11.8	3656	9.3	7950	7.2	2624	-16.5	18893	7.3	4574	2.9
1997-1998	1612	-6.9	714	7.7	3279	2.7	1933	14.6	2317	-18.8	3518	-3.8	7523	-5.4	2658	1.3	18500	-2.1	4732	3.5
1998-1999	1721	6.7	750	5.0	3468	5.7	2043	5.7	2389	3.1	3626	3.1	8058	7.1	2791	5.0	19367	4.7	4684	-1.0
1999-2000	1389	-19.3	621	-17.2	4262	22.9	2111	3.3	2308	-3.4	3252	-10.3	7626	-5.4	2575	-7.7	21059	8.7	4783	2.1
2000-2001	1977	42.3	714	14.9	5288	24.1	2324	10.1	2540	10.1	3407	4.7	9203	20.7	3166	22.9	24869	18.1	5478	14.5
2001-2002	2151	8.8	664	-7.1	6001	13.5	2514	8.2	2825	11.2	3467	1.7	9551	3.8	3161	-0.2	30616	23.1	5899	7.7
2002-2003	2298	6.8	755	13.7	6518	8.6	2627	4.5	3162	11.9	3468	0.02	9506	-0.5	3282	3.8	37762	23.3	6063	2.8

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Tablo 10. Üniversitelerde Bilim Alanlarına Göre Lisansüstü Öğrenci Sayılarındaki Gelişmeler (Devamı)

Yıllar	Teknik Bilimler				Ziraat ve Ormancılık				Sanat				Toplam			
	Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora		Y.Lisans		Doktora	
	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %	Sayı	Değ. %
1983-1984	3049	-	1321	-	521	-	414	-	101	-	39	-	9059	-	4336	-
1984-1985	3523	15.5	1333	0.09	743	42.6	455	9.9	184	82.2	51	30.7	11215	23.8	5577	28.6
1985-1986	4171	18.4	1501	12.6	992	33.5	517	13.6	207	12.5	76	49.0	12285	9.5	5443	-2.4
1986-1987	4501	7.9	1839	22.5	1118	12.7	550	6.4	273	31.9	92	21.1	14078	14.6	6702	23.1
1987-1988	5007	11.2	2018	9.7	1197	7.1	650	18.2	333	22.0	108	17.4	16892	20.0	7759	15.7
1988-1989	5063	1.1	2140	6.0	1307	9.2	736	13.2	383	15.0	123	13.8	18171	7.6	8887	14.5
1989-1990	6239	23.2	2404	12.3	1556	19.1	860	16.8	478	24.8	148	20.3	22456	23.6	10593	19.2
1990-1991	6585	5.5	2618	8.9	2043	31.3	935	8.7	540	13.0	189	27.7	22006	-2.1	11705	10.5
1991-1992	7899	19.9	2862	9.3	2560	25.3	1072	14.6	620	14.8	219	15.8	30615	39.1	12838	9.7
1992-1993	8471	7.2	3129	9.3	2803	9.5	1194	11.4	679	9.5	223	1.8	33442	9.2	13949	8.6
1993-1994	9363	10.5	3214	2.7	3053	8.9	1311	9.8	728	7.2	263	17.9	35797	7.0	14752	5.7
1994-1995	11160	19.2	3590	11.7	3422	12.1	1342	2.4	935	28.4	330	25.5	41012	14.6	16025	8.7
1995-1996	12749	14.3	4646	29.4	3434	0.4	1529	13.9	1104	18.1	371	12.4	49853	21.5	19673	22.7
1996-1997	12342	-3.2	4213	-9.3	3249	-5.4	1613	5.5	1107	0.3	398	7.3	51320	2.9	19427	-1.3
1997-1998	11808	-4.3	4313	2.4	3062	-5.8	1693	4.9	1022	-7.7	435	9.3	49123	-4.3	19996	2.9
1998-1999	12070	2.2	4311	-0.1	2792	-8.8	1684	-0.5	1114	9.0	478	9.8	50979	3.7	20367	1.8
1999-2000	13369	10.7	4174	-3.2	2530	-9.4	1628	-3.3	1004	-9.9	399	-16.5	53547	5.0	19543	-4.1
2000-2001	16967	26.9	4704	12.7	2836	12.1	1544	-5.2	1388	38.2	402	0.7	65068	21.5	21739	11.2
2001-2002	17880	5.4	4817	2.4	3063	8.0	1608	4.1	1379	-0.6	384	-4.5	73466	12.9	22514	3.6
2002-2003	18473	3.3	5055	4.9	3192	4.2	1544	-4.0	1366	-0.1	382	-0.5	82277	12.0	23176	2.9

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Tablo 1. 1983 –2003 Yıllar Arası Üniversitelerin Eğitim Bilimleri, Eğitim, Fen Ve Edebiyat Fakültelerinde Öğrenci Ve Öğretim Elemanlarının Dağılımı

ÜNİVERSİTE							Eğitim Bilimleri Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
Yıllar	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1984 – 1985	398185	21949	7186	14763	18.1	55.4	43311	1542	198	1344	28.0	218.7	19674	1868	774	1094	10.5	25.4	9871	523	255	268	18.8	38.7	11723	479	236	243	24.4	49.6
1985 – 1986	449414	22968	7260	15708	19.5	61.9	43882	1610	209	1401	27.2	209.9	21344	1887	775	1112	11.3	27.5	9970	536	262	274	18.6	38.0	12525	460	233	227	27.2	53.7
1986 – 1987	481600	24382	7767	16615	19.7	62.0	44180	1784	269	1515	24.7	164.2	24008	2015	815	1200	11.9	29.4	9509	560	276	284	16.9	34.4	12128	477	240	237	25.4	50.5
1987 – 1988	495181	26611	8685	17926	18.6	57.0	44170	1888	336	1552	23.3	131.4	25465	2235	920	1315	11.3	27.6	8849	598	285	313	14.7	31.0	11752	501	243	258	23.4	48.3
1988 – 1989	551718	28114	9105	19009	19.6	60.5	44458	1939	377	1562	22.9	117.9	27425	2332	956	1376	11.7	28.6	8983	641	306	335	14.9	29.3	12150	511	250	261	23.7	48.6
1989 – 1990	635829	31190	10169	21021	20.3	62.5	46976	2188	498	1690	21.4	94.3	30540	2592	1030	1562	11.7	29.6	7582	732	342	390	10.3	22.1	6932	550	258	292	12.6	26.8
1990 – 1991	695710	33652	10720	22932	20.6	64.8	49091	2364	532	1832	20.7	92.2	33246	3300	1254	2046	10.0	26.5	10716	788	355	433	13.5	30.1	14360	605	268	337	23.7	53.5
1991 – 1992	748850	34280	11491	22789	21.8	65.1	53479	2442	593	1849	21.8	90.1	35780	2853	1169	1684	12.5	30.3	11389	847	380	467	13.4	29.9	14452	566	273	293	25.5	49.3
1992 – 1993	848820	37580	12481	25099	22.5	68.0	63194	2496	629	1867	25.3	100.4	39476	3040	1227	1813	12.9	32.1	11095	987	443	544	11.2	26.5	15518	674	313	361	23.0	49.5
1993 – 1994	1072312	41408	13618	27790	25.8	78.7	70178	2675	723	1952	26.2	97.0	45877	3509	1307	2202	13.0	35.1	13972	1101	520	580	12.6	26.8	17445	718	342	376	24.2	51.0
1994 – 1995	1096070	43103	14690	28413	25.4	74.6	77739	2884	896	1988	26.9	86.7	52638	3821	1498	2323	13.7	35.1	14566	1078	528	550	13.5	27.5	18659	718	344	374	25.9	54.2
1995 – 1996	1150137	49234	16317	32917	23.3	70.4	87848	3063	988	2075	28.6	88.9	61708	4541	1754	2787	13.5	35.3	15382	1168	553	615	13.1	27.8	19687	807	376	431	24.3	52.3
1996 – 1997	1213165	52744	17544	35200	23.0	69.1	92268	3220	1123	2097	28.6	82.1	70320	5012	1941	3071	14.9	36.2	16105	1202	568	634	13.3	28.3	20999	823	402	421	25.5	52.2
1997 – 1998	1322345	55444	18809	36635	24.5	70.3	100816	3347	1198	2149	30.1	84.1	77196	5300	2155	3145	14.5	35.8	16638	1206	587	619	13.7	28.3	20926	853	418	435	24.5	50.0
1998 – 1999	1374457	59170	20146	39024	23.2	68.2	114660	3600	1241	2359	31.8	92.3	86801	5656	2394	3262	15.3	36.2	16181	1224	598	626	13.2	27.0	20637	863	427	436	23.9	48.3
1999 – 2000	1412248	64169	22131	42038	22.0	63.8	127431	3771	1294	2477	33.2	98.4	91899	6087	2657	3430	15.0	34.5	15531	1267	587	680	12.2	26.4	17645	825	424	401	21.3	41.6
2000 – 2001	1500231	66750	23975	42775	22.4	62.5	141430	3795	1378	2414	37.2	102.6	103030	6248	2900	3348	16.4	35.5	9945	1256	623	633	7.9	15.9	17728	811	438	373	21.8	40.4
2001 – 2002	1560038	70012	25953	44059	22.2	60.1	152665	4026	1518	2508	37.9	100.5	101519	6627	3202	3425	15.3	31.7	13657	1179	601	578	11.5	22.7	17339	837	441	396	20.7	39.3
2002 – 2003	1779731	74134	27617	46517	24.0	64.4	158128	4221	1671	2550	37.4	94.6	105239	6901	3431	3470	15.2	30.6	14026	1201	611	590	11.6	22.9	15086	847	439	408	17.8	34.3

*ÖSYM. (1983 - 2003). Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları.

Tablo 19. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Toplam
Abant İzzet B.	-	-	-	-	-	-	46	4	8	1	1	-	1	-	-	-	-	61
Adnan M.	-	-	-	-	-	-	49	2	6	3	-	2	-	-	-	-	-	62
Afyon Kocatepe	-	-	-	-	-	-	52	-	10	1	-	1	-	-	-	-	-	64
Akdeniz	-	1	-	3	2	2	-	-	1	1	1	1	3	2	1	4	2	24
Anadolu	6	41	6	8	7	7	12	8	7	4	1	2	1	1	2	4	1	118
Ankara	10	34	10	10	13	8	10	9	4	7	7	10	10	8	4	10	3	167
Atatürk	-	23	12	5	15	4	11	1	3	4	1	-	-	-	-	1	-	80
Balıkesir	-	-	2	-	3	1	48	1	10	3	2	1	-	-	-	-	-	71
Boğaziçi	11	12	4	1	2	4	2	-	1	3	2	1	1	1	-	-	1	46
Celal B.	-	-	-	-	-	-	53	1	5	-	-	2	-	1	-	-	-	62
Cumhuriyet	1	1	1	8	14	6	5	1	2	4	-	2	1	-	-	-	1	47
Çanakkale18Mart	-	-	-	-	-	-	50	1	8	6	-	1	2	2	-	1	2	73
Çukurova	4	25	5	13	10	7	4	2	5	3	4	-	3	3	4	1	2	95
Dicle	3	-	2	7	12	8	-	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	42
Dokuz Eylül	1	10	10	6	7	8	12	7	7	3	3	8	5	-	1	1	-	89
Dumlupınar	-	-	-	-	-	-	51	1	7	4	-	-	-	-	-	-	-	63
Ege	8	15	12	10	8	5	4	2	2	4	-	3	-	2	1	3	1	80
Erciyes	-	2	8	12	7	7	4	-	3	2	2	-	-	-	-	3	-	50
Fırat	-	1	2	7	8	9	4	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	34
Galatasaray	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	1	2	5	-	1	-	2	17
Gazi	5	56	9	-	2	5	8	-	3	3	4	-	2	1	2	1	-	101
Gaziantep	-	8	5	10	9	1	1	-	-	2	-	-	1	-	1	1	-	39
Gaziosmanpaşa	-	-	-	3	3	1	53	-	8	2	-	4	-	1	-	-	-	75
Gebze Y. T. E.	-	-	-	-	-	-	50	5	5	3	1	1	-	-	-	-	1	66
Hacettepe	2	30	22	7	5	6	8	5	6	5	3	5	4	2	4	7	9	130
Harran	-	-	-	1	-	-	44	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	54
İnönü	-	14	11	7	5	2	2	3	9	2	1	-	-	-	-	-	-	56
İstanbul	6	13	12	36	6	7	10	7	4	5	2	3	1	2	1	-	-	115
İstanbul Teknik	4	13	5	7	7	8	5	3	8	3	5	7	-	9	8	8	6	106

Kaynak: YÖK. (2004). APK Kayıtları. Ankara.

Tablo 19. 2547 Sayılı Yasaya Göre Yurtdışına Lisansüstü Öğrenim İçin Gönderilenlerin Üniversitelere Göre Dağılımı(Devam)

Üniversite	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Toplam
İzmir Y. T. E.	-	-	-	-	-	-	50	4	4	3	1	4	1	1	2	1	-	71
Kafkas	-	-	1	2	2	-	48	1	6	2	-	-	-	-	-	-	-	62
K. Maraş Sütçü İ.	-	-	-	-	-	-	49	-	3	6	-	-	-	-	-	1	-	59
Karadeniz	64	8	2	1	-	-	7	2	4	-	2	2	-	1	1	4	2	100
Kırıkkale	-	-	-	-	-	-	45	1	10	4	-	1	-	2	-	-	-	63
Kocaeli	1	-	-	1	-	-	51	6	6	6	1	2	-	3	-	2	1	80
Marmara	12	23	1	6	2	9	10	3	8	2	2	2	3	2	3	1	4	93
Mersin	-	-	-	-	1	1	43	3	8	4	-	-	3	1	1	1	-	66
Mimar Sinan	-	5	3	2	1	1	3	2	1	3	1	1	2	1	-	1	1	28
Muğla	-	-	-	-	-	-	49	5	4	5	2	-	3	1	-	1	-	70
Mustafa Kemal	-	-	-	-	-	-	48	3	5	4	-	-	-	-	-	-	-	60
Niğde	-	-	-	-	1	-	49	3	5	4	3	-	-	-	-	-	-	65
19 Mayıs	-	12	2	7	11	6	8	2	6	3	3	1	-	-	-	-	-	61
Ö.D.T.Ü.	-	16	10	5	10	9	6	6	6	5	7	14	13	12	11	10	15	155
Osmangazi	-	14	3	-	-	1	1	6	9	5	2	-	-	1	1	-	-	43
Pamukkale	-	-	1	-	-	-	42	1	10	3	1	-	1	-	-	-	3	62
Sakarya	-	2	6	-	-	-	53	1	8	3	2	-	1	1	1	-	-	78
Selçuk	2	3	2	13	8	7	9	1	5	1	2	1	1	-	-	1	1	57
SüleymanDemirel	-	-	3	5	2	-	39	3	7	3	-	2	-	-	-	-	-	64
Trakya	-	1	3	4	5	6	4	1	3	2	1	1	-	-	-	1	-	32
Uludağ	1	10	7	10	4	5	9	4	6	2	2	3	5	2	-	3	-	73
Yıldız Teknik	8	5	1	2	3	3	9	3	5	7	3	4	6	-	3	2	5	69
100. Yıl	-	1	4	6	12	5	5	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	39
Zonguldak K.	-	-	-	1	1	-	47	-	2	2	-	3	1	-	-	-	-	57
TOPLAM	149	399	187	226	208	159	1282	131	285	162	76	97	80	63	53	74	63	3694

Kaynak: YÖK. (2004). APK Kayıtları. Ankara.

Tablo 22. 2002-2003 Öğretim Yılı İtibariyle Üniversite Öğretim Elemanların Yetiştirilmesi Planlamasında Sayısal Durum (özet tablo)

No	Üniversite	Öğretim Elemanı Sayısı	Öğretim Üyesi Sayısı	Prof. Dr. Sayısı	Lisans Öğrenci Sayısı	Öğretim Elemanı/ Öğrenci	Öğretim Üyesi/ Öğrenci	Y. L. , D. Öğrenci Sayısı	Prof.Dr. / Y.L ve D. Öğrenci	2003 yılına kadar Yurtdışında Y.L. ve Doktora Öğrenci Sayısı	2003 yılına kadar 2547 S.Kanun,35. madde ile Y.L. ve Doktora Öğrenci Sayısı
1	Abant İ.Baysal	822	282	49	16027	19.4	56.8	378	7.7	61	75
2	A. Menderes	713	278	55	7157	10.0	25.7	177	3.3	62	78
3	Afyon Kocatepe	692	142	19	19938	28.8	140.4	554	29.2	64	44
4	Akdeniz	1478	453	179	12933	8.7	28.5	613	3.5	24	95
5	Anadolu	1529	533	131	680818	445.2	1277.3	1762	13.5	118	27
6	Ankara	3664	1624	904	35893	9.7	22.1	7722	8.5	167	6
7	Atatürk	2250	952	193	36685	16.3	38.5	2915	15.1	80	180
8	Balıkesir	621	195	26	16780	27.0	86.0	750	28.8	71	34
9	Boğaziçi	974	340	165	8072	8.2	23.7	1928	11.7	46	-
10	Celal Bayar	852	321	61	17923	21.0	55.8	557	9.1	62	76
11	Cumhuriyet	1152	369	81	18347	15.9	49.7	558	6.8	47	97
12	Çanakkale 18 M.	498	161	26	13018	26.1	80.8	716	27.5	73	117
13	Çukurova	1949	730	338	24229	12.4	33.1	3459	10.2	95	28
14	Dicle	1130	409	81	17019	15.0	41.6	238	2.9	42	102
15	Dokuz Eylül	2304	916	436	33161	14.3	36.2	4495	10.3	89	9
16	Dumlupınar	521	106	16	23332	44.7	220.1	654	40.8	63	100
17	Ege	2800	1223	625	30702	10.9	25.1	3424	5.5	80	6
18	Erciyes	1285	450	183	23984	18.6	53.2	1021	5.6	50	55
19	Fırat	1398	507	117	15865	11.3	31.2	1136	9.7	34	49
20	Galatasaray	228	86	25	1676	7.3	19.4	464	18.6	17	-
21	Gazi	3566	1437	538	54275	15.2	37.7	6355	11.8	101	8
22	Gaziantep	739	225	40	10125	13.7	45.0	437	10.9	39	38
23	Gaziosmanpaşa	489	149	22	7854	16.0	52.7	126	5.7	75	81
24	Gebze Y.T. Enst	264	93	21	183	0.6	1.9	1439	68.5	66	4
25	Hacettepe	4249	1319	625	26719	6.2	20.2	3717	5.9	130	1
26	Harran	702	210	35	6758	9.6	32.1	273	7.8	54	128

Kaynak: YÖK. (2003). 2002 – 2003 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara.

YÖK. (2003) APK Raporları. Elden alınmıştır. 07.05.2003 Yürütme Kurulu tarihi itibariyle

Tablo 22. 2002-2003 Öğretim Yılı İtibariyle Üniversite Öğretim Elemanların Yetiştirilmesi Planlamasında Sayısal Durum (özet tablo) (Devam)

No	Üniversite	Öğretim Elemanı Sayısı	Öğretim Üyesi Sayısı	Prof. Dr. Sayısı	Lisans Öğrenci Sayısı	Öğretim Elemanı/ Öğrenci	Öğretim Üyesi/ Öğrenci	Y. L. , D. Öğrenci Sayısı	Prof.Dr. / Y.L Öğrenci	2003 yılına kadar Yurtdışında Y.L. ve Doktora Öğrenci Sayısı	2003 yılına kadar 2547 S.Kanun,35. madde ile Y.L. ve Doktora Öğrenci Sayısı
27	İnönü	1078	373	51	17004	15.7	45.5	1006	19.7	56	58
28	İstanbul	3227	2084	1246	51187	15.8	24.5	7177	5.7	115	-
29	İstanbul T. Ü.	2029	850	392	12939	6.3	15.2	6095	15.5	106	-
30	İzmir Y. T.E.	311	89	18	921	2.9	10.3	502	27.8	71	2
31	Kafkas	350	87	9	6698	19.1	76.9	118	13.1	62	79
32	K.Maraş S. İ.	619	185	23	11210	18.1	60.5	390	16.9	59	41
33	K.T.Ü.	1389	515	136	35810	25.7	69.5	1623	11.9	100	64
34	Kırıkkale	667	224	25	10549	15.8	47.0	346	13.8	63	63
35	Kocaeli	1014	355	108	31391	30.9	88.4	1619	15.0	80	92
36	Marmara	2033	797	413	44295	21.7	55.5	8561	20.7	93	3
37	Mersin	932	325	46	15156	16.2	46.6	627	13.6	66	119
38	Mimar Sinan	541	267	102	4939	9.1	18.4	649	6.4	28	-
39	Muğla	535	163	34	11093	20.7	68.0	719	21.2	70	61
40	M.Kemal	541	229	27	11349	20.9	49.5	248	9.2	60	135
41	Niğde	852	184	21	19009	22.3	103.3	420	20.0	65	217
42	19 Mayıs	1278	543	165	26666	20.8	49.1	1005	6.1	61	41
43	O.D.T.Ü.	2697	709	379	14647	5.4	20.6	4957	13.1	155	-
44	Osmangazi	1007	433	143	10947	10.8	25.2	1384	9.7	43	33
45	Pamukkale	1173	339	53	13029	11.1	38.4	520	9.8	62	175
46	Sakarya	892	363	49	22557	25.2	62.1	2271	46.4	78	43
47	Selçuk	1914	782	226	56638	29.5	72.4	4693	20.7	57	109
48	S. Demirel	1507	460	93	31565	20.9	68.6	1102	11.8	64	165
49	Trakya	1467	449	120	24910	16.9	55.4	894	7.5	32	50
50	Uludağ	1952	687	320	36543	18.7	53.1	1799	5.6	73	44
51	Yıldız Teknik	717	413	157	16000	22.3	38.7	2429	15.5	69	-
52	Yüzüncü Yıl	1068	333	46	12091	11.3	36.3	1229	26.7	39	159
53	Z. Karaelmas	575	281	34	13902	24.1	49.4	436	12.8	57	63
	TOPLAM	69234	26029	9427	1722518	24.8	66.1	98720	10.5	3694	3254

Kaynak: YÖK. (2003). 2002 – 2003 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara.

YÖK. (2003) APK Raporları. Elden alınmıştır. 07.05.2003 Yürütme Kurulu tarihi itibariyle

EK 5.

**Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakülterde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi
(1986 - 1987)**

Devlet Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1	Akdeniz	6610	543	117	426	12.1	56.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Anadolu	136985	822	272	550	166.6	503.6	904	55	16	39	16.4	56.5	1103	93	39	54	11.8	28.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Ankara	30818	2000	751	1249	15.4	41.0	1161	50	25	25	23.2	46.4	-	-	-	-	-	-	3349	195	90	105	17.1	37.2	-	-	-	-	-	
4	Atatürk	15002	933	263	670	16.0	57.0	4788	145	16	129	33.0	299.2	3465	168	67	101	20.6	51.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Boğaziçi	5775	574	185	389	10.0	31.2	562	17	10	7	33.0	56.2	1500	122	62	60	12.2	24.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Cumhuriyet	4152	403	100	303	10.3	41.5	-	-	-	-	-	-	690	93	40	53	7.4	17.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Çukurova	11135	753	244	509	14.7	45.6	1672	43	7	36	38.8	238.8	876	73	27	46	12.0	32.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Dicle	7127	440	93	347	16.1	76.6	2594	95	9	86	27.3	288.2	1011	62	18	44	16.3	56.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	9 Eylül	22099	996	297	699	22.1	74.4	4942	186	16	170	26.5	308.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Ege	15251	1529	555	974	9.9	27.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2254	149	79	70	15.1	28.5	1926	102	49	53	18.8	39.3
11	Erciyes	5282	426	121	305	12.3	43.6	-	-	-	-	-	-	309	50	20	30	6.1	15.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	Fırat	5043	290	79	211	17.3	63.8	-	-	-	-	-	-	1394	84	22	62	16.5	63.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Gazi	31309	1651	336	1315	18.9	93.1	7897	363	24	339	21.7	329.0	888	132	45	87	6.7	19.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Hacettepe	22237	2243	650	1593	9.9	34.2	1680	70	28	42	24.0	60.0	-	-	-	-	-	-	1578	115	48	67	13.7	32.8	3254	152	80	72	21.4	40.6
15	İnönü	1918	148	37	111	12.9	51.8	217	25	7	18	8.6	31.0	846	68	24	44	12.4	35.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	İstanbul	38454	2474	1131	1343	15.5	34.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2328	101	59	42	23.0	39.4	6948	223	111	112	31.1	62.5
17	İ. T. Ü.	16900	1432	508	924	11.8	33.2	-	-	-	-	-	-	913	137	73	64	6.6	12.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	K. T. Ü.	9636	617	182	435	15.6	52.6	2297	83	2	81	27.6	1148.5	976	82	40	42	11.9	24.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19	Marmara	15725	1052	318	734	14.9	49.4	4085	194	40	154	21.0	102.1	719	62	37	25	11.5	19.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Mimar Sinan	2680	357	176	181	7.5	15.2	-	-	-	-	-	-	597	47	24	23	12.7	24.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	19 Mayıs	7548	503	136	367	15.0	55.5	3039	123	7	116	24.7	434.1	877	72	30	42	12.1	29.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	O.D. T. Ü.	17238	1446	446	1000	11.9	38.6	1192	60	28	32	19.8	42.5	3207	321	128	193	9.9	25.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
23	Selçuk	13057	793	182	611	16.4	71.7	3979	155	11	144	25.6	361.7	2206	123	38	85	17.9	58.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Trakya	8496	376	85	291	22.5	99.9	-	-	-	-	-	-	684	53	15	38	12.9	45.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25	Uludağ	16623	803	254	549	20.7	65.4	1735	66	7	59	26.2	247.8	545	44	17	27	12.3	32.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1436	54	16	38	26.5	89.7																		
26	Yıldız Tek.	12422	642	216	426	19.3	57.5	-	-	-	-	-	-	635	94	41	53	6.7	15.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
27	Yüzüncü Yıl	1652	69	11	58	23.9	150.1	-	-	-	-	-	-	511	34	7	27	15.0	73.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		481174	24315	7745	16570	19.7	62.1	44180	1784	269	1515	24.7	164.2	23952	2014	814	1200	11.8	29.4	9509	560	276	284	16.9	34.4	12128	477	240	237	25.4	50.5

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Bilkent	426	67	22	45	6.3	19.3	-	-	-	-	-	-	56	1	1	-	56	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Toplam:	426	67	22	45	6.3	19.3	-	-	-	-	-	-	56	1	1	-	56	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	481600	24382	7767	16615	19.7	62.0	44180	1784	269	1515	24.7	164.2	24008	2015	815	1200	11.9	29.4	9509	560	276	284	16.9	34.4	12128	477	240	237	25.4	50.5	
	Devlet							%9.1	%7.3	%3.4				%4.9	%8.2	%10.5				%1.9	%2.3	%3.5				%2.5	%1.9	%3.0				
	Özel							-	-	-				%13.1	%1.4	%4.5				-	-	-				-	-	-				
	Toplam							%9.1	%7.3	%3.4				%4.9	%8.2	%10.4				%1.9	%2.3	%3.5				%2.5	%1.9	%3.0				

ÖSYM. (1987). 1986 – 1987 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 008

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Bilkent	1380	169	36	133	8.1	38.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	170	6	3	3	28.3	56.6
	Toplam:	1380	169	36	133	8.1	38.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	170	6	3	3	28.3	56.6	
	TOPLAM:	495181	26611	8685	17926	18.6	57.0	44170	1888	336	1552	23.3	131.4	25465	2235	920	1315	11.3	27.6	8849	598	285	313	14.7	31.0	11752	501	243	258	23.4	48.3	
	Devlet							%8.9	%7.1	%3.8				%5.1	%8.4	%10.6				%1.7	%2.2	%3.2				%2.3	%1.8	%2.7				
	Özel							-	-	-				-	-	-				-	-	-				%12.3	%3.5	%8.3				
	Toplam							%8.9	%7.0	%3.8				%5.1	%8.3	%10.5				%1.7	%2.2	%3.2				%2.3	%1.8	%2.7				

ÖSYM. (1988). 1987 – 1988 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 010

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi													
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.								
1	Bilkent	3088	181	39	142	17.0	79.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	357	9	5	4	39.6	71.4
	Toplam:	3088	181	39	142	17.0	79.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	357	9	5	4	39.6	71.4
	TOPLAM:	551718	28114	9105	19009	19.6	60.5	44458	1939	377	1562	22.9	117.9	27425	2332	956	1376	11.7	28.6	8983	641	306	335	14.9	29.3	12150	511	250	261	23.7	48.6								
	Devlet							%8.1	%6.9	%4.1				%4.9	%8.3	%10.5				%1.6	%2.2	%3.3				%2.1	%1.7	%2.7											
	Özel							-	-	-				-	-	-				-	-	-				%11.5	%4.9	%12.8											
	Toplam							%8.1	%6.9	%4.1				%4.9	%8.2	%10.4				%1.6	%2.2	%3.3				%2.5	%1.8	%2.7											

ÖSYM. (1989). 1988 – 1989 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 0012

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Bilkent	4374	356	74	282	12.2	59.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	532	16	7	9	33.2	76.0
	Toplam:	4374	356	74	282	12.2	59.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	532	16	7	9	33.2	76.0	
	TOPLAM:	635829	31190	10169	21021	20.3	62.5	46976	2188	498	1690	21.4	94.3	30540	2592	1030	1562	11.7	29.6	7582	732	342	390	10.3	22.1	6932	550	258	292	12.6	26.8	
	Devlet							%7.5	%7.0	%4.9				%4.8	%8.4	%10.2				%1.2	%2.3	%3.3				%1.0	%1.7	%2.4				
	Özel							-	-	-				-	-	-				-	-	-				%12.1	%4.4	%9.4				
	Toplam							%7.3	%7.0	%4.8				4.8%	%8.3	%10.1				%1.19	%2.3	%3.3				%1.0	%1.7	%2.5				

ÖSYM. (1990). 1989 – 1990 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1990 – 3.

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi													
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.								
1	Bilkent	5846	442	90	352	13.2	64.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	804	38	7	31	21.1	114.8
	Toplam:	5846	442	90	352	13.2	64.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	804	38	7	31	21.1	114.8
	TOPLAM:	695710	33652	10720	22932	20.6	64.8	49091	2364	532	1832	20.7	92.2	33246	3300	1254	2046	10.0	26.5	10716	788	355	433	13.5	30.1	14360	605	268	337	23.7	53.5								
	Devlet							%7.1	%7.1	%5.0				%4.8	%9.9	%11.7				%1.5	%2.3	%3.3				%1.9	%1.7	%2.4											
	Özel							-	-	-				-	-	-				-	-	-				%13.7	%8.5	%7.7											
	Toplam							%7.0	%7.0	%4.9				%4.7	%9.8	%11.6				%1.5	%2.3	%3.3				%2.0	%1.7	%2.5											

ÖSYM. (1991). 1990 – 1991 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1991 – 2.

EK 10.

Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1991 – 1992)

Devlet Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE		Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi											Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi											
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.					
1	Akdeniz	9642	663	194	469	14.5	49.7	-	-	-	-	-	-	194	24	18	6	8.0	10.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2	Anadolu	307272	1146	417	729	268.1	736.8	1133	95	41	54	11.9	27.6	1435	124	50	74	11.5	28.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3	Ankara	33028	3073	1118	1955	10.7	29.5	1307	89	40	49	14.6	32.6	-	-	-	-	-	-	4109	338	134	204	12.1	30.6	-	-	-	-	-	-	-	-			
4	Atatürk	16528	1293	391	902	12.7	42.2	4393	197	32	165	22.2	137.2	3711	197	87	110	18.8	42.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5	Boğaziçi	8759	543	205	338	16.1	42.7	1087	21	12	9	51.7	90.5	3146	123	70	53	25.5	44.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6	Cumhuriyet	7522	626	152	474	12.0	49.4	-	-	-	-	-	-	1386	127	38	89	10.9	36.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7	Çukurova	16225	1135	322	813	14.2	50.3	2700	94	17	77	28.7	158.8	1314	88	35	53	14.9	37.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8	Dicle	8305	770	168	602	10.7	49.4	3084	130	13	117	23.7	237.2	966	88	31	57	10.9	31.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
9	9 Eylül	26734	1414	416	998	18.9	64.2	5359	226	41	185	23.7	130.7	75	1	1	-	75	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10	Ege	19072	1939	728	1211	9.8	26.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2749	202	107	95	13.6	25.6	2388	144	57	87	16.5	41.8	-	-	-		
11	Erciyes	9518	730	175	555	13.0	54.3	-	-	-	-	-	-	1193	80	31	49	14.9	38.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
12	Fırat	6149	616	212	404	9.9	29.0	-	-	-	-	-	-	1643	121	70	51	13.5	23.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Gazi	35858	2193	657	1536	16.3	54.5	8837	452	108	344	19.5	81.8	1773	180	84	96	9.8	21.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Gaziantep	4016	275	61	214	14.6	65.8	-	2	1	1	-	-	-	23	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Hacettepe	24767	2771	922	1849	8.9	26.8	2542	111	44	67	22.9	57.7	-	-	-	-	-	-	1599	150	62	88	10.6	25.7	3768	188	88	100	20.0	42.8	-	-	-		
16	İnönü	5700	322	89	233	17.7	64.0	1164	65	21	44	17.9	55.4	1134	104	39	65	10.9	29.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	İstanbul	45951	2876	1407	1469	15.9	32.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2886	122	62	60	23.6	46.5	8296	234	128	106	35.4	64.8	-	-	-		
18	İ. T.Ü	19270	1819	689	1130	10.5	27.9	-	-	-	-	-	-	1155	188	93	95	6.1	12.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19	K. T. Ü.	14218	879	260	619	16.1	54.6	3226	122	9	113	26.4	358.4	1364	110	51	59	12.4	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Marmara	22856	1721	609	1112	13.2	37.5	5162	256	82	174	20.1	62.9	1203	110	51	59	10.9	23.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Mimar Sinan	3856	443	214	229	8.7	18.0	-	-	-	-	-	-	1164	71	32	39	16.3	36.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	19 Mayıs	9779	668	201	467	14.6	48.6	3489	138	32	106	25.2	109.0	1433	104	34	70	13.7	42.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
23	O.D. T. Ü.	16540	1809	540	1269	9.1	30.6	1966	78	39	39	25.2	50.4	4040	409	151	258	9.8	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Selçuk	19038	1088	357	731	17.4	53.3	4647	184	29	155	25.2	160.2	2653	146	61	85	18.1	43.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25	Trakya	13347	541	140	401	24.6	95.3	-	-	-	-	-	-	1249	98	31	67	12.7	40.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
26	Uludağ	20683	1212	382	830	17.0	54.1	1904	104	16	88	18.3	119.0	1351	79	32	47	17.1	42.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
								1479	78	16	62	18.9	92.4																							
27	Yıldız Tek.	15125	855	301	554	17.6	50.2	-	-	-	-	-	-	1378	135	56	79	10.2	24.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Yüzüncü Yıl	2352	319	56	263	7.3	42.0	-	-	-	-	-	-	820	123	23	100	6.6	35.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Toplam:	742110	33739	11383	22356	21.9	65.1	53479	2442	593	1849	21.8	90.1	35780	2853	1169	1684	12.5	30.3	11343	812	365	447	13.9	31.0	14452	566	273	293	25.5	49.3					

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Bilkent	6740	541	108	433	12.4	62.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Toplam:	6740	541	108	433	12.4	62.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	748850	34280	11491	22789	21.8	65.1	53479	2442	593	1849	21.8	90.1	35780	2853	1169	1684	12.5	30.3	11389	847	380	467	13.4	29.9	14452	566	273	293	25.5	49.3	
	Devlet							%7.2	%7.2	%5.2				%4.8	%8.4	%10.2				%1.5	%2.4	%3.2				%1.9	%1.6	%2.3				
	Özel							-	-	-				-	-	-				%0.6	%6.5	%13.8				-	-	-				
	Toplam							%7.1	%7.1	%5.1				%4.7	%8.3	%10.1				%1.5	%2.4	%3.3				%1.9	%1.6	%2.3				

ÖSYM. (1992). 1991 – 1992 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1992 – 7.

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Universite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
26	İnönü	6678	336	107	229	19.8	62.4	1522	59	21	38	25.7	72.4	1314	98	40	58	13.4	32.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	İstanbul	49764	3076	1532	1544	16.1	32.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3142	147	72	75	21.3	43.6	9014	296	144	152	30.4	62.5
28	İ. T.Ü	15120	1756	663	1093	8.6	22.8	-	-	-	-	-	-	1226	202	89	113	6.0	13.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	İzmir Y.T.E.	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Kafkas	257	42	7	35	6.1	36.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	K.Maraş S.İ.	893	40	4	36	22.3	223.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	K. T. Ü.	16116	996	273	723	16.1	59.0	2764	102	12	90	27.0	230.3	1455	115	46	69	12.6	31.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1117	27	-	27	41.3	-																		
33	Kırıkkale	1503	37	3	34	40.6	501.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
34	Kocaeli	3974	150	38	112	26.4	104.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	Marmara	26188	1830	641	1189	14.3	40.8	5694	265	87	178	21.4	65.4	1310	111	49	62	11.8	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Mersin	1896	63	8	55	30.0	237.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Mimar Sinan	4029	479	225	254	8.4	17.9	-	-	-	-	-	-	1257	74	30	44	16.9	41.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Muğla	1035	43	12	31	24.0	86.2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Mustafa K.	3660	66	3	63	55.4	1220.0	1200	24	1	23	50.0	1200.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
41	Niğde	3226	76	9	67	42.4	358.4	1531	32	3	29	47.8	510.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	19 Mayıs	11460	780	236	544	14.6	48.5	3347	131	38	93	25.5	88.0	1386	103	39	64	13.4	35.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								992	12	-	12	82.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
43	O.D. T. Ü.	16616	1919	561	1358	8.6	29.6	2042	84	37	47	24.3	55.1	4143	416	159	257	9.9	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
44	Pamukkale	2592	64	10	54	40.5	259.2	1286	25	1	24	51.4	1286.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	Sakarya	3441	204	66	138	16.8	52.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46	Selçuk	19422	1288	379	909	15.0	51.2	2991	148	26	122	20.2	115.0	3109	175	65	110	17.7	47.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	Süleyman D.	5757	244	43	201	23.5	133.8	1404	32	1	31	43.8	1404.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	Trakya	12138	619	172	447	19.6	70.5	1202	25	4	21	48.0	300.5	1418	121	40	81	11.7	35.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Uludağ	18639	1151	375	776	16.1	49.7	2232	97	17	80	23.0	131.2	1759	91	37	54	19.3	47.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	Yıldız Tek.	11939	730	269	461	16.3	44.3	-	-	-	-	-	-	1608	141	58	83	11.4	27.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
51	Yüzüncü Yıl	2777	400	60	340	7.7	46.2	898	16	2	14	51.1	449.0	959	140	24	116	6.8	39.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	ZonguldakK.	2677	116	26	90	23.0	102.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		841334	36939	12353	24586	22.7	68.1	63194	2496	629	1867	25.3	100.4	39476	3040	1227	1813	12.9	32.1	11032	941	423	518	11.7	26.0	15518	674	313	361	23.0	49.5

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi					Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi								
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.						
1	Bilkent	7486	641	128	513	11.6	58.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	46	20	26	1.3	3.1	-	-	-	-	-	-
	Toplam:	7486	641	128	513	11.6	58.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	46	20	26	1.3	3.1	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	848820	37580	12481	25099	22.5	68.0	63194	2496	629	1867	25.3	100.4	39476	3040	1227	1813	12.9	32.1	11095	987	443	544	11.2	265.0	15518	674	313	361	841334	36939
	Devlet							%7.5	%6.7	%5.0				%4.6	%8.2	%9.9				%1.3	%2.5	%3.4				%1.8	%1.8	%2.5			
	Özel							-	-	-				-	-	-				%0.8	%7.1	%15.6				-	-	-			
	Toplam							%7.4	%6.6	%5.0				%4.6	%8.0	%9.8				%1.3	%2.6	%3.5				%1.8	%1.7	%2.5			

ÖSYM. (1993). 1992 – 1993 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1993 – 3.

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi					Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi									
S No:	Universite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
26	İnönü	7359	339	108	231	21.7	68.1	1819	63	22	41	28.8	82.6	1438	94	39	55	15.2	36.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	İstanbul	53419	3194	1578	1616	16.7	33.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3299	162	78	84	20.3	42.2	9437	320	149	171	29.4	63.3	
28	İ. T.Ü	15619	1833	723	1110	8.5	21.6	-	-	-	-	-	-	1256	204	88	116	6.1	14.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	İzmir Y.T.E.	-	52	1	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Kafkas	392	48	13	35	8.1	30.1	-	-	-	-	-	-	48	3	-	3	16.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	K.Maraş S.İ.	1218	334	26	308	3.6	46.8	-	-	-	-	-	-	90	84	8	76	1.07	11.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	K. T. Ü.	17822	1078	322	756	16.5	55.3	3221	122	20	102	26.4	161.0	1576	132	50	82	11.9	31.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1057	11	1	10	96.0	1057.0																			
33	Kırıkkale	1863	141	22	119	13.2	84.6	-	-	-	-	-	-	92	44	8	36	2.0	11.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
34	Kocaeli	4725	233	49	184	20.2	96.4	-	-	-	-	-	-	51	16	2	14	3.1	25.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	Marmara	30017	1919	660	1259	15.6	45.4	6245	230	90	140	27.1	69.3	1533	118	50	68	12.9	30.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Mersin	2433	74	15	59	32.8	162.2	-	-	-	-	-	-	179	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Mimar Sinan	4216	503	221	282	8.3	19.0	-	-	-	-	-	-	1372	81	29	52	16.9	47.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Muğla	1626	112	14	98	14.5	116.1	-	-	-	-	-	-	51	27	3	24	1.8	17.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Mustafa K.	4039	70	4	66	57.7	1009.7	1280	26	-	49.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
41	Niğde	4016	237	18	219	16.9	223.1	1701	41	6	35	41.4	283.5	148	42	4	38	3.5	37.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	19 Mayıs	14961	839	262	577	17.8	57.1	4999	132	45	87	37.8	111.0	1988	109	44	65	18.2	45.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1471	18	2	16	81.7	735.5																			
43	O.D. T. Ü.	16312	1991	582	1409	8.1	28.0	2045	93	40	53	21.9	51.1	4084	423	162	261	9.6	25.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
44	Osmangazi	5444	405	144	261	13.4	37.8	-	-	-	-	-	-	1540	15	4	11	102.6	385.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	Pamukkale	3029	186	25	161	16.2	121.1	1426	43	3	40	33.1	475.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46	Sakarya	3627	302	79	223	12.0	45.9	-	-	-	-	-	-	31	44	10	34	0.7	3.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	Selçuk	22701	1429	440	989	15.8	51.5	3626	158	38	120	22.9	95.4	3460	179	65	114	19.3	53.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	S.Demirel	6896	270	65	205	25.5	106.0	1420	34	4	30	41.7	355.0	208	10	7	3	20.8	29.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Trakya	13648	719	203	516	18.9	67.2	1320	29	6	23	45.5	220.0	1662	128	46	82	12.9	36.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	Uludağ	20896	1235	431	804	16.9	48.4	2455	122	25	97	20.1	98.2	2148	96	41	55	22.3	52.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
51	Yıldız Tek.	12277	769	300	469	15.9	40.9	-	-	-	-	-	-	1779	155	63	92	11.4	28.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	100 Yıl	4048	509	112	397	7.9	36.1	1139	27	3	24	42.1	379.6	1313	147	31	116	8.9	42.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	ZonguldakK.	2864	118	30	88	24.2	95.4	-	-	-	-	-	-	42	3	1	2	14.0	42.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		1063848	40682	13461	27221	26.1	79.0	70178	2675	723	1952	26.2	97.0	45822	3503	1304	2199	13.0	35.1	13896	1055	495	560	13.1	28.0	17445	718	342	376	24.2	51.0	

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1	Bilkent	8273	703	148	555	11.6	55.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	46	25	21	1.6	3.0	-	-	-	-	-	-
2	Koç	191	23	9	14	8.3	21.2	-	-	-	-	-	-	55	6	3	3	9.1	18.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	8464	726	157	569	11.6	53.9	-	-	-	-	-	-	55	6	3	3	9.1	18.3	76	46	25	21	1.6	3.0	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	1072312	41408	13618	27790	25.8	78.7	70178	2675	723	1952	26.2	97.0	45877	3509	1307	2202	13.0	35.1	13972	1101	520	580	12.6	26.8	17445	718	342	376	24.2	51.0
	Devlet							%6.5	%6.5	%5.3				%4.3	%8.6	%9.6				%1.3	%2.5	%3.6				%1.6	%1.7	%2.5			
	Özel							-	-	-				%0.6	%0.8	%1.9				%0.8	%6.3	%15.9				-	-	-			
	Toplam							%6.5	%6.4	%5.3				%4.2	%8.4	%9.5				%1.3	%2.6	%3.8				%1.6	%1.7	%2.5			

ÖSYM. (1995). 1993 – 1994 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1995 – 2.

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Başkent	47	64	24	40	0.7	1.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Bilkent	8585	820	164	656	10.4	52.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	101	41	30	11	2.4	3.3	-	-	-	-	-	-	
3	Koç	431	22	9	13	19.5	47.8	-	-	-	-	-	-	123	6	3	3	20.5	41.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	9063	906	197	709	10.0	46.0	-	-	-	-	-	-	123	6	3	3	20.5	41.0	101	41	30	11	2.4	3.3	-	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	1096070	43103	14690	28413	25.4	74.6	77739	2884	896	1988	26.9	86.7	52638	3821	1498	2323	13.7	35.1	14566	1078	528	550	13.5	27.5	18659	718	344	374	25.9	54.2	
	Devlet							%7.1	%6.8	%6.1				%4.8	%9.0	%10.3				%1.3	%2.4	%3.4				%1.7	%1.7	%2.3				
	Özel							-	-	-				%1.3	%0.6	%1.5				%1.1	%4.5	%15.2				-	-	-				
	Toplam							%7.0	%6.6	%6.0				%4.8	%8.8	%10.1				%1.3	%2.5	%3.5				%1.7	%1.6	%2.3				

ÖSYM. (1996). 1994 – 1995 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1996 – 1.

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi					Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi								
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
25	Hacettepe	24905	3313	1110	2203	7.5	22.4	2871	121	56	65	23.7	51.2	-	-	-	-	-	-	2063	234	108	126	8.8	19.1	4198	229	121	108	18.3	34.6
26	Harran	4441	303	44	259	14.6	100.9	-	-	-	-	-	-	599	43	1	42	13.9	599.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	İnönü	9283	450	135	315	20.6	68.7	2556	87	29	58	29.3	88.1	1823	103	39	64	17.6	46.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
28	İstanbul	60515	3310	1635	1675	18.2	37.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3863	170	80	90	22.7	48.2	10830	370	162	208	29.2	66.8
29	İ. T.Ü	16512	1917	788	1129	8.6	20.9	-	-	-	-	-	-	1344	212	103	109	6.3	13.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	İzmir Y.T.E.	-	99	22	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	4	18	-	-	-	-	-	-	-	
31	Kafkas	952	72	31	41	13.2	30.7	-	-	-	-	-	-	169	3	1	2	56.3	169.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	K.Maraş S.İ.	2489	339	34	305	7.3	73.2	-	-	-	-	-	-	460	89	11	78	5.1	41.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
33	K. T. Ü.	22092	1242	409	833	17.7	54.0	4141	128	33	95	32.3	125.4	1885	127	55	72	14.8	34.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1110	60	7	53	18.5	158.5																		
34	Kırıkkale	2784	323	51	272	8.6	54.5	-	-	-	-	-	-	275	119	22	97	2.3	12.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	Kocaeli	9312	492	170	322	18.9	54.7	-	-	-	-	-	-	385	67	28	39	5.7	13.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Marmara	36629	2032	729	1303	18.0	50.2	6327	238	98	140	26.5	64.5	1841	129	50	79	14.2	36.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Mersin	4376	211	59	152	20.7	74.1	-	-	-	-	-	-	704	76	25	51	9.2	28.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Mimar Sinan	4503	529	236	293	8.5	19.0	-	-	-	-	-	-	1495	89	34	55	16.7	43.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
39	Muğla	2724	100	28	72	27.2	97.2	-	-	-	-	-	-	356	32	10	22	11.1	35.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Mustafa K.	5237	185	31	154	28.3	168.9	1357	41	4	37	33.0	339.2	128	9	3	6	14.2	42.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
41	Niğde	8197	295	39	256	27.7	210.1	2493	42	8	34	59.3	311.6	743	59	13	46	12.5	57.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	19 Mayıs	21012	945	309	636	22.2	68.0	7167	148	59	89	48.4	121.4	2948	99	46	53	29.7	64.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								2273	22	3	19	103.3	757.6																		
43	O.D. T. Ü.	15900	2124	602	1522	7.4	26.4	2181	79	31	48	27.6	70.3	3692	450	174	276	8.2	21.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
44	Osmangazi	5539	724	255	469	7.6	21.7	-	-	-	-	-	-	1463	123	44	79	11.8	33.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	Pamukkale	5342	505	143	362	10.5	37.3	2292	79	16	63	29.0	143.2	400	65	20	45	6.1	20.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46	Sakarya	6459	499	125	374	12.9	51.6	-	-	-	-	-	-	684	84	35	49	8.1	19.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	Selçuk	31468	1556	519	1037	20.2	60.6	4785	168	52	116	28.4	92.0	4734	176	78	98	26.8	60.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	S.Demirel	13845	599	162	437	23.1	85.4	2523	56	11	45	45.0	229.3	1184	74	28	46	1.6	42.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Trakya	16752	1004	270	734	16.6	62.0	1315	64	19	45	20.5	69.2	2245	134	50	84	16.7	44.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	Uludağ	26038	1406	497	909	18.5	52.3	2949	135	32	113	21.8	92.1	2608	114	50	64	22.8	52.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
51	Yıldız Tek.	13025	812	331	481	16.0	39.3	-	-	-	-	-	-	2160	160	75	85	13.5	28.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	100 Yıl	8119	830	154	676	9.7	52.7	2166	70	10	60	30.9	216.6	1846	140	39	101	13.1	47.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	ZonguldakK.	3330	167	52	115	19.9	64.0	-	-	-	-	-	-	195	17	14	3	11.4	13.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		1141034	48179	16098	32081	23.6	70.8	87848	3063	988	2075	28.6	88.9	61487	4503	1750	2753	13.6	35.1	15247	1121	521	600	13.6	29.2	19687	807	376	431	24.3	52.3

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Başkent	324	112	32	80	2.8	10.1	-	-	-	-	-	-	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Bilkent	8164	872	175	697	9.3	46.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	47	32	15	2.8	4.2	-	-	-	-	-	-	
3	Koç	615	71	12	59	8.6	51.2	-	-	-	-	-	-	170	38	4	34	4.4	42.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	9103	1055	219	836	8.6	41.5	-	-	-	-	-	-	221	38	4	34	5.8	55.2	135	47	32	15	2.8	4.2	-	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	1150137	49234	16317	32917	23.3	70.4	87848	3063	988	2075	28.6	88.9	61708	4541	1754	2787	13.5	35.3	15382	1168	553	615	13.1	27.8	19687	807	376	431	24.3	52.3	
	Devlet							%7.69	%6.3	%6.1				%5.38	%9.3	%10.8				%1.3	%2.3	%3.2				%1.7	%1.6	%2.3				
	Özel							-	-	-				%2.4	%3.6	%1.8				%1.4	%4.4	%14.6				-	-	-				
	Toplam							%7.63	%6.2	%6.05				%5.36	%9.2	%10.7				%1.3	%2.3	%3.3				%1.7	%1.6	%2.3				

ÖSYM. (1996). 1995 – 1996 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1996 – 8.

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Başkent	1041	246	58	188	4.2	17.9	-	-	-	-	-	-	84	8	2	6	10.5	42.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Bilkent	8661	921	176	745	9.4	49.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	169	56	31	25	3.0	5.4	-	-	-	-	-	-	
3	Fatih	488	58	22	36	8.4	22.1	-	-	-	-	-	-	262	9	4	5	29.1	65.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Işık	171	18	5	13	9.5	34.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	İstanbul Bilgi	758	17	9	8	44.5	84.2	-	-	-	-	-	-	52	3	2	1	17.3	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Koç	808	78	43	35	10.3	18.7	-	-	-	-	-	-	218	31	15	16	7.0	14.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Yeditepe	719	8	8	-	89.8	89.8	-	-	-	-	-	-	5	1	1	-	5.0	5.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	12646	1346	321	1025	9.3	39.3	-	-	-	-	-	-	621	52	24	28	11.9	25.8	169	56	31	25	3.0	5.4	-	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	1213165	52744	17544	35200	23.0	69.1	92268	3220	1123	2097	28.6	82.1	70320	5012	1941	3071	14.9	36.2	16105	1202	568	634	13.3	28.3	20999	823	402	421	25.5	52.2	
	Devlet							%7.6	%6.2	%6.5				%5.8	%9.6	%11.1				%1.3	%2.2	%3.1				%1.7	%1.6	%2.3				
	Özel							-	-	-				%4.9	%3.8	%7.4				%1.3	%4.1	%9.6				-	-	-				
	Toplam							%7.6	%6.1	%6.4				%5.7	%9.5	%11.0				%1.3	%2.2	%3.2				%1.7	%1.5	%2.2				

Not: Öğrencilerin % 1.04'ü Vakıf Üniversitelerde, %98.95'i de Devlet Üniversitelerde eğitim görmektedirler.

ÖSYM. (1997). **1996 – 1997 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri**. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1997 - 4.

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Atılım	200	34	9	25	5.8	22.2	-	-	-	-	-	-	21	4	2	2	5.2	10.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Başkent	1992	271	68	203	7.3	29.2	-	-	-	-	-	-	106	7	2	5	15.4	53.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Beykent	155	52	21	31	3.2	7.3	-	-	-	-	-	-	8	7	3	4	1.1	2.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Bilkent	8867	933	175	758	9.5	50.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	201	49	32	17	4.1	6.2	-	-	-	-	-	-	
5	Çağ	136	15	8	7	9.0	17.0	-	-	-	-	-	-	17	2	2	-	8.5	8.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Çankaya	650	57	27	30	11.4	24.0	-	-	-	-	-	-	61	9	7	2	6.7	8.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Doğuş	213	39	9	30	5.4	23.6	-	-	-	-	-	-	20	5	2	3	4.0	10.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Fatih	1522	75	26	49	20.2	58.5	-	-	-	-	-	-	759	18	6	12	42.1	126.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Işık	494	18	5	13	27.4	98.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	İstanbul Bilgi	2567	17	9	8	151.0	285.2	-	-	-	-	-	-	268	3	2	1	89.3	134.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Koç	931	91	51	40	10.2	18.2	-	-	-	-	-	-	249	54	25	29	4.6	9.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	Maltepe	154	36	31	5	4.2	4.9	-	-	-	-	-	-	3	3	2	1	1.0	1.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Yeditepe	1954	194	25	169	10.0	78.1	-	-	-	-	-	-	170	24	5	19	7.0	34.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	19988	1860	479	1381	10.7	41.7	-	-	-	-	-	-	1707	144	63	81	11.8	27.0	201	49	32	17	4.1	6.2	-	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	1322345	55444	18809	36635	24.5	70.3	100816	3347	1198	2149	30.1	84.1	77196	5300	2155	3145	14.5	35.8	16638	1206	587	619	13.7	28.3	20926	853	418	435	24.5	50.0	
	Devlet							%7.7	%6.2	%6.5				%5.7	%9.6	%11.4				%1.2	%2.1	%3.0				%1.6	%1.5	%2.2				
	Özel							-	-	-				%8.5	%7.7	%13.1				%1.0	%2.6	%6.6				-	-	-				
	Toplam							%7.6	%6.0	%6.3				%5.8	%9.5	%11.4				%1.2	%2.1	%3.1				%1.5	%1.5	%2.2				

ÖSYM. (1998). 1997 – 1998 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1998 – 1.

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Eğitim Bilimleri Fakültesi			Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Fen – Edebiyat Fakültesi			Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Fen Fakültesi			Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Edebiyat Fakültesi								
					Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.				Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.				Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.				Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.			
25	Hacettepe	24971	3835	1202	2633	6.5	20.7	3295	138	65	73	23.8	50.6	-	-	-	-	-	1940	248	118	130	7.8	16.4	4228	254	144	110	16.6	29.3	
26	Harran	6560	360	90	270	18.2	72.8	-	-	-	-	-	-	1513	59	11	48	25.6	137.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	İnönü	12106	710	242	468	17.0	50.0	3002	108	36	72	27.7	83.3	2375	112	55	57	21.2	43.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
28	İstanbul	61914	3320	1728	1592	18.6	35.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3988	164	95	69	24.3	41.9	12227	397	168	229	30.7	72.7	
29	İ. T.Ü.	14531	1914	798	1116	7.5	18.2	-	-	-	-	-	-	1039	216	108	108	4.8	9.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	İzmir Y.T.E.	158	163	38	125	0.9	4.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	26	7	19	1.6	6.2	-	-	-	-	-	-	
31	Kafkas	2040	242	47	195	8.4	43.4	-	-	-	-	-	-	343	53	9	44	6.4	38.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	K.Maraş S.İ.	5863	410	85	325	14.3	68.9	-	-	-	-	-	-	1302	93	22	71	14.0	59.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
33	K. T. Ü.	27926	1233	433	800	22.6	64.4	4669	101	30	71	46.2	155.6	2108	133	59	74	15.8	35.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1408	57	8	49	24.7	176.0	126	1	1	-	126.0	126.0												
								123	1	1	-	123.0	123.0																		
34	Kırıkkale	5408	454	138	316	11.9	39.1	140	9	3	6	15.5	46.6	833	163	57	106	5.1	14.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	Kocaeli	18356	722	251	471	25.4	73.1	-	-	-	-	-	-	1327	67	32	35	19.8	41.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Marmara	41897	2113	761	1362	19.7	55.0	7186	231	91	140	31.1	78.9	1937	130	48	82	14.9	40.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Mersin	8306	219	103	116	37.9	80.6	-	-	-	-	-	-	1689	86	52	34	19.6	32.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Mimar Sinan	4566	523	244	279	8.7	18.7	-	-	-	-	-	-	1486	94	50	44	15.8	29.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
39	Muğla	4864	316	67	249	15.3	72.5	-	-	-	-	-	-	872	97	34	63	8.9	25.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Mustafa K.	7420	459	87	372	16.1	85.2	1671	62	4	58	26.9	417.7	300	42	15	27	71.0	20.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
41	Niğde	15739	404	71	333	38.9	221.6	3507	60	12	48	58.4	292.2	1756	64	20	44	27.4	87.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	19 Mayıs	25202	1037	390	647	24.3	64.6	7064	143	57	86	49.3	123.9	3519	122	71	51	28.8	49.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								3231	25	8	17	129.2	403.8																		
43	O.D. T. Ü.	14519	2033	673	1360	7.1	21.5	2008	95	39	56	21.1	51.4	2785	451	190	261	6.1	14.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
44	Osmangazi	7004	869	326	543	8.0	21.4	-	-	-	-	-	-	1918	165	68	97	11.6	28.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	Pamukkale	8892	711	195	516	12.5	45.6	3685	92	25	67	40.0	147.4	1157	93	34	59	12.4	34.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46	Sakarya	16351	673	226	447	24.2	72.3	530	8	3	5	66.2	176.6	1893	116	59	57	16.3	32.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	Selçuk	43902	1476	565	911	29.7	77.7	6837	168	56	112	40.6	122.0	6181	157	83	74	39.3	74.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	S.Demirel	22612	1077	302	775	20.9	74.8	3516	113	20	93	31.1	175.8	2380	100	37	63	23.8	64.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Trakya	19615	1180	348	832	16.6	56.3	1447	77	24	53	18.7	60.2	2543	146	62	84	17.4	41.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	Uludağ	35024	1498	572	926	23.3	61.2	4389	143	44	99	30.6	99.7	2981	119	58	61	25.0	51.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
51	Yıldız Tek.	14523	857	370	487	16.9	39.2	-	-	-	-	-	-	2193	158	80	78	13.8	27.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	100 Yıl	10947	966	231	735	11.3	47.3	2760	76	10	66	36.3	276.0	2173	142	58	84	15.3	37.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	ZonguldakK.	5741	379	99	280	15.1	57.9	141	4	3	1	35.2	47.0	544	64	27	37	8.5	20.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	1347090	56546	19558	36988	23.8	68.8	114660	3600	1241	2359	31.8	92.3	84122	5394	2317	3077	15.5	36.3	15960	1175	562	613	13.5	28.3	20637	863	427	436	23.9	48.3

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1	Atılım	510	65	19	46	7.8	26.8	-	-	-	-	-	-	49	7	3	4	7.0	16.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Başkent	2531	485	84	401	5.2	30.1	-	-	-	-	-	-	122	15	2	13	8.1	61.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Beykent	557	75	24	51	7.4	23.2	-	-	-	-	-	-	87	8	4	4	10.8	21.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Bilkent	9251	969	178	791	9.5	51.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	221	49	36	13	4.5	6.1	-	-	-	-	-	
5	Çağ	427	13	6	7	32.8	71.1	-	-	-	-	-	-	77	2	2	-	38.5	38.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Çankaya	1368	74	34	40	18.4	40.2	-	-	-	-	-	-	122	11	8	3	11.0	15.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Doğuş	693	47	9	38	14.7	77.0	-	-	-	-	-	-	56	6	2	4	9.3	28.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Fatih	2467	217	43	174	11.3	57.3	-	-	-	-	-	-	1027	21	10	11	48.9	102.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Işık	778	48	13	35	16.2	59.8	-	-	-	-	-	-	24	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	İstanbul Bilgi	3674	237	48	189	15.5	76.5	-	-	-	-	-	-	493	72	8	64	6.8	61.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	İstanbul Kül.	578	41	16	25	14.0	36.1	-	-	-	-	-	-	51	14	5	9	3.6	10.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	Kadir Has	4	12	8	4	0.3	0.5	-	-	-	-	-	-	4	4	2	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Koç	922	87	46	41	10.5	20.0	-	-	-	-	-	-	254	49	23	26	5.1	11.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Maltepe	387	63	34	29	6.1	11.3	-	-	-	-	-	-	4	6	3	3	0.6	1.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Yeditepe	3220	191	26	165	16.8	123.8	-	-	-	-	-	-	333	23	5	18	14.4	66.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	27367	2624	588	2036	10.4	46.5	-	-	-	-	-	-	2679	262	77	185	10.2	34.7	221	49	36	13	4.5	6.1	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	1374457	59170	20146	39024	23.2	68.2	114660	3600	1241	2359	31.8	92.3	86801	5656	2394	3262	15.3	36.2	16181	1224	598	626	13.2	27.0	20637	863	427	436	23.9	48.3
	Devlet							%8.5	%6.3	%6.3				%6.2	%9.5	%11.8				%1.1	%2.0	%2.8				%1.5	%1.5	%2.1			
	Özel							-	-	-				%9.7	%9.9	%13.0				%0.8	%1.8	%6.1				-	-	-			
	Toplam							%8.3	%6.0	%6.1				%6.3	%9.5	%11.8				%1.1	%2.0	%2.9				%1.5	%1.4	%2.1			

ÖSYM. (1999). 1998 – 1999 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1999 – 1.

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi					Fen – Edebiyat Fakültesi					Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi								
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Eğitim Fakültesi			Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm./ Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm./ Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm./ Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm./ Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
					Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm./ Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.																								
25	Hacettepe	24988	4068	1237	2831	6.1	20.2	3465	143	68	75	24.2	50.9	-	-	-	-	-	-	1822	250	116	134	7.2	15.7	4201	257	141	116	16.3	29.7
26	Harran	6518	390	103	287	16.7	63.2	-	-	-	-	-	-	1655	47	14	33	35.2	118.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	İnönü	13868	889	302	587	15.5	45.9	3707	113	34	79	32.8	109.0	2499	109	54	55	22.9	46.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
														62	-	-	-	-	-												
28	İstanbul	58533	3401	1908	1493	17.2	30.6	1468	47	9	38	31.2	163.1	-	-	-	-	-	-	3947	175	91	84	22.5	43.3	9963	339	162	177	29.3	61.5
29	İ. T.Ü	13465	1919	847	1072	7.0	15.8	-	-	-	-	-	-	923	216	111	105	4.2	8.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	İzmir Y.T.E.	334	178	53	125	1.8	6.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	32	9	23	2.7	9.7	-	-	-	-	-	-
31	Kafkas	3224	306	58	248	10.5	55.5	-	-	-	-	-	-	413	81	11	70	5.0	37.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	K.Maraş S.İ.	6939	504	111	393	13.7	62.5	-	-	-	-	-	-	1647	95	24	71	17.3	68.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
33	K. T. Ü.	29491	1244	443	801	23.7	66.5	5479	103	31	72	53.1	176.7	2054	130	60	70	15.8	34.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1524	58	6	52	26.2	254.0	251	14	2	12	17.9	125.5												
								271	13	3	10	20.8	90.3	44	4	3	1	11.0	14.6												
34	Kırıkkale	6764	460	159	301	14.7	42.5	347	13	3	10	26.6	115.6	1189	135	57	78	8.8	20.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	Kocaeli	21400	766	303	463	27.9	70.6	-	-	-	-	-	-	1648	69	36	33	23.8	45.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Marmara	42423	2103	753	1350	20.1	56.3	7219	229	91	138	31.5	79.3	1895	125	46	79	15.1	41.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Mersin	9694	661	227	434	14.6	42.7	-	-	-	-	-	-	1847	125	68	57	14.7	27.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Mimar Sinan	4370	533	245	288	8.1	17.8	-	-	-	-	-	-	1401	101	53	48	13.8	26.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
39	Muğla	5543	395	79	316	14.0	70.1	-	-	-	-	-	-	985	89	35	54	11.0	28.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Mustafa K.	8270	461	96	365	17.9	86.1	1883	66	6	60	28.5	313.8	330	41	15	26	8.0	22.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
41	Niğde	17761	629	106	523	28.2	167.5	3576	84	17	67	42.5	210.3	1933	82	22	60	23.5	87.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	19 Mayıs	25732	1095	427	668	23.4	60.2	6840	138	58	80	49.5	117.9	3467	133	82	51	26.0	42.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								3468	25	7	18	138.7	495.4	62	1	1	-	62.0	62.0												
43	O.D. T. Ü.	14094	2252	672	1580	6.2	20.9	1885	112	41	71	16.8	45.9	2574	455	187	268	5.6	13.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
44	Osmangazi	7935	921	349	572	8.6	22.7	64	-	-	-	-	-	2269	190	76	114	11.9	29.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	Pamukkale	9475	701	211	490	13.5	44.9	3838	77	21	56	49.8	182.7	1338	83	43	40	16.1	31.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46	Sakarya	17282	764	267	497	22.6	64.7	958	15	5	10	63.8	191.6	1990	125	66	59	15.9	30.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	Selçuk	47039	1670	581	1089	28.1	80.9	7388	176	56	120	41.9	131.9	6133	156	81	75	39.3	75.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	S.Demirel	25323	1176	326	850	21.5	77.6	3908	113	19	94	34.5	205.6	2517	99	40	59	25.4	62.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Trakya	20117	1236	396	840	16.2	50.8	1559	72	23	49	21.6	67.7	2439	145	67	78	16.8	36.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	Uludağ	35281	1671	604	1067	21.1	58.4	4808	154	46	108	31.2	104.5	3128	119	63	56	26.2	49.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
51	Yıldız Tek.	14361	801	388	413	17.9	37.0	-	-	-	-	-	-	1934	153	88	65	12.6	21.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	100 Yıl	11358	978	250	728	11.6	45.4	2943	71	10	61	41.4	294.3	2182	135	57	78	16.1	38.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	ZonguldakK.	6627	386	135	251	17.1	49.0	242	11	3	8	22.0	80.6	610	51	27	24	11.9	22.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Toplam:		1376004	60742	21249	39493	22.6	64.7	127431	3771	1294	2477	33.7	98.4	88476	5639	2528	3111	15.6	34.9	15299	1217	550	667	12.5	27.8	17645	825	424	401	21.3	41.6

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Atılım	687	81	26	55	8.4	26.4	-	-	-	-	-	-	56	11	5	6	5.0	11.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Bahçeşehir	283	38	10	28	7.4	28.3	-	-	-	-	-	-	15	5	2	3	3.0	7.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Başkent	3308	483	107	376	6.8	30.9	-	-	-	-	-	-	238	14	4	10	17.0	59.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Beykent	867	78	27	51	11.1	32.1	-	-	-	-	-	-	107	17	6	11	6.2	17.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Bilkent	9629	964	188	776	9.9	51.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	232	50	37	13	4.6	6.2	-	-	-	-	-	-	
6	Çağ	622	37	10	27	16.8	62.2	-	-	-	-	-	-	107	6	3	3	17.8	35.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	Çankaya	1976	110	42	68	17.9	47.0	-	-	-	-	-	-	158	16	10	6	9.8	15.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Doğuş	1012	39	10	29	25.9	101.2	-	-	-	-	-	-	43	4	1	3	10.7	43.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Fatih	3313	272	65	207	12.1	50.9	-	-	-	-	-	-	1162	86	22	64	13.5	52.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Haliç	249	45	20	25	5.5	12.4	-	-	-	-	-	-	24	5	3	2	4.8	8.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Işık	1136	82	20	62	13.8	56.8	-	-	-	-	-	-	73	26	4	22	2.8	18.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	İstanbul Bilgi	4903	394	77	317	12.4	63.6	-	-	-	-	-	-	605	112	18	94	5.4	33.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	İstanbul Kül.	1204	41	18	23	29.3	66.8	-	-	-	-	-	-	92	13	5	8	7.0	18.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Kadir Has	453	130	64	66	3.4	7.0	-	-	-	-	-	-	6	5	3	2	1.2	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Koç	971	99	54	45	9.8	17.9	-	-	-	-	-	-	259	52	25	27	4.9	10.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	Maltepe	768	95	38	57	8.0	20.2	-	-	-	-	-	-	12	6	3	3	2.0	4.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	Sabancı	249	67	41	26	3.7	6.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	Yeditepe	4614	372	65	307	12.4	70.9	-	-	-	-	-	-	466	70	15	55	6.6	31.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	36244	3427	882	2545	10.5	41.0	-	-	-	-	-	-	3423	448	129	319	7.6	26.5	232	50	37	13	4.6	6.2	-	-	-	-	-		
	TOPLAM:	1412248	64169	22131	42038	22.0	63.8	127431	3771	1294	2477	33.2	98.4	91899	6087	2657	3430	15.0	34.5	15531	1267	587	680	12.2	26.4	17645	825	424	401	21.3	41.6	
	Devlet							%9.2	%6.2	%6.0				%6.4	%9.2	%11.8				%1.1	%2.0	%2.5				%1.2	%1.3	%1.9				
	Özel							-	-	-				%9.4	%13	%14.6				%0.6	%1.4	%4.1				-	-	-				
	Toplam							%9.0	%5.8	%5.8				%6.5	%9.4	%12.0				%1.0	%1.9	%2.6				%1.2	%1.2	%1.9				

ÖSYM. (2000). 1999 – 2000 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2000 - 5.

ÜNİVERSİTE							Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
50	Uludağ	34662	1716	642	1074	20.1	53.9	5182	152	45	107	34.0	115.1	3238	130	69	61	24.9	46.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51	Yıldız Tek.	14772	735	402	333	20.0	36.7	-	-	-	-	-	-	1769	147	89	58	12.0	19.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52	100 Yıl	12221	990	286	704	12.3	42.7	3108	78	26	52	39.8	119.5	2196	129	59	70	17.0	37.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53	ZonguldakK.	8823	353	141	212	24.9	62.5	496	8	3	5	62.0	165.3	712	47	24	23	15.1	29.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam:		1454209	63029	22958	40071	23.0	63.3	141385	3795	1378	2417	37.2	102.6	98836	5772	2731	3041	17.1	36.1	9665	1203	584	619	8.0	16.5	17728	811	438	373	21.8	40.4

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE							Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1	Atılım	1117	98	38	60	11.3	29.3	-	-	-	-	-	-	86	13	9	4	6.6	9.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Bahçeşehir	744	55	19	36	13.5	39.1	-	-	-	-	-	-	33	7	3	4	4.7	11.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Başkent	4343	554	126	428	7.8	34.4	45	-	-	-	-	-	290	21	7	14	13.8	41.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Beykent	1233	106	38	68	11.6	32.4	-	-	-	-	-	-	135	22	11	11	6.1	12.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Bilkent	10076	994	205	789	10.1	49.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	280	53	39	14	5.2	7.1	-	-	-	-	-	-
6	Çağ	756	39	17	22	19.3	44.4	-	-	-	-	-	-	118	5	5	-	23.6	23.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Çankaya	2562	130	41	89	19.7	62.4	-	-	-	-	-	-	187	14	11	3	13.3	17.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Doğuş	1463	30	8	22	48.7	182.8	-	-	-	-	-	-	46	5	1	4	9.2	46.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Fatih	3494	298	85	213	11.7	41.1	-	-	-	-	-	-	1177	94	36	58	12.5	32.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Haliç	669	46	23	23	14.5	29.0	-	-	-	-	-	-	120	7	5	2	17.1	24.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Işık	1479	89	21	68	16.6	70.4	-	-	-	-	-	-	170	25	4	21	6.8	42.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	İstanbul Bilgi	6119	373	65	308	16.4	94.1	-	-	-	-	-	-	755	113	16	97	6.6	47.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	İstanbul Kült.	1815	129	38	91	14.0	47.7	-	-	-	-	-	-	146	21	9	12	6.9	16.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Kadir Has	1013	143	61	82	7.0	16.6	-	-	-	-	-	-	16	9	4	5	1.7	4.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Koç	1263	127	68	59	9.9	18.5	-	-	-	-	-	-	277	55	31	24	5.0	8.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Maltepe	1224	96	46	50	12.7	26.6	-	-	-	-	-	-	33	6	3	3	5.5	11.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Sabancı	551	69	47	22	7.9	11.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Yeditepe	6101	345	71	274	17.6	85.9	-	-	-	-	-	-	605	59	14	45	10.2	43.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam:		46022	3721	1017	2704	12.3	45.2	45	-	-	-	-	-	4194	476	169	307	8.8	24.8	280	53	39	14	5.2	7.1	-	-	-	-	-	-
TOPLAM:		1500231	66750	23975	42775	22.4	62.5	141430	3795	1378	2414	37.2	102.6	103030	6248	2900	3348	16.4	35.5	9945	1256	623	633	7.9	15.9	17728	811	438	373	21.8	40.4
	Devlet							%9.7	%6.0	%6.0				%6.7	%9.1	%11.8				%0.6	%1.9	%2.5				%1.2	%1.2	%1.9			
	Özel							%0.09	-	-				%9.1	%12.7	%16.6				%0.6	%1.4	%3.8				-	-	-			
	Toplam							%9.4	%5.0	%5.1				%6.8	%9.3	%12.0				%0.6	%1.8	%2.5				%1.1	%1.2	%1.8			

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
50	Uludağ	33365	1792	680	1112	18.6	49.0	5281	166	54	112	31.8	97.7	3286	138	75	63	23.8	43.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51	Yıldız Tek.	14960	708	407	301	21.1	36.7	-	-	-	-	-	-	1694	139	88	51	12.1	19.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	100 Yıl	12342	1020	305	715	12.1	40.4	3155	76	25	51	41.5	126.2	2051	129	63	66	15.8	32.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	ZonguldakK.	10206	465	226	239	21.9	45.1	715	11	7	4	65.0	102.1	793	53	30	23	14.9	26.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam:		1510528	65411	24542	40869	23.0	61.5	152535	4020	1514	2506	37.9	100.7	97172	6068	2964	3104	16.0	32.7	13352	1122	550	572	11.9	24.2	17339	837	441	396	20.7	39.3	

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi						
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
1	Atılım	1236	138	48	90	8.9	25.7	-	-	-	-	-	-	109	17	14	3	6.4	7.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Bahçeşehir	1203	144	45	99	8.3	26.7	-	-	-	-	-	-	35	11	6	5	3.1	5.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Başkent	4378	601	184	417	7.2	23.7	130	6	4	2	21.6	32.5	286	30	11	19	9.5	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Beykent	1325	111	42	69	11.9	31.5	-	-	-	-	-	-	145	20	9	11	7.2	16.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Bilkent	9353	1018	244	774	9.1	38.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	305	57	51	6	5.3	5.9	-	-	-	-	-	-	-
6	Çağ	783	49	21	28	15.9	37.2	-	-	-	-	-	-	115	6	3	3	19.1	38.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Çankaya	2920	184	59	125	15.8	49.4	-	-	-	-	-	-	202	20	14	6	10.1	14.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Doğuş	1549	96	40	56	16.1	38.7	-	-	-	-	-	-	45	14	11	3	3.2	4.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Fatih	2981	250	91	159	11.9	32.7	-	-	-	-	-	-	966	79	43	36	12.2	22.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Haliç	932	89	39	50	10.4	23.8	-	-	-	-	-	-	185	14	6	8	13.2	30.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Işık	1536	107	28	79	14.3	54.8	-	-	-	-	-	-	215	35	10	25	6.1	21.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	İstanbul Bilgi	6405	413	70	343	15.5	91.5	-	-	-	-	-	-	786	129	20	109	6.0	39.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	İstanbul Kült.	2063	192	76	116	10.7	27.1	-	-	-	-	-	-	208	31	19	12	6.7	10.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	İstanbul Tic.	73	49	26	23	1.4	2.8	-	-	-	-	-	-	4	7	5	2	0.5	0.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	İzmir Eknm.	288	39	13	26	7.3	22.1	-	-	-	-	-	-	8	2	2	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kadir Has	1284	166	61	105	7.7	21.0	-	-	-	-	-	-	31	9	5	4	3.4	6.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Koç	1572	128	66	62	12.2	23.8	-	-	-	-	-	-	307	55	30	25	5.5	10.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Maltepe	1494	169	67	102	8.8	22.2	-	-	-	-	-	-	58	8	6	2	7.2	9.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Sabancı	887	116	76	40	7.6	11.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Yeditepe	7248	542	115	427	13.3	63.0	-	-	-	-	-	-	642	72	24	48	8.9	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam:		49510	4601	1411	3190	10.7	35.0	130	6	4	2	21.6	32.5	4347	559	238	321	7.7	18.2	305	57	51	6	5.3	5.9	-	-	-	-	-	-	
TOPLAM:		1560038	70012	25953	44059	22.2	60.1	152665	4026	1518	2508	37.9	100.5	101519	6627	3202	3425	15.3	31.7	13657	1179	601	578	11.5	22.7	17339	837	441	396	20.7	39.3	
	Devlet							%10.0	%6.1	%6.1				%6.4	%9.2	%12.0				%0.8	%1.7	%2.2				%1.1	%1.2	%1.7				
	Özel							%0.2	%0.1	%0.2				%8.7	%12.1	%16.8				%0.6	%1.2	%3.6				-	-	-				
	Toplam							%9.7	%5.7	%5.8				%6.5	%9.4	%012.3				%0.8	%1.6	%2.3				%1.1	%1.1	%1.6				

ÖSYM. (2002). 2001 - 2002 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2002 – 4.

ÜNİVERSİTE									Eğitim Bilimleri Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
																																Öğrenci Sayısı
52	100 Yıl	12091	1068	333	735	11.3	36.3	3114	80	25	55	38.9	124.5	2021	128	68	60	15.7	29.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53	ZonguldakK.	13902	575	281	294	24.1	49.4	937	18	8	10	52.0	117.1	909	58	34	24	15.6	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Toplam:		1722518	69234	26029	43205	24.8	66.1	157846	4213	1667	2546	37.4	94.6	100634	6316	3173	3143	15.9	31.7	13667	1145	566	579	11.9	24.1	15086	847	439	408	17.8	34.3	

ÜNİVERSİTE									Eğitim Bilimleri Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./Arş. Grv./Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	
																																Öğrenci Sayısı
1	Atılım	1243	180	66	114	6.9	18.8	-	-	-	-	-	120	24	14	10	5.0	8.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2	Bahçeşehir	2060	169	54	115	12.1	38.1	-	-	-	-	-	48	19	11	8	2.5	4.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
3	Başkent	4782	610	198	412	7.8	24.1	282	8	4	4	35.2	70.5	304	29	12	17	10.4	25.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
4	Beykent	2357	114	44	70	20.6	53.5	-	-	-	-	-	146	21	11	10	6.9	13.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
5	Bilkent	9172	951	238	713	9.6	38.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359	56	45	11	6.4	7.9	-	-	-	-	-			
6	Çağ	788	46	17	29	17.1	46.8	-	-	-	-	-	104	9	4	5	11.5	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
7	Çankaya	2940	198	65	133	14.8	45.2	-	-	-	-	-	198	22	13	9	9.0	15.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
8	Doğuş	1551	104	41	63	14.9	37.8	-	-	-	-	-	42	17	10	7	2.4	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
9	Fatih	2345	222	93	129	10.5	25.2	-	-	-	-	-	669	60	37	23	11.1	18.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
10	Haliç	1144	134	46	88	8.5	24.8	-	-	-	-	-	249	19	8	11	13.1	31.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
11	Işık	1547	81	30	51	19.0	51.5	-	-	-	-	-	286	16	9	7	17.8	31.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
12	İstanbul Bilgi	6620	474	87	387	13.9	76.0	-	-	-	-	-	891	124	24	100	7.1	37.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
13	İstanbul Kül.	2611	208	73	135	12.5	35.7	-	-	-	-	-	292	32	17	15	9.1	17.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
14	İstanbul Tic.	759	74	26	48	10.2	29.1	-	-	-	-	-	45	10	6	4	4.5	7.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
15	İzmir Eknm.	1230	93	25	68	13.2	49.2	-	-	-	-	-	62	7	3	4	8.8	31.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
16	Kadir Has	1523	138	51	87	11.0	29.8	-	-	-	-	-	40	10	5	5	4.0	8.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
17	Koç	1889	161	92	69	11.7	20.5	-	-	-	-	-	333	65	32	33	5.1	10.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
18	Maltepe	2176	175	66	109	12.4	32.9	-	-	-	-	-	92	8	6	2	11.5	15.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
19	Sabancı	1221	163	110	53	7.4	11.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
20	Ufuk	70	10	9	1	7.0	7.7	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
21	Yaşar	52	6	6	-	8.6	8.6	-	-	-	-	-	7	1	1	-	7.0	7.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
22	Yeditepe	9133	589	151	438	15.5	60.4	-	-	-	-	-	671	92	35	57	7.2	19.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Toplam:		57213	4900	1588	3312	11.6	36.0	282	8	4	4	35.2	70.5	4605	585	258	327	7.8	17.8	359	56	45	11	6.4	7.9	-	-	-	-	-		
TOPLAM:		1779731	74134	27617	46517	24.0	64.4	158128	4221	1671	2550	37.4	94.6	105239	6901	3431	3470	15.2	30.6	14026	1201	611	590	11.6	22.9	15086	847	439	408	17.8	34.3	
Devlet								%9.1	%6.0	%6.4				%5.8	%9.1	%12.1				%0.7	%1.6	%2.1				%0.8	%1.2	%1.6				
Özel								%0.4	-0.1	-0.2				%8.0	%11.9	%16.2				%0.6	%1.1	%2.8				-	-	-				
Toplam								%8.8	%5.6	%6.0				%5.9	%9.3	%12.4				%0.7	%1.6	%2.2				%0.8	%1.1	%1.5				

ÖSYM. (2003). 2002 – 2003 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 2003 – 3.

Tablo 1. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Akademik Unvanlarına Göre Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 2003)

Yıllar	Ünv.Sayısı (D+V)*	Öğrenci Sayısı	Öğretim Elemanı	Öğretim Üyesi	Prof.Dr. Sayısı	Doç.Dr.	Yrd. Doç.Dr.	Arştırma Görevlisi	Diğer	Ö. Elemanı / Öğrenci	Ö. Üyesi / Öğrenci
1983-1984	27	322320	20333	6826	1823	2596	2407	7908	5599	15,8	47,2
1984-1985	27	398185	21949	7186	1891	2792	2503	8451	6312	18,1	55,4
1985-1986	27	449414	22968	7260	1877	2899	2484	9049	6659	19,5	61,9
1986-1987	27+1	481600	24382	7767	1911	3142	2714	9527	7088	19,7	62,0
1987-1988	28+1	495181	26611	8685	1970	3331	3384	10543	7383	18,6	57,0
1988-1989	28+1	551718	28114	9105	2772	2864	3469	11213	7796	19,6	60,5
1989-1990	28+1	635829	31190	10169	4433	2181	3555	12681	8340	20,3	62,5
1990-1991	28+1	695710	33652	10720	4678	2359	3683	14117	8815	20,6	64,8
1991-1992	28+1	748850	34280	11491	4738	3121	3632	13832	8957	21,8	65,1
1992-1993	49+1	848820	37580	12481	4932	3460	4089	15527	9572	22,5	68,0
10Yıllık Artış(%)	% 85	%163	% 85	% 83	% 171	% 34	% 70	% 97	%71	-	-
1993-1994	51+2	1072312	41408	13618	5366	3432	4823	17481	10309	25,8	78,7
1994-1995	53+3	1096070	43103	14690	5831	3445	5414	17644	10769	25,4	74,6
1995-1996	53+3	1150137	49234	16317	6581	3571	6165	20527	12390	23,3	70,4
1996-1997	53+7	1213165	52744	17544	7028	3733	6783	21805	13395	23,0	69,1
1997-1998	53+14	1322345	55444	18809	7440	4030	7339	22391	14244	24,5	70,3
1998-1999	53+15	1374457	59170	20146	7714	4330	8102	23765	15259	23,2	68,2
1999-2000	53+18	1412248	64169	22131	8239	4774	9118	25162	16876	22,0	63,8
2000-2001	53+18	1500231	66750	23975	8682	5104	10189	25542	17233	22,4	62,5
2001-2002	53+20	1560038	70012	25953	9396	5367	11190	25864	18195	22,2	60,1
2002-2003	53+22	1779731	74134	27617	10042	5219	12356	27380	19137	24,0	64,4
20Yıllık Artış(%)	% 178	% 453	% 265	% 305	% 451	% 102	% 414	% 246	%241	-	-

(Devlet Üniversitesi +Vakıf Üniversitesi)

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Tablo 2. Üniversitelerde Öğretim Elemanı Sayısının 1983 – 2003 Öğretim Yılları Arasında Bilim Alanlarına Göre Dağılımı.

Yıllar	Dil ve Edebiyat		Matematik ve Fen		Sağlık Bilimleri		Sosyal Bilimler		Uygulamalı Sos. Bil.		Teknik Bilimler		Ziraat ve Ormancılık		Sanat		Diğer		Toplam	
	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%	Öğrt. Elm. Sayısı	%
1983-1984	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1984-1985	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1985-1986	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1986-1987	1392	-	2225	-	6762	-	1387	-	3813	-	4160	-	1154	-	757	-	728	-	22378	-
1987-1988	1610	15,6	2419	8,7	7396	9,3	1492	7,5	4064	6,5	4530	8,8	1247	8,0	912	20,4	673	-7,6	24343	8,7
1988-1989	1755	9,0	2523	4,2	7848	6,1	1563	4,7	4247	4,5	4714	4,0	1310	5,0	990	8,5	734	9,0	25684	5,5
1989-1990	1952	11,2	2817	11,6	8902	13,4	1665	6,5	5128	20,7	5091	7,9	1455	11,0	1060	7,0	711	-3,2	28781	12,0
1990-1991	2077	6,4	3023	7,3	9610	7,9	1806	8,4	5529	7,8	5491	7,8	1602	10,1	1070	0,9	763	7,3	30971	7,6
1991-1992	2056	-1,1	3099	2,5	9519	-1,0	1894	4,8	5774	4,4	5615	2,2	1670	4,2	1070	0,0	741	-2,9	31438	1,5
1992-1993	2194	6,7	3277	5,7	10444	9,7	2097	10,7	6209	7,5	6003	6,9	1814	8,6	1163	8,6	911	22,9	34112	8,5
1993-1994	2272	3,5	3608	10,1	11060	5,8	2433	16,0	6922	11,4	6389	6,4	1963	8,2	1194	2,6	1406	54,3	37247	9,1
1994-1995	2314	1,8	3807	5,5	11272	1,9	2626	7,9	7382	6,6	6500	1,7	1994	1,5	1311	9,7	1236	-2,1	38442	3,2
1995-1996	2555	10,4	4210	10,5	12542	11,2	3147	19,8	8140	10,2	7061	8,6	2350	17,8	1523	16,1	2111	70,7	43639	13,5
1996-1997	2715	6,2	4486	6,5	13144	4,7	3383	7,4	8800	8,1	7543	6,8	2448	4,1	1533	0,6	2504	18,6	46556	6,6
1997-1998	2853	5,0	4618	2,9	13809	5,0	3511	3,7	9238	4,9	7701	2,0	2524	3,1	1579	3,0	2938	17,3	48771	4,7
1998-1999	3156	10,6	4782	3,5	14702	6,4	3602	2,5	9777	5,8	7960	3,3	2693	6,6	1645	4,1	3398	15,6	51715	6,0
1999-2000	3402	7,8	4896	2,4	15986	8,7	3748	4,1	10407	6,4	8328	4,6	2791	3,6	1770	7,6	4454	31,1	55782	7,8
2000-2001	3362	1,2	4931	0,7	17597	10,1	3869	3,2	10556	1,4	8366	0,5	2753	1,1	1861	5,1	4665	4,7	57960	3,9
2001-2002	3639	8,2	5275	6,9	18952	7,7	3954	2,1	11081	4,9	8779	4,9	2839	3,1	1937	4,0	4658	-0,2	61114	5,4
2002-2003	3933	8,1	5480	3,8	19737	4,1	4091	3,5	11845	6,9	9119	3,8	2840	0,03	2091	7,9	4939	6,0	64075	4,8
Değişim %	183		147		192		195		211		120		147		177		578		187	

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

**Tablo 3. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde
Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi
(1983 – 2003)**

ÜNİVERSİTE							Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
YIL	Eğitim Bilimleri Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi											
	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Üyesi	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Üyesi	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Üyesi	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Üyesi	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Üyesi
1983-1984	322320	20333	6826	13507	15,8	47,2	37734	1635	168	1467	23,0	224,6	15152	1647	727	920	9,1	20,8	8952	546	241	305	16,3	37,1	10302	471	230	241	21,8	44,7
1984-1985	398185	21949	7186	14763	18,1	55,4	43311	1542	198	1344	28,0	218,7	19674	1868	774	1094	10,5	25,4	9871	523	255	268	18,8	38,7	11723	479	236	243	24,4	49,6
1985-1986	449414	22968	7260	15708	19,5	61,9	43882	1610	209	1401	27,2	209,9	21344	1887	775	1112	11,3	27,5	9970	536	262	274	18,6	38,0	12525	460	233	227	27,2	53,7
1986-1987	481600	24382	7767	16615	19,7	62,0	44180	1784	269	1515	24,7	164,2	24008	2015	815	1200	11,9	29,4	9509	560	276	284	16,9	34,4	12128	477	240	237	25,4	50,5
1987-1988	495181	26611	8685	17926	18,6	57,0	44170	1888	336	1552	23,3	131,4	25465	2235	920	1315	11,3	27,6	8849	598	285	313	14,7	31,0	11752	501	243	258	23,4	48,3
1988-1989	551718	28114	9105	19009	19,6	60,5	44458	1939	377	1562	22,9	117,9	27425	2332	956	1376	11,7	28,6	8983	641	306	335	14,9	29,3	12150	511	250	261	23,7	48,6
1989-1990	635829	31190	10169	21021	20,3	62,5	46976	2188	498	1690	21,4	94,3	30540	2592	1030	1562	11,7	29,6	7582	732	342	390	10,3	22,1	6932	550	258	292	12,6	26,8
1990-1991	695710	33652	10720	22932	20,6	64,8	49091	2364	532	1832	20,7	92,2	33246	3300	1254	2046	10,0	26,5	10716	788	355	433	13,5	30,1	14360	605	268	337	23,7	53,5
1991-1992	748850	34280	11491	22789	21,8	65,1	53479	2442	593	1849	21,8	90,1	35780	2853	1169	1684	12,5	30,3	11389	847	380	467	13,4	29,9	14452	566	273	293	25,5	49,3
1992-1993	848820	37580	12481	25099	22,5	68,0	63194	2496	629	1867	25,3	100,4	39476	3040	1227	1813	12,9	32,1	11095	987	443	544	11,2	25,0	15518	674	313	361	23,0	49,5
1993-1994	1072312	41408	13618	27790	25,8	78,7	70178	2675	723	1952	26,2	97,0	45877	3509	1307	2202	13,0	35,1	13972	1101	520	580	12,6	6,8	17445	718	342	376	24,2	51,0
1994-1995	1096070	43103	14690	28413	25,4	74,6	77739	2884	896	1988	26,9	86,7	52638	3821	1498	2323	13,7	35,1	14566	1078	528	550	13,5	27,5	18659	718	344	374	25,9	54,2
1995-1996	1150137	49234	16317	32917	23,3	70,4	87848	3063	988	2075	28,6	88,9	61708	4541	1754	2787	13,5	35,3	15382	1168	553	615	13,1	27,8	19687	807	376	431	24,3	52,3
1996-1997	1213165	52744	17544	35200	23,0	69,1	92268	3220	1123	2097	28,6	82,1	70320	5012	1941	3071	14,9	36,2	16105	1202	568	634	13,3	28,3	20999	823	402	421	25,5	52,2
1997-1998	1322345	55444	18809	36635	24,5	70,3	100816	3347	1198	2149	30,1	84,1	77196	5300	2155	3145	14,5	35,8	16638	1206	587	619	13,7	28,3	20926	853	418	435	24,5	50,0
1998-1999	1374457	59170	20146	39024	23,2	68,2	114660	3600	1241	2359	31,8	92,3	86801	5656	2394	3262	15,3	36,2	16181	1224	598	626	13,2	27,0	20637	863	427	436	23,9	48,3
1999-2000	1412248	64169	22131	42038	22,0	63,8	127431	3771	1294	2477	33,2	98,4	91899	6087	2657	3430	15,0	34,5	15531	1267	587	680	12,2	26,4	17645	825	424	401	21,3	41,6
2000-2001	1500231	66750	23975	42775	22,4	62,5	141430	3795	1378	2414	37,2	102,6	103030	6248	2900	3348	16,4	35,5	9945	1256	623	633	7,9	15,9	17728	811	438	373	21,8	40,4
2001-2002	1560038	70012	25953	44059	22,2	60,1	152665	4026	1518	2508	37,9	100,5	101519	6627	3202	3425	15,3	31,7	13657	1179	601	578	11,5	22,7	17339	837	441	396	20,7	39,3
2002-2003	1779731	74134	27617	46517	24,0	64,4	158128	4221	1671	2550	37,4	94,6	105239	6901	3431	3470	15,2	30,6	14026	1201	611	590	11,6	22,9	15086	847	439	408	17,8	34,3

ÖSYM (1986-2003) Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara. ÖSYM Yayınları.

Tablo 4. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakülteelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1983 – 1984)

ÜNİVERSİTE		Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Fakültesi											Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi				
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn	Öğr. Üyesi / Öğrn	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn	Öğr. Üyesi / Öğrn				
1	Akdeniz	4617	270	76	194	17	60.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
2	Anadolu	48550	649	191	458	74.8	254	364	34	9	25	10.7	40.4	646	62	31	31	10.4	20.8	-	-	-	-	-	-	-			
3	Ankara	26379	1762	737	1025	14.9	35.7	853	70	35	35	12.1	24.3	-	-	-	-	-	-	3383	178	76	102	19.0	44.5	-			
4	Atatürk	11013	778	280	498	14.1	39.3	3694	108	14	94	34.2	263.8	2711	153	81	72	17.7	33.4	-	-	-	-	-	-	-			
5	Boğaziçi	3499	335	142	193	10.4	24.6	117	15	8	7	7.8	14.6	844	92	52	40	9.1	16.2	-	-	-	-	-	-	-			
6	Cumhuriyet	2253	296	92	204	7.6	24.4	-	-	-	-	-	-	333	79	39	40	4.2	8.5	-	-	-	-	-	-	-			
7	Çukurova	7702	606	210	396	12.7	36.6	1720	6	2	4	286.6	860.0	488	47	24	23	10.3	20.3	-	-	-	-	-	-	-			
8	Dicle	5374	439	115	324	12.2	46.7	2497	68	12	56	36.7	208.0	714	63	15	48	11.3	47.6	-	-	-	-	-	-	-			
9	9 Eylül	23435	938	262	676	24.9	89.4	5659	240	4	236	23.5	1414.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
10	Ege	11516	1238	508	730	9.3	22.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2343	158	77	81	14.8	30.4	1558			
11	Erciyes	3398	349	107	242	9.7	31.7	-	-	-	-	-	-	YOK	20	6	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
12	Fırat	3100	304	72	232	10.1	43.0	-	-	-	-	-	-	931	88	27	61	10.5	34.4	-	-	-	-	-	-	-			
13	Gazi	30145	1506	269	1237	20	112	6922	383	11	372	18.0	629	642	104	38	66	6.1	16.8	-	-	-	-	-	-	-			
14	Hacettepe	15388	1847	566	1281	8.3	27.1	473	41	13	28	11.5	36.3	-	-	-	-	-	-	1464	115	35	80	12.7	41.8	2586			
15	İnönü	1153	100	34	66	11.5	33.9	20	18	7	11	1.1	2.8	657	58	22	36	11.3	29.8	-	-	-	-	-	-	-			
16	İstanbul	34069	2433	1090	1343	14.0	31.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1762	95	53	42	18.5	33.2	6158			
17	İ.T.Ü.	13990	1221	466	755	11.4	30.0	-	-	-	-	-	-	794	138	64	74	5.7	12.4	-	-	-	-	-	-	-			
18	K. T. Ü.	6946	517	172	345	13.4	40.3	1903	71	1	70	26.8	1903.0	818	78	33	45	10.4	24.7	-	-	-	-	-	-	-			
19	Marmara	13718	897	162	735	15.2	84.6	4258	193	13	180	22	327.5	243	29	17	12	8.3	14.2	-	-	-	-	-	-	-			
20	MimarSinan	2064	240	78	162	8.6	26.4	-	-	-	-	-	-	25	17	10	7	1.4	2.5	-	-	-	-	-	-	-			
21	19 Mayıs	5109	305	122	183	16.7	41.8	2565	79	7	72	32.4	366.4	330	47	31	16	7.0	10.6	-	-	-	-	-	-	-			
22	O.D. T. Ü.	13365	1292	449	843	10.3	29.7	511	50	20	30	10.2	25.5	2592	332	140	192	7.8	18.5	-	-	-	-	-	-	-			
23	Selçuk	9610	536	127	409	18.9	75.6	3468	142	3	139	24.4	1156.0	1562	100	38	62	15.6	41.1	-	-	-	-	-	-	-			
24	Trakya	4739	208	75	133	22.7	63.1	-	-	-	-	-	-	176	22	8	14	8.0	22.0	-	-	-	-	-	-	-			
25	Uludağ	11000	673	227	446	16.3	48.4	1346	47	2	45	28.6	673.0	168	21	9	12	8.0	18.6	-	-	-	-	-	-	-			
							B.N.E.f.	1364	70	7	63	19.4	194.8																
26	Yıldız Tek.	9418	552	183	369	17.0	51.4	-	-	-	-	-	-	339	75	34	41	4.5	9.9	-	-	-	-	-	-	-			
27	YüzüncüYıl	770	42	14	28	18.3	55.0	-	-	-	-	-	-	105	22	8	14	4.7	13.1	-	-	-	-	-	-	-			
	Toplam:	322320	20333	6826	13507	15.8	47.2	37734	1635	168	1467	23.0	224.6	15152	1647	727	920	9.1	20.8	8952	546	241	305	16.3	37.1	10302			
								%11.7	%8.0	%2.4				% 4.7	%8.1	%10.6				% 2.7	%2.6	%3.5				% 3.2			
																										%2.3			
																										%3.3			

ÖSYM. (1986). 1983 – 1984 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: DKB - 0005.

Tablo 5. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakülterde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1992 – 1993) (Devamı)

ÜNİVERSİTE		Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi										Fen – Edebiyat Fakültesi							Fen Fakültesi					Edebiyat Fakültesi									
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.		
26	İnönü	6678	336	107	229	19.8	62.4	1522	69	21	38	25.7	72.4	1314	98	40	58	13.4	32.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	İstanbul	49764	3076	1532	1544	16.1	32.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3142	147	72	75	21.3	43.6	9014	296	144	152	30.4	62.5		
28	İ. T.Ü	15120	1756	663	1093	8.6	22.8	-	-	-	-	-	-	1226	202	89	113	6.0	13.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	İzmir Y.T.E.	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Kafkas	257	42	7	35	6.1	36.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	K.Maraş S.İ.	893	40	4	36	22.3	223.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	K. T. Ü.	16116	996	273	723	16.1	59.0	2764	102	12	90	27.0	230.3	1455	115	46	69	12.6	31.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								1117	27	-	27	41.3	-																				
33	Kırıkkale	1503	37	3	34	40.6	501.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
34	Kocaeli	3974	150	38	112	26.4	104.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	Marmara	26188	1830	641	1189	14.3	40.8	5694	265	87	178	21.4	65.4	1310	111	49	62	11.8	26.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Mersin	1896	63	8	55	30.0	237.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Mimar Sinan	4029	479	225	254	8.4	17.9	-	-	-	-	-	-	1257	74	30	44	16.9	41.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Muğla	1035	43	12	31	24.0	86.2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Mustafa K.	3660	66	3	63	55.4	1220.0	1200	24	1	23	50.0	1200.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
41	Niğde	3226	76	9	67	42.4	358.4	1531	32	3	29	47.8	510.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	19 Mayıs	11460	780	236	544	14.6	48.5	3347	131	38	93	25.5	88.0	1386	103	39	64	13.4	35.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
								992	12	-	12	82.6	-																				
43	O.D. T. Ü.	16616	1919	561	1358	8.6	29.6	2042	84	37	47	24.3	55.1	4143	416	159	257	9.9	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
44	Pamukkale	2592	64	10	54	40.5	259.2	1286	25	1	24	51.4	1286.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	Sakarya	3441	204	66	138	16.8	52.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46	Selçuk	19422	1288	379	909	15.0	51.2	2991	148	26	122	20.2	115.0	3109	175	65	110	17.7	47.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	SüleymanD.	5757	244	43	201	23.5	133.8	1404	32	1	31	43.8	1404.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	Trakya	12138	619	172	447	19.6	70.5	1202	25	4	21	48.0	300.5	1418	121	40	81	11.7	35.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Uludağ	18639	1151	375	776	16.1	49.7	2232	97	17	80	23.0	131.2	1759	91	37	54	19.3	47.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50	Yıldız Tek.	11939	730	269	461	16.3	44.3	-	-	-	-	-	-	1608	141	58	83	11.4	27.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
51	Yüzüncü Yıl	2777	400	60	340	7.7	46.2	898	16	2	14	51.1	449.0	959	140	24	116	6.8	39.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
52	ZonguldakK.	2677	116	26	90	23.0	102.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Toplam:	841334	36939	12353	24586	22.7	68.1	63194	2496	629	1867	25.3	100.4	39476	3040	1227	1813	12.9	32.1	11032	941	423	518	11.7	26.0	15518	674	313	361	23.0	49.5		

ÖSYM. (1993). 1992 – 1993 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1993 – 3.

Tablo 5. Üniversitelerde Öğrenci Sayıları ve Eğitim İşgörenleri Yetiştirmeye Katkıda Bulunan Fakültelerde Öğretim Elemanları Sayılarının Gelişimi (1992 – 1993) (Devamı)

Vakıf Üniversiteleri

ÜNİVERSİTE								Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Fakültesi						Fen – Edebiyat Fakültesi						Fen Fakültesi						Edebiyat Fakültesi					
S No:	Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.	Öğrenci Sayısı	Öğr. Elemanı	Öğr. Üyesi	Öğr. Grv./ Arş. Grv./ Diğer	Öğr. Elm. / Öğrn.	Öğr. Üyesi / Öğrn.
1	Bilkent	7486	641	128	513	11.6	58.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	46	20	26	1.3	3.1	-	-	-	-	-	-
	Toplam:	7486	641	128	513	11.6	58.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	46	20	26	1.3	3.1	-	-	-	-	-	
	TOPLAM:	848820	37580	12481	25099	22.5	68.0	63194	2496	629	1867	25.3	100.4	39476	3040	1227	1813	12.9	32.1	11095	987	443	544	11.2	265.0	15518	674	313	361	841334	36939
	Devlet							%7.5	%6.7	%5.0				%4.6	%8.2	%9.9				%1.3	%2.5	%3.4				%1.8	%1.8	%2.5			
	Özel							-	-	-				-	-	-				%0.8	%7.1	%15.6				-	-	-			
	Toplam							%7.4	%6.6	%5.0				%4.6	%8.0	%9.8				%1.3	%2.6	%3.5				%1.8	%1.7	%2.5			

ÖSYM. (1993). 1992 – 1993 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. Ankara: ÖSYM Yayınları. No: 1993 – 3.